

สถานะและรูปลักษณะของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในบริบทร่วมสมัย

โดย

นายภาราดา วิรัสวีร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

สถานะและรูปลักษณะของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในบริบทร่วมสมัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE STATUS AND APPEARANCE OF THE SACRED ANIMAL IN A
CONTEMPORARY CONTEXT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2022
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ สถานะและรูปลักษณะของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในบริบทร่วมสมัย
โดย นายภาราดา วีรสวีร์
สาขาวิชา ทักษะศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. ธีรพล หอสง่า

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ผู้รักษาการแทน)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรัตย์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(อาจารย์ ดร. ธีรพล หอสง่า)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(รองศาสตราจารย์ จักรพันธ์ วิลานีนกุล)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ศาสตราจารย์ อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์)

61002205 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : สัตว์ศักดิ์สิทธิ์, ประติมากรรมรูปสัตว์, ประติมากรรมเหมือนจริง

นาย ภาราดา วิรัสวีร์: สถานะและรูปลักษณะของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในบริบทร่วมสมัย อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. ธีรพล หอสง่า

หัวข้อ “สถานะและรูปลักษณะของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในบริบทร่วมสมัย” มีที่มาจากความสนใจเรื่องสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ทำให้เห็นถึงความเชื่อของมนุษย์ที่มีต่อสัตว์ในอดีต ทั้งความเชื่อในรูปแบบวิญญาณนิยม หรือ Animalism และความเชื่อรูปแบบโทเทม หรือ Totemism โดยในการศึกษาและการสร้างสรรค์ในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงสถานะที่กลายเป็นวัตถุของสัตว์ป่า ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ตามความเชื่อว่าการได้ครอบครองสัตว์ป่าบางชนิดที่มีความหมายด้านมงคล จะสามารถช่วยดลบันดาล หรือเสริมพลังอำนาจบารมี โดยสัตว์ป่าที่เคยมีสถานะความศักดิ์สิทธิ์ และมีความหมายดีในด้านมงคล กับส่งผลร้ายต่อสัตว์ป่าที่ต้องถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุทางความเชื่อ

โดยผลงานสร้างสรรค์มีความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. ต้องการสร้างสรรค์ประติมากรรมรูปแบบเหมือนจริง โดยใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ป่า เพื่อสร้างรูปลักษณะสิ่งมีชีวิต ที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของสัตว์ป่าที่ถูกมนุษย์กระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุ 2. ใช้สื่อทางศิลปกรรมในการสื่อสารถึงการเสียดสี โดยนำเสนอด้วยประติมากรรมที่มีรายละเอียดเหมือนจริง ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้ศึกษาเห็นว่าสามารถที่จะนำเสนอให้เห็นถึงความมีชีวิต และสถานะความเป็นวัตถุ เพื่อสร้างบริบทให้ผลงานประติมากรรม ที่สื่อสารให้เห็นถึงการที่สัตว์ป่าถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุ 3. สร้างสรรค์ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อมาปรับใช้ ในการนำเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์ของสัตว์ป่า ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

ผู้ศึกษาเห็นว่า การสร้างสรรค์ทางศิลปกรรม สามารถที่จะนำเสนอเรื่องราวที่เป็นนามธรรม หรือการนำเสนอเนื้อหาที่ต้องการ เสียดสี ประชดประชันให้เห็นเป็นรูปธรรม ได้ด้วยหลักการทางศิลปกรรม นอกจากนี้การนำเสนอทางศิลปกรรมยังเป็นสื่อที่สามารถสร้าง และจำลองบริบทเพื่อต้องการให้เห็นถึงสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในสถานะของการเป็นวัตถุในบริบทต่าง ๆ ผู้ศึกษาหวังว่าการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมจะสามารถเป็นอีกสื่อที่จะสะท้อนถึงสถานการณ์ของสัตว์ป่าในปัจจุบันได้

61002205 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : auspicious animal, Animal sculpture, Realistic sculpture

MR. PARADA WIRATSAWEE : THE STATUS AND APPEARANCE OF THE SACRED ANIMAL IN A CONTEMPORARY CONTEXT THESIS ADVISOR : LECTURER DOCTER TEERAPON HOSANGA

The Thesis under the name “The status and appearance of the sacred animal in a contemporary context” is inspired by ancient Chinese mythical creatures. Those stories show how humans are strongly convinced toward animals both in Animalism and Totemism. In this study, the transformation from stories to objects and the idea of having faith in the power of the sacred animal is the main focus. Culturally, people believe that owning one or several auspicious animals will give them the power to manifest and have status, but on the contrary, this shows a sign of immortality.

The aims of this artwork are 1). To create surrealist sculpture under the principle of mixing different forms of animals to create images of a living creature. At the same time reflects the problematic action of animals that are framed by human belief. 2). To point out this problem in the sarcastic language in visual art combined with realistic sculpture with splendid detail which will show the lively and the lifeless at the same time. The creator also uses various methods to compose a stronger message through repetition and exaggerating the scale in each part of the sculpture. 3). To sculpt auspicious animals that can be adapted to the extinction stage of related species.

The creator thinks that visual art can provide the abstract part of this subject’s matter into concrete under the art’s principle. Furthermore, art can be such a great tool to mimic this state of how people objectified animals in different contexts perfectly. The creator wishes that this artwork will be one of the media to reflect and point out this dangerous situation of wild animals nowadays.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาและการสร้างสรรค์ในครั้งนี้ของผู้ศึกษา จะไม่มีทางประสบความสำเร็จได้หากไม่ได้รับคำแนะนำ และคำปรึกษาที่ดีจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ ดร. ธีรพล หอสง่า อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ศึกษา

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะกรรมการ สอวทศระดับปริญญาโท โดยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์ ประธานกรรมการ , รองศาสตราจารย์จักรพันธ์ วิลานีกุล ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน และศาสตราจารย์ อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้คำแนะนำ

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณพ่อวิชัย วิรัสวีร์ , คุณแม่วัลย์พรรณ วิรัสวีร์ , คุณยายทุเรียน สิทธิ , พี่ชายนายพรหมเมศวร์ วิรัสวีร์ และแพนสาวนางสาวจันทร์จิรา ขาวเขียว ทุก ๆ คนที่คอยให้กำลังใจ และกำลังทรัพย์ให้ข้าพเจ้าได้ดำเนินการศึกษาจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุนการศึกษาจากท่าน ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ และทุนอุดหนุนการศึกษาจากเงินบริจาคจากการประมูลภาพถ่ายบันทึกชีวิต รวมถึงขอขอบพระคุณนักสะสมผลงานศิลปะทุก ๆ ท่าน ที่ได้สนับสนุนผลงานซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้มีทุนในการทำผลงานสร้างสรรค์ครั้งนี้

ผู้ศึกษาขอขอบคุณพี่เป้ นายฐาปนพงศ์ ทรงนรินทร์ ที่ได้สละเวลาและมาให้ความรู้ในการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy) ที่ผู้ศึกษาได้นำมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนได้ช่วยเหลือนงานวิจัยชิ้นนี้ และเป็นกำลังใจสำคัญ ทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ล้วนแต่ส่งผลให้ข้าพเจ้าทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายผู้ศึกษาขอขอบคุณแหล่งศึกษาหาความรู้ ทั้งเจ้าของบทความ เจ้าของหนังสือ แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้ในการศึกษาและเป็นข้อมูลอ้างอิง รวมถึงคณาจารย์ที่เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้ศึกษา มาตลอดการเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

นาย ภาราดา วิรัสวีร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	3
1.3. สมมุติฐานในการสร้างสรรค์.....	4
1.4. ขอบเขตของการศึกษา.....	5
1.5. วิธีเก็บข้อมูล.....	5
1.6. วิธีการศึกษา.....	6
1.7. แหล่งข้อมูล.....	6
1.8. อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
คำสำคัญ.....	7
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	8
2.1. ข้อมูลทฤษฎีอ้างอิง.....	9
2.2. ข้อมูลจากความเชื่อและงานศิลปกรรมในประวัติศาสตร์.....	11
2.3. ข้อมูลสื่อออนไลน์และภาคสนาม.....	27

2.4. ศิลปินกรณีศึกษา.....	43
2.5. วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นกรอบในการสร้างสรรค์	49
2.6. สรุปเนื้อหาเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างสรรค์	53
บทที่ 3 กระบวนการและองค์ประกอบในการสร้างสรรค์.....	57
3.1. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ชื่อผลงาน สถานะสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ (Status of a Sacred Beast). 58	
3.1.1. การประมวลความคิดเพื่อสร้างสรรค์ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	58
3.1.2. การสร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	62
3.2. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 ชื่อผลงาน เขา...กลายเป็นเหยื่อ (It...become a victim).....	66
3.2.1. การประมวลความคิด : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	66
3.2.2. การสร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	69
3.3. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 ชื่อผลงาน เนื้อชั้นเลิศ (Precious Gourmet).....	73
3.3.1. การประมวลความคิด : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	73
3.3.2. การสร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3	76
บทที่ 4 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์	80
บทวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	81
บทวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	84
บทวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	87
บทที่ 5 สรุปผลการสร้างสรรค์	89
รายการอ้างอิง	90
ประวัติผู้เขียน.....	91

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน	17
ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษารูปลักษณ์และการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน	22
ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลการใช้สัตว์ในการแสดงสถานะอำนาจบารมีผ่านสัญลักษณ์และวัตถุ	26
ตารางที่ 4 ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี	29
ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษา	30
ตารางที่ 6 ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี	32
ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษา	33
ตารางที่ 8 ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี	35
ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษาค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี	36
ตารางที่ 10 ตารางวิเคราะห์จากการลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า	39
ตารางที่ 11 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สต๊าฟฟ์ (Taxidermy)	42
ตารางที่ 12 ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ แพทริเซีย พิคซินินี (Patricia Piccinini)	44
ตารางที่ 13 ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ มาซาโอะ คิโนชิตะ (Masao Kinoshita)	46
ตารางที่ 14 ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ ชเว ซูอัง (Choi Xoo Ang)	48
ตารางที่ 15 ตารางวิเคราะห์และสรุปเพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์	53
ตารางที่ 16 ตารางเทียบวัตถุประสงคในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	61
ตารางที่ 17 ตารางเทียบวัตถุประสงคในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	68

ตารางที่ 18 ตารางเทียบวัตถุประสงค์ในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 75

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 ประติมากรรมรูปเทพีผู้มีร่างเป็นงู (ซ้าย) หินแกะสลักรูปงูเห่าห้าหัวจากวัดนาคราชรัฐทมิฬ นาฑู (ขวา).....	12
ภาพที่ 2 ภาพงูล่องวงให้อาดัมและเอวากินผลไม้แห่งความรู้ชั่ว	13
ภาพที่ 3 ประติมากรรมมังกรดำหนักเหวินโช้วเตียน (Hall of Benevolence and Longevity)	14
ภาพที่ 4 เสามังกรจากศาลเจ้าแม่เทียนโหวเซียโย้ หรือศาลเจ้าปากคลองบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี.....	16
ภาพที่ 5 รูปมังกร.....	18
ภาพที่ 6 แผนภูมิศึกษาและวิเคราะห์หลักการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อแบบจีนดั้งเดิม	19
ภาพที่ 7 รูปปั้นสัตว์พันธุ์ผสม ด้านหน้าอาคาร พระราชวังต้องห้าม โชนเทียนอันเหมิน กรุงปักกิ่ง... 20	
ภาพที่ 8 แผนภูมิการศึกษาหลักการสร้างสรรค์และผสมความหมายของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อ แบบจีนดั้งเดิม	21
ภาพที่ 9 มังกรจีนสัญลักษณ์ของจักรพรรดิ.....	23
ภาพที่ 10 สิ่งโตหินหน้าพระราชวังต้องห้าม	24
ภาพที่ 11 สิ่งโตสำริดตัวผู้พิทักษ์ประตูไท่เหอเหมินฝั่งซ้าย.....	24
ภาพที่ 12 การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า	37
ภาพที่ 13 การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า	38
ภาพที่ 14 การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า	38
ภาพที่ 15 การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy).....	40
ภาพที่ 16 การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy).....	41
ภาพที่ 17 การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy).....	42
ภาพที่ 18 Patricia Piccinini , The Young Family , 2002	44

ภาพที่ 19 Masao Kinoshita , Pegasus , 2004	45
ภาพที่ 20 Masao Kinoshita, Ganesa, 2007	46
ภาพที่ 21 Choi Xoo Ang , Asperger, 2008 - 2009	47
ภาพที่ 22 Choi Xoo Ang , Speaker (ภาพด้านซ้าย) Listener (ภาพด้านขวา), 2011	48
ภาพที่ 23 การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สต๊าฟ.....	59
ภาพที่ 24 สัตว์ป่าที่ถูกทำให้เป็นสัตว์เลี้ยง.....	60
ภาพที่ 25 สัตว์สต๊าฟ.....	60
ภาพที่ 26 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ.....	62
ภาพที่ 27 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ.....	63
ภาพที่ 28 ผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	64
ภาพที่ 29 รายละเอียดของผลงาน : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	65
ภาพที่ 30 สัตว์สต๊าฟ ในรูปแบบครึ่งตัว	67
ภาพที่ 31 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ.....	69
ภาพที่ 32 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบรูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ.....	70
ภาพที่ 33 ผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	71
ภาพที่ 34 รายละเอียดของผลงาน : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	72
ภาพที่ 35 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงหลักการสร้างสรรค์รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ.....	74
ภาพที่ 36 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ.....	76
ภาพที่ 37 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ.....	77

ภาพที่ 38 ผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3	78
ภาพที่ 39 รายละเอียดของผลงาน : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3.....	79
ภาพที่ 40 ผลงานที่สร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1.....	80
ภาพที่ 41 ผลงานที่สร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2.....	83
ภาพที่ 42 ผลงานที่สร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3.....	86

บทที่ 1

บทนำ

ในอดีตมนุษย์มีความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์หลากหลายความเชื่อ ทั้งใช้สัตว์เป็นสัญลักษณ์ประจำเผ่า สัตว์เป็นเสมือนบรรพบุรุษ หรือความเชื่อเรื่องพลังอำนาจในตัวสัตว์ ที่คลับคลาความมงคลด้านต่าง ๆ ล่วงมาปัจจุบันมนุษย์มีความเข้าใจและไม่ได้เกรงกลัวต่อสัตว์เหมือนในอดีต กลับกันมนุษย์ได้สถาปนาอำนาจให้อยู่เหนือสัตว์และลดทอนให้สัตว์กลายเป็นสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในโลกธรรมชาติ สัตว์ถูกใช้เป็นวัตถุการสร้างความรู้และอยู่ภายใต้การกำหนดควบคุมของมนุษย์

การศึกษาและสร้างสรรค์ในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงสถานะที่กลายเป็นวัตถุ (Object) ของสัตว์ป่า ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ตามความเชื่อว่าการได้ครอบครองสัตว์ป่าบางชนิดที่มีความหมายด้านมงคล จะสามารถช่วยดับเคราะห์หรือเสริมพลังอำนาจบารมี สัตว์ป่าจึงถูกมนุษย์ลักลอบจับและล่าแบบผิดกฎหมาย เพื่อนำมาสนองความต้องการของกลุ่มคนที่มีค่านิยมความเชื่อในการนำสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุเสริมพลังอำนาจและบารมี สัตว์จึงเปลี่ยนสถานะเป็นวัตถุ จากการถูกนำไปเป็นสัตว์เลี้ยง การถูกฆ่าเพื่อเอาอวัยวะไปเป็นวัตถุมงคลประดับบารมี หรือแม้กระทั่งการถูกฆ่าเพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบเพื่อเพิ่มพลังอำนาจ โดยผู้ศึกษาต้องการนำเสนอประเด็น “สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ในสถานะวัตถุเสริมพลังอำนาจและบารมี”

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเชื่อเรื่องสัตว์เทพนิยายในคติความเชื่อจีน เช่น มังกร เป็นเรื่องราวที่ทำให้เห็นถึงความเชื่อของมนุษย์ที่มีต่อสัตว์ในอดีต มนุษย์มีความเชื่อว่าทุกสรรพสิ่ง ไม่ว่าจะเป็นพืชหรือสัตว์ต่างมีวิญญาณ ที่เรียกความเชื่อดังกล่าวว่า วิญญาณนิยม (Animalism)¹

การบูชาสัตว์ของมนุษย์บางสังคม สัตว์ถูกบูชาเสมือนบรรพบุรุษหรือผู้ให้กำเนิดมนุษย์ สัตว์บางชนิดจึงถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำเผ่าหรือสัญลักษณ์ของบรรพบุรุษที่มีลักษณะเดียวกับการนับถือเสาโทเทม (Totem)² มนุษย์ได้สร้างความเชื่อและความหมายต่าง ๆ ให้กับสัตว์ทั้งด้านดีและด้านลบ ยกตัวอย่าง เสือ สัตว์ป่าที่มีลวดลายที่สวยงามโดยเฉพาะลายที่หน้าผากของเสือที่มีลักษณะคล้ายกับ

¹ พนา กันธา, (2560), พหุภพวิทยาในโลกคู่ขนานระหว่างสัตว์กับมนุษย์, JSSNU 2017, 13 (2) , หน้า 13.

² ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, (2553), 108 สิ่งมีมงคลจีน, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ: บริษัท ซีอีดียูเคชั่น จำกัด (มหาชน), หน้า 155.

ตัวอักษรจีน 王 ที่อ่านว่า หวาง หมายถึงราชา เสือจึงมีความหมายในเรื่อง ความยิ่งใหญ่ ภาพลักษณ์เกี่ยวกับเสือในคติความเชื่อของคนจีน จึงเป็นสัตว์ที่มีพลังอำนาจ กำจัดสิ่งชั่วร้าย³

สัตว์ที่มีอยู่จริงหรือสัตว์ในเทพนิยายได้ถูกมนุษย์นำมาบูชาในสถานะสัตว์ศักดิ์สิทธิ์และถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี ที่จะเห็นได้จากลวดลายเครื่องประดับของกลุ่มคนชนชั้นสูง ยกตัวอย่าง มังกรในคติความเชื่อจีนถือเป็นสัตว์ที่มีอิทธิฤทธิ์ที่พาความอุดมสมบูรณ์ ความรุ่งเรือง ความผาสุก และเป็นเหมือนสัตว์วิเศษ มังกรห้าเล็บถูกใช้เป็นสัญลักษณ์แทนจักรพรรดิ มังกรสี่เล็บแทนรัชทายาท ส่วนมังกรสามเล็บใช้กับขุนนางชั้นผู้ใหญ่⁴

การใช้สัตว์เพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี ยังมีให้เห็นในด้านศิลปกรรม ยกตัวอย่าง ประติมากรรม สิ่งโตจีน เป็นอีกสิ่งที่สามารถบ่งบอกสถานะยศศักดิ์ของผู้ครอบครอง โดยดูได้จากจำนวนลอนผมบนหัวของประติมากรรมสิ่งโตจีน โดยสิ่งโตจีนนั้นมีที่มาจาก การที่รูปลักษณะของสิ่งโตที่ดูน่าเกรงขาม และดุร้ายซึ่งเหมาะสมกับภาพลักษณ์ของฮ่องเต้ ทุตประเทศจากเขตแดนตะวันตกจึงพากันถวายสิ่งโตให้กับฮ่องเต้เพื่อเป็นการเอาอกเอาใจ สิ่งโตจึงกลายเป็นของบรรณาการ⁵

เมื่อสิ่งโตเป็นสัตว์หายากจึงเริ่มมีการแกะสลักหินมาเป็นตัวแทน และค่อย ๆ เปลี่ยนรูปร่างเป็นสิ่งโตแบบจีนที่มีการเพิ่มเติมลวดลายเมฆหมอก เพิ่มปีก ทำให้สิ่งโตจีนมีรูปลักษณะที่เปลี่ยนไปจากเดิมรวมถึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจีน นอกจากนี้สิ่งโตจีนยังมีภาพลักษณ์เป็นเหมือนสัตว์วิเศษ⁶ จะเห็นว่า สิ่งโต สัตว์ป่าที่ดุร้ายถูกใช้เป็นของบรรณาการเพื่อไปเป็นสัตว์เลี้ยงของกลุ่มชนชั้นสูง และถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงสถานะและบารมีของผู้ครอบครอง

การใช้สัตว์เพื่อแสดงสถานะและเสริมพลังอำนาจบารมี เป็นเนื้อหาที่ผู้ศึกษาสนใจ ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวเป็นเรื่องราวที่มีมาแต่อดีต และยังคงหลงเหลืออยู่ในปัจจุบันแม้ว่าจะเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย ซึ่งจะเห็นได้จากข่าวสารการลักลอบจับและการฆ่าสัตว์ป่าในปัจจุบัน สัตว์ป่าหลากหลายชนิดถูกล่าเพื่อนำมาเป็นสัตว์เลี้ยง การฆ่าสัตว์ป่าเพื่อเอาอวัยวะมาเป็นวัตถุดิบบารมี หรือแม้กระทั่งการกินสัตว์ป่าเพื่อสนองความเชื่อเรื่องการเสริมพลังอำนาจ โดยสัตว์ป่าที่ถูกจับและฆ่าส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์ที่เคยมีสถานะความศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่บูชาและมีความหมายในด้านมงคล อย่างเช่น เสือ ช้าง หมี แรด เป็น

³ ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, (2553), 108 สิ่งมีมงคลจีน, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), หน้า 183 – 184.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 155.

⁵ เพลงเรื่องสั้นภาษาจีน : ทำไมสิ่งโตหินหน้าพระราชวังต้องห้าม (กู่กิง) ต้อง “ตัดผม”, เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม (2565), เข้าถึงได้จาก <https://web.facebook.com/1442401696008617>

⁶ เรื่องเดียวกัน,

ต้น สัตว์เหล่านี้ถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุทางความเชื่อ จากการถูกลักลอบจับและฆ่าอย่างผิดกฎหมาย

ผู้ศึกษาเห็นถึงประเด็น “สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่ถูกทำให้อยู่ในสถานะวัตถุเสริมพลังอำนาจและบารมี” โดยผู้ศึกษาเห็นว่า สัตว์ที่ดูน่าเกรงขามหรือสัตว์ที่มีความหมายแฝงด้านมงคลในด้านดี กลับส่งผลร้ายต่อสัตว์ป่าเหล่านี้ เสี่ยงอันตรายจากการถูกล่า และฆ่าเพื่อต้องการนำชิ้นส่วนไปใช้เป็นวัตถุทางความเชื่อ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ตรงกันข้ามกับความหมายมงคลในตัวสัตว์ เพื่อต้องการเสียดสีค่านิยมความเชื่อในการนำสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเสริมพลังอำนาจและบารมี ผู้ศึกษาจึงต้องการนำประเด็นดังกล่าวมาใช้ในการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรม

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผู้ศึกษาจะศึกษาศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีนดั้งเดิม เช่น มังกร เต่ามังกร เป็นการผสมความหมายมงคลของสัตว์ที่มีความหมายมงคลชนิดต่าง ๆ เข้าด้วยกันให้มีลักษณะเหนือจริงเพื่อแสดงพลังอำนาจ ในเชิงศิลปกรรมเป็นการใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง (Merging form) ของสัตว์ นอกจากนี้ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ยังใช้การขับเน้นด้วยหลักการซ้ำ การลดทอนหรือขยายสัดส่วน เพื่อต้องการขับเน้นให้เห็นถึงความสำคัญที่เห็นได้จากศิลปกรรมสิงโตจีน รวมถึงการสร้างบริบทในศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่ทำให้ผลงานศิลปกรรม ภูมิความศักดิ์สิทธิ์ และสูงส่ง

หลักการสร้างสรรค์ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าว ผู้ศึกษาจะนำมาปรับใช้ ด้วยการนำเสนอรูปทรงสิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะเหนือจริงโดยใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ป่า ที่มีความหมายมงคลมาผสมเข้าด้วยกัน และใช้การสร้างบริบททางศิลปกรรมให้รูปทรงของสิ่งมีชีวิตอยู่ในบริบทที่ถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุ เพื่อต้องการเสียดสีให้เห็นถึงสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความหมายมงคลในตัวสัตว์ป่า ที่ยังมีความหมายดีหรือความมงคลมากเท่าไร ยิ่งทำให้สัตว์ป่าเป็นอันตรายเพราะค่านิยมความเชื่อในการนำสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลส่งผลให้สัตว์ต้องมามีสถานะเป็นเหมือนวัตถุ เนื่องจากผู้ศึกษาตระหนักเห็นถึงปัญหาการล่าและฆ่าสัตว์ป่าที่ยังคงเป็นปัญหาที่หลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน จึงต้องการใช้สื่อทางศิลปะในการสื่อสารทัศนคติที่มีต่อสถานะการณ์ของสัตว์ป่าในปัจจุบัน

1.2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1.2.1. ต้องการสร้างสรรค์ ประติมากรรมรูปแบบเหนือจริง โดยใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ป่า เพื่อสร้างรูปลักษณ์สิ่งมีชีวิต ที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของสัตว์ป่าที่ถูกมนุษย์กระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุ

1.2.2. ใช้สื่อทางศิลปกรรมในการสื่อสารถึงการเสียดสี ประชดประชัน ค่านิยมความเชื่อว่า สัตว์ป่าจะสามารถช่วยเสริมพลังอำนาจและบารมี

1.2.3. สร้างสรรค์ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อมาปรับใช้ในการนำเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์ของสัตว์ป่า ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

1.3. สมมุติฐานในการสร้างสรรค์

1.3.1. สมมุติฐานเชิงความคิด

ผู้ศึกษานำเสนองานศิลปะแบบภาพแทน (Represent) โดยการใช้สัตว์ที่มีลักษณะเหนือจริง มาสื่อเรื่องราว และการนำเสนอให้เห็นถึงสถานะการเป็นอยู่ของสัตว์ป่า ที่ตรงกันข้ามกับความหมายด้านมงคล เพื่อต้องการเสียดสีประชดประชันถึงชีวิตของสัตว์ป่าที่ต้องถูกล่าและฆ่าเพราะความหมายมงคลที่ถูกสร้างความเชื่อโดยมนุษย์ จึงเป็นการใช้แนวคิดการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีนแบบดั้งเดิมมาสะท้อน เพื่อให้เห็นถึงสถานการณ์ของสัตว์ป่าในปัจจุบัน โดยในผลงานต้องการให้เห็นถึงสถานะการเป็นวัตถุของสัตว์ป่า ที่เกิดจากความเชื่อในการใช้สัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเสริมพลังอำนาจและบารมี

1.3.2. สมมุติฐานเชิงรูปแบบ

จากการวิเคราะห์ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน ผู้ศึกษาเห็นรูปแบบและหลักการที่คาดว่าจะใช้ในการสร้างสรรค์ดังนี้

- การใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง (Merging form) ของสัตว์ป่าที่มีความหมายมงคลในด้านดีมาสร้างสรรค์รูปลักษณะสิ่งมีชีวิต ด้วยการนำเสนอในรูปแบบประติมากรรมที่มีรายละเอียดเหมือนจริง เพื่อให้เห็นถึงควมมีชีวิตและความเป็นวัตถุในผลงานประติมากรรม

- การขั้บเน้นด้วยหลักการที่ซ้ำกัน การลดทอนหรือขยายสัดส่วนของรูปร่างและรูปทรง โดยใช้ในการขั้บเน้นเรื่องราวของสัตว์ป่าที่ถูกล่าและฆ่าเพื่อใช้อวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่า มาเป็นวัตถุหรือวัตถุดิบทางความเชื่อเพื่อเสริมพลังอำนาจและบารมี

- การสร้างบริบททางศิลปกรรม เพื่อให้เห็นถึงสถานะการเป็นวัตถุของสัตว์ป่าด้วยการกำหนดขนาดฐานติดตั้งผลงาน ให้ใกล้เคียงกับขนาดรูปทรงของผลงาน เพื่อให้ความรู้สึกถึงความคับแคบ ไม่อิสระ, การนำเสนอผลงานให้อยู่บนฐานที่ดูหุหุราเพื่อให้เห็นถึงสถานะของการเป็นวัตถุประดับ และการจำลองบริบทของชั้นวางอาหาร ตู้โชว์อาหารเพื่อมาปรับใช้ในการนำเสนอให้เห็นถึงสถานะการเป็นวัตถุดิบ

1.4. ขอบเขตของการศึกษา

1.4.1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาเรื่องสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ผู้ศึกษาจะศึกษาเฉพาะสัตว์ในคติความเชื่อจีนแบบดั้งเดิม รวมถึงความหมายด้านมงคลและความเชื่อเรื่องสัตว์จะอ้างอิงมาจากคติความเชื่อแบบจีนเป็นหลัก

- หนังสือและบทความทางวิชาการ
- สัตว์มงคลจีน ประเพณีและความเชื่อจากอดีตถึงปัจจุบัน
- สัตว์มงคล เครื่องราง ของขลัง
- 108 สิ่งมีมงคลจีน
- มโนทัศน์เรื่องนาคของชนชาติไทย
- ศึกษาความคิดความเชื่อของมนุษย์กับสัตว์
- ศึกษาที่มาของมังกรในคติความเชื่อจีน
- พหุภพวิทยาในโลกคู่ขนานระหว่างสัตว์กับมนุษย์
- ศึกษาแนวคิดเรื่องภพวิทยาระหว่างมนุษย์กับสัตว์ของฟิลิปป์ เดโกลา

1.4.2. กรณีศึกษา

- ค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเป็นสัตว์เลี้ยงเสริมอำนาจบารมี
 - ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุดิบของขลังเพื่อเสริมบารมีและความเป็นมงคลเรื่องโชคลาภ

- ค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อ เสริมอำนาจบารมีและสนองความเชื่อเรื่องยาเพิ่มพลังกำลัง

1.4.3 ขอบเขตด้านรูปแบบและเทคนิค

ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์และกลยุทธ์ จากศิลปินกรณีศึกษา ดังนี้

- Patricia Piccinini แพทริเซีย พิคซินินี
- Masao Kinoshita มาซาโอะ คิโนชิตะ
- Choi Xoo Ang ชเว ซูอัง

การลงพื้นที่ศึกษารูปแบบของการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy) เพื่อมาปรับใช้กับการสร้างสรรค์ผลงาน

1.5. วิธีเก็บข้อมูล

1.5.1. ขั้นตอนการเตรียมการ

- ศึกษาที่มาและความสำคัญของเรื่องสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ และตั้งประเด็นในการศึกษา

- กำหนดหัวข้อและตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา
- รวบรวมข้อมูลในขั้นต้น โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.5.2. ขั้นตอนการสร้างสรรค

- ทากรณีศึกษาและวิเคราะห์เป็นประเด็นในการสร้างสรรค
- ศึกษาศิลปินกรณีศึกษา
- การสร้างประเด็นและกำหนดแนวเรื่องในการสร้างสรรค
- สร้างแบบร่างและแบบจำลอง 2 มิติ
- สร้างแบบร่างและแบบจำลอง 3 มิติ

1.6. วิธีการศึกษา

1.6.1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร

- ศึกษา หนังสือสัตว์มงคลจีน ประเพณีและความเชื่อจากอดีตถึงปัจจุบัน
- ศึกษางานวิจัย มโนทัศน์เรื่องนาคของชนชาติไทย
- ศึกษาบทความ พหุภวิทยาในโลกคู่ขนานระหว่างสัตว์กับมนุษย์

1.6.2. เก็บข้อมูลกรณีศึกษา

- การรวบรวมข่าวสารทางออนไลน์
- เพลงที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สัตว์ป่า
- การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

1.6.3. การศึกษาจากกระบวนการสร้างสรรค

- นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาประเด็น
- ตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการสร้างสรรค
- สร้างสมมุติฐานความคิดและสมมุติฐานเชิงรูปแบบ เพื่อหาความเป็นไปได้ของการ

สร้างสรรค

- สรุปผลการสร้างสรรคจากการวิเคราะห์ข้อมูล แล้วเผยแพร่โดยการแสดงผลงาน

1.7. แหล่งข้อมูล

- แหล่งข้อมูลภาคเอกสารงานวิจัยและบทความ
- กลุ่มคนกรณีศึกษา จากข่าวสารออนไลน์
- การศึกษารูปแบบ กลยุทธ์ จากศิลปินกรณีศึกษาได้แก่
- Patricia Piccinini แพทริเซีย พิคซินินี
- Masao Kinoshita มาซาโอะ คิโนชิตะ

- Choi Xoo Ang ชเว ซูอัง
- เพลงที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สัตว์ป่า
- การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

1.8. อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

- อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลตรง
- เครื่องเขียน, กล้องถ่ายภาพ, คอมพิวเตอร์
- วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำภาพร่าง และแบบจำลอง
- เครื่องเขียน, กล้องถ่ายภาพ, คอมพิวเตอร์, อุปกรณ์ปั้น
- วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
- เครื่องมือไฟฟ้า, อุปกรณ์ปั้นหล่อ, อุปกรณ์การทำสี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภววิทยา (Ontology) หมายถึง การศึกษาเรื่องสภาวะแห่งความเป็นอยู่ แบบต่าง ๆ เพื่อค้นหาและทำความเข้าใจว่าแต่ละตัวตนมีความเหมือนและต่างกันอย่างไร ดำรงอยู่ร่วมกันในลักษณะใด ภววิทยา ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ จึงเป็นการทำความเข้าใจถึงความคิดความเชื่อและสถานะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์

คำสำคัญ

สัตว์ศักดิ์สิทธิ์, ประติมากรรมรูปสัตว์, ประติมากรรมเหมือนจริง

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

การศึกษามีข้อมูลที่ต้องทำความเข้าใจเพื่อสร้างความรู้ โดยแยกเป็น 3 ประเภทหลัก ข้อมูลทฤษฎีอ้างอิงเพื่อเป็นกรอบแนวความคิด กำหนดแนวทางการศึกษาข้อมูล เพื่อสร้างทัศนคติ จากข้อมูลเชิงประจักษ์และสร้างเป็นประเด็นรวมทั้งกรณีศึกษา ข้อมูล ผลงานสร้างสรรค์จากศิลปินที่ ให้อิทธิพล ทั้งในแง่ของแนวคิด กลวิธีหรือกระบวนการแสดงออก จากข้อมูลทั้งหมด

2.1. ข้อมูลทฤษฎีอ้างอิง

แนวคิดเรื่อง ภาววิทยาระหว่างมนุษย์กับสัตว์ของ ฟิลิปป์ เดโกลา (Philippe Descola)

2.2. ข้อมูลจากความเชื่อและงานศิลปกรรมในประวัติศาสตร์

- 2.2.1. ความคิด ความเชื่อของมนุษย์กับสัตว์
- 2.2.2. สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน
- 2.2.3. รูปลักษณ์และการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน
- 2.2.4. การใช้สัตว์ในการแสดงอำนาจบารมี ผ่านวัตถุและสัญลักษณ์

2.3. ข้อมูลสื่อออนไลน์และภาคสนาม

- 2.3.1. กรณีศึกษาการใช้สัตว์ในการแสดงสถานะและเป็นวัตถุเสริมอำนาจบารมี
 - คำนิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี
 - คำนิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุเพื่อเสริมบารมี
 - คำนิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อ เสริมพลังอำนาจบารมี
- 2.3.2. ข้อมูลภาคสนาม
 - การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า
 - การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy)

2.4. ศิลปินกรณีศึกษา

- 2.4.1. Patricia Piccinini แพทริเซีย พิคซินินี
- 2.4.2. Masao Kinoshita มาซาโอะ คิโนชิตะ
- 2.4.3. Choi Xoo Ang ชเว ซูอัง

2.5. วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นกรอบในการสร้างสรรค์

2.1. ข้อมูลทฤษฎีอ้างอิง

แนวคิดเรื่อง ภาววิทยาระหว่างมนุษย์กับสัตว์ของ ฟิลิปป์ เดโกลา (Philippe Descola)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์จากแนวคิดของ ฟิลิปป์ เดโกลา (Philippe Descola) คือ การชี้ให้เห็นความหลากหลายของภาววิทยาเพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสรรพสิ่ง ซึ่งเน้นไปที่การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์และสามารถชี้ให้เห็นสถานะภายใต้ภาววิทยาแบบต่าง ๆ

Descola ได้หยิบยืมความคิดของ Eduardo Viveiros de Castro ในเรื่องมุมมองนิยม (Perspectivism) มาอธิบาย ภาววิทยาแบบวิญญานนิยม โดยอธิบายผ่านสิ่งที่แข็งแรงกว่ามีสถานะของผู้ล่าหรือองค์ประธาน (Subject) และสิ่งที่อ่อนแอกว่ามีสถานะเป็นผู้ถูกล่าหรือเหยื่อ มีสถานะเป็นวัตถุกรรม (Object) การนิยามว่าฝ่ายใดเป็นองค์ประธานหรือกรรมจึงขึ้นอยู่กับการเผชิญหน้าของมนุษย์กับสัตว์หมายความว่า ในการเผชิญหน้ากับสัตว์บางประเภท มนุษย์อาจกลายเป็นวัตถุ แต่การเผชิญหน้ากับสัตว์ ประเภทอื่น ๆ มนุษย์ก็กลับมีสถานะเป็นองค์ประธานได้ ความเป็นองค์ประธานหรือวัตถุ จึงไม่ใช่สิ่งที่ถาวร⁷

ภาววิทยาแบบวิญญานนิยม หรือ Animism ในภาววิทยานี้เชื่อว่าทั้งมนุษย์และสัตว์ต่างมีวิญญาน (Soul) การมีสภาวะภายในที่ไม่แตกต่างกัน มีเพียงกายสภาวะหรือร่างกาย (Body) เท่านั้นที่ไม่เหมือนกัน ผู้คนที่อยู่ภายใต้ภาววิทยา เช่นนี้จะยอมรับการมีอยู่ของอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด (Subjectivity) ของสรรพสิ่ง ทั้ง พืช และสัตว์ล้วนมีอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดเช่นเดียวกันกับมนุษย์ อารมณ์ความรู้สึกนึกคิด มนุษย์ไม่ใช่สิ่งมีชีวิตเดียวที่สามารถอ้างการมีอยู่ของวิญญานที่หมายถึงความสามารถในการคิดและสร้างความหมาย แต่สรรพสิ่งต่างก็มีความสามารถในการคิดและการสร้างความหมายได้เช่นเดียวกับมนุษย์⁸

ภาววิทยาแบบโทเทม หรือ Totemism เป็นรูปแบบที่ทุกสรรพสิ่งมีความต่อเนื่องและเหมือนกันทั้งสภาวะภายในและกายสภาวะ ภาววิทยาแบบ Totemism ไม่สามารถระบุขอบเขตของสรรพสิ่งผ่านความแตกต่างของร่างกาย หรือความแตกต่างของวิญญาน ตัวอย่าง เช่น ในสังคมที่มีนิกอินทรีเป็นโทเทมของกลุ่ม ทั้งมนุษย์และสรรพสิ่ง ถูกผนวกรวมอยู่ภายใต้โทเทม จะไม่สามารถแยกความแตกต่างของตนเองกับสิ่งอื่นได้อย่างชัดเจน เพราะทุกสรรพสิ่งล้วนกำเนิดมาจากนิกอินทรี

⁷ พนา กันธา, (2560), พหุภาววิทยาในโลกคู่ขนานระหว่างสัตว์กับมนุษย์, JSSNU 2017, หน้า 13. (2) : 15

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 13 – 14.

ภายใต้ภววิทยาเช่นนี้ ทั้งมนุษย์และสัตว์ล้วนแล้วแต่มีสถานะเป็นองค์ประธาน เนื่องด้วยมีจุดกำเนิดเดียวกันจากโทเทม หรือสิ่งที่นับถือบูชา⁹

ภววิทยาแบบธรรมชาตินิยม หรือ Naturalism ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ในภววิทยาเช่นนี้วางอยู่บนลักษณะความเหมือนของกายสภาวะ แต่มีความต่างในแง่สภาวะภายใน ภววิทยาเช่นนี้ปรากฏชัดเจน เมื่อมนุษย์สถาปนาวิทยาศาสตร์ให้กลายเป็นความจริงอันสูงสุด ที่อิงอยู่กับความเป็นเหตุเป็นผลเชิงประจักษ์ ภววิทยาแบบนี้พยายามจัดให้ทุกสรรพสิ่งเข้ามาอยู่ในเส้นทางวิวัฒนาการเดียวกัน ภววิทยาแบบธรรมชาตินิยมจึงวางอยู่บนการอธิบายมนุษย์และสัตว์ผ่านความต่อเนื่องและเป็นหนึ่งเดียวของธรรมชาติ (Single Nature) กล่าวคือ แม้วามมนุษย์และสัตว์จะมีความเกี่ยวเนื่องกันในเชิงกายภาพ คือเป็นสิ่งมีชีวิตที่จัดอยู่ในเส้นทางวิวัฒนาการเดียวกัน แต่สำหรับสภาวะภายในกลับมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับศักยภาพในการคิด¹⁰

ภววิทยาแบบธรรมชาตินิยมจึงสงวนพื้นที่ทางวัฒนธรรมให้เฉพาะมนุษย์เท่านั้น ความคิดดังกล่าวนี้เองได้กลายเป็นข้ออ้างสำคัญที่ทำให้มนุษย์สถาปนาอำนาจเหนือสรรพสิ่ง เนื่องด้วยการแยกระหว่างมนุษย์กับสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์จะพิจารณาจากความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล (Rational Capacity) เหตุผลที่มนุษย์มองว่าเป็นความสามารถในเชิงวัฒนธรรมจึงกลายเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่ใช้แบ่งแยกระหว่างมนุษย์ กับสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ ดังคำประกาศที่มีอิทธิพลต่อรากฐานความคิดตะวันตกของ Rene Descartes ที่ว่า “*I think, therefore I am*” ซึ่งสะท้อนการแบ่งแยกมนุษย์ออกจากสัตว์ได้อย่างชัดเจน ผ่านการแยกระหว่าง Mind กับ Body และ Mind หรือการคิดเป็นคุณสมบัติของมนุษย์เท่านั้น¹¹

จะเห็นได้ว่าแนวคิดภววิทยาระหว่างมนุษย์กับสัตว์ของ ฟิลิปป์ เดโกลา (Philippe Descola) ทำให้เห็นถึงรูปแบบความสำคัญในการบ่งบอกถึงสถานะการเป็นอยู่ของมนุษย์กับสัตว์ รูปแบบภววิทยาแบบวิญญูณนิยม หรือ Animism สัตว์อาจอยู่ในสถานะที่เหนือกว่ามนุษย์ ซึ่งเห็นได้จากการที่มนุษย์บูชา และแสดงความเกรงกลัวต่อสัตว์ บางประเภทที่ดุร้าย มีพิษ อย่างชนเผ่าที่บูชา งู และในบางสถานะการณ์สัตว์ก็อาจมีสถานะเป็นวัตถุจากการถูกล่าได้เช่นกัน

ส่วนภววิทยาแบบโทเทม หรือ Totemism จะเป็นรูปแบบความเชื่อที่เชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียว อย่างความเชื่อของคนจีนที่มักจะพูดว่าตนเป็นลูกหลานมังกร มีสายเลือดของมังกร ซึ่งมีสถานะที่บ่งบอกว่าคนกับสัตว์มีจุดกำเนิดเดียวกันแต่มีรูปลักษณ์ภายนอกที่แตกต่างกัน และในภววิทยา

⁹ พนา กันธา, (2560), พหุภววิทยาในโลกคู่ขนานระหว่างสัตว์กับมนุษย์, JSSNU 2017, หน้า 13. (2) , หน้า 15.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

รูปแบบสุดท้ายคือทฤษฎีการวิวัฒนาการแบบธรรมชาตินิยม หรือ Naturalism ซึ่งเป็นสภาวะสมัยใหม่ ที่ทำให้สัตว์ ถูกลดทอนให้กลายเป็นเพียงสิ่งมีชีวิตในโลกธรรมชาติ และมีสถานะเป็นวัตถุในการสร้างความรู้และให้ มนุษย์ใช้ประโยชน์ โดยมนุษย์จะมีสถานะที่เหนือกว่าสัตว์ เพราะมนุษย์มีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล ถึงแม้ว่าสัตว์จะมีความสามารถการคิดเชิงเหตุผล แต่ความสามารถจะถูกอธิบายให้กลายเป็นเพียง สัญชาตญาณ (Instinct)

ทฤษฎีการวิวัฒนาการแบบธรรมชาตินิยม หรือ Naturalism เป็นสภาวะสมัยใหม่ ที่ได้ทำลายโลกคู่ขนาน ระหว่างสัตว์กับมนุษย์แบบตายตัว โดยมนุษย์จะมีสถานะเป็นองค์ประธาน ที่สามารถกำหนดควบคุม และจัดสรรว่าสัตว์ชนิดไหนควรใช้ประโยชน์ในด้านใดหรือกระทำอย่างไรได้บ้าง ส่วนสัตว์จะมีสถานะ เป็นวัตถุกรรมที่ขึ้นอยู่กับมนุษย์

จากข้อมูลข้างต้นการนำเอาแนวคิดทฤษฎีการวิวัฒนาการระหว่างมนุษย์กับสัตว์มาทำความเข้าใจสถานะ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ทำให้เห็นถึงสถานะและการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตระหว่างสถานะ ความเป็นองค์ประธาน (Subject) คือ สิ่งมีชีวิตที่ เป็นผู้กระทำ เป็นผู้ล่า หรือสถานะที่เหนือกว่า และ สถานะวัตถุกรรม (Object) คือ สิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำ ผู้ถูกล่า หรือสถานะที่ด้อยกว่า ซึ่งผู้ศึกษาจะ นำมาเป็นการรอบแนวคิดในการทำความเข้าใจในสถานะความเป็นองค์ประธานและสถานะของวัตถุ กรรมเพื่อให้เห็นว่าสัตว์มีสถานะกลายเป็นวัตถุได้ด้วยเหตุปัจจัยใดจากการกระทำของมนุษย์

2.2. ข้อมูลจากความเชื่อและงานศิลปกรรมในประวัติศาสตร์

2.2.1. ความคิดความเชื่อของมนุษย์กับสัตว์

มนุษย์ในอดีตมีประสบการณ์เกี่ยวกับสัตว์ที่มีพิษ หรือสัตว์ที่ทำอันตรายเช่น งู ทำให้เกิดการ ตระหนักว่าควรอยู่ร่วมกับสัตว์อย่างไร ทำอย่างไรไม่ให้สัตว์ทำอันตราย มนุษย์ในอดีตยังไม่มี ความเข้าใจและหวาดกลัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดความเชื่อที่ว่าถ้าหากทำบางสิ่งบางอย่าง ให้สัตว์พอใจด้วยการยอมรับนับถือและแสดงการเคารพบูชาเหมือนเทพเจ้า สัตว์จะทำการคุ้มครอง ดูแลและไม่ทำร้ายให้เกิดการบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ความเชื่อที่กล่าวมาจึงทำให้เกิดการบูชาสัตว์หรือ ลัทธิการบูชาสัตว์โดยเป็นการบูชาเพียงเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดปลอดภัยไม่เกิดอันตราย¹²

ต่อมาการพัฒนาของมนุษย์ไปสู่การเพาะปลูกทำให้มนุษย์มีความคุ้นเคย และเรียนรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมสัตว์มากขึ้น โดยเรียนรู้ว่างูนั้นมีที่อยู่อาศัยในบริเวณใดพื้นดินนั้นจะมีความอุดมสมบูรณ์

¹² กัญญรัตน์ เวชชาศาสตร์, (2555), มโนทัศน์เรื่องนาคของชนชาติไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์, หน้า 28.

สามารถเพาะปลูกได้ดี และยังเป็นสัตว์ที่กำจัดศัตรูเพาะปลูกอย่างหนู จึงไม่ใช่สัตว์ที่ให้โทษต่อมนุษย์เพียงอย่างเดียวแต่ยังให้คุณกับมนุษย์ ทำให้เกิดการผสมผสานทางความคิดความเชื่อของลัทธิ

การบูชาแบบดั้งเดิมกับแนวคิดใหม่ของสัตว์ที่มีคุณต่อมนุษย์ ทำให้กลายเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์และสำคัญกับสังคมเกษตรกรรม การรวมกลุ่มทางสังคมของมนุษย์ที่กลายเป็นสังคมเมือง และมีการพัฒนาทางความคิดความเชื่อมากยิ่งขึ้น ความเชื่อเรื่องงูได้พัฒนาจากความเชื่อที่เป็นนามธรรมไปสู่การทำให้ประจักษ์เป็นรูปธรรม ด้วยการสร้างรูปเคารพไว้บูชาเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ในยุคที่มนุษย์ให้ความสำคัญกับการเพาะปลูก รูปเคารพสัตว์จึงเป็นเสมือนตัวแทนของเทพเจ้าที่เชื่อว่าสามารถบันดาลความอุดมสมบูรณ์และเพิ่มผลผลิต¹³

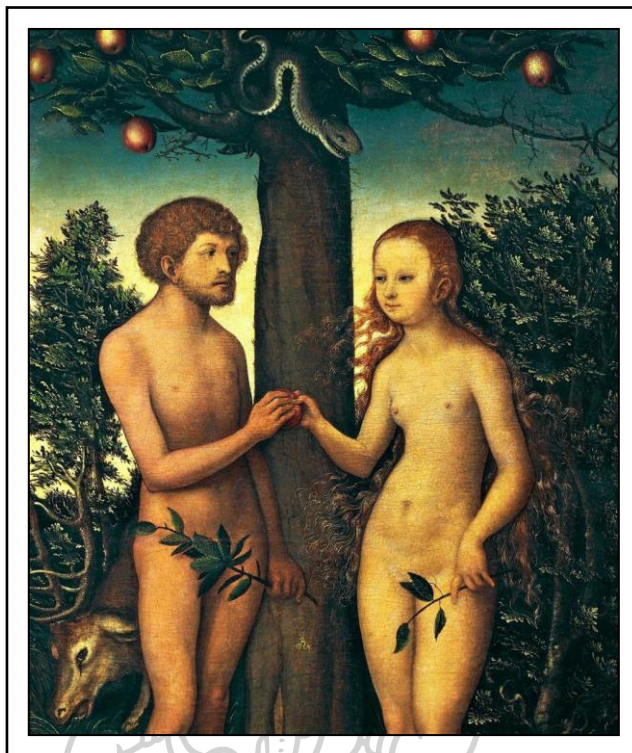

ภาพที่ 1 ประติมากรรมรูปเทพผู้มีร่างเป็นงู (ซ้าย) หินแกะสลักรูปงูเห่าห้าหัวจากวัดนาคาราชฐ์มณีพนาซู (ขวา)
ที่มา : <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/1261211>

ในทางกลับกันความคิดความเชื่อเรื่องงูทางโลกตะวันตกอิทธิพลทางศาสนาคริสต์ มีความเชื่อว่างูหรือมังกรเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้าย เป็นบริวารปีศาจหรือซาตาน และเป็นสัญลักษณ์ของการทำลายล้าง หรือการหลอกล่อให้มนุษย์ทำบาป¹⁴

¹³ กัญญรัตน์ เวชศาสตร์, (2555), **มนต์เสน่ห์เรื่อนาคของชนชาติไทย**, มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, หน้า 28 – 29.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 29.

ภาพที่ 2 ภาพงูล่อลวงให้อาดัมและเอวากินผลไม้แห่งความรู้ที่รู้ชั่ว
ที่มา : <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/1261211>

รองศาสตราจารย์กัญญรัตน์ เวชชาศาสตร์ ได้กล่าวไว้ในรายงานวิจัย เรื่อง มโนทัศน์เรื่องนาคของชนชาติไท “การมีความคิดความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดผลงานทางศิลปะหรือสิ่งประดิษฐ์อันสะท้อนให้เห็นความคิดความเชื่อ”¹⁵

จากข้อมูลทำให้เห็นว่าความหวาดกลัวของมนุษย์ที่ยังไม่เข้าใจต่อการอยู่ร่วมกับสัตว์ซึ่งทำให้เกิดการบูชาเพื่อให้ตนเองปลอดภัยจากอันตราย และมนุษย์เริ่มเรียนรู้ถึงพฤติกรรมสัตว์ทำให้เห็นคุณที่เกิดจากการอยู่ร่วมกับสัตว์ สัตว์จึงมีสถานะเป็นเสมือนตัวแทนของความอุดมสมบูรณ์

ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสัตว์ข้างต้นจึงอยู่ในภววิทยาแบบวิญญานนิยม ซึ่งสถานะของสัตว์จะอยู่ในสถานะสิ่งที่มนุษย์เคารพเกรงกลัว และสัตว์เป็นเสมือนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สัตว์จึงมีสถานะเป็นองค์ประธานที่มนุษย์ให้ความเคารพและเกรงกลัว

¹⁵ กัญญรัตน์ เวชชาศาสตร์, (2555), มโนทัศน์เรื่องนาคของชนชาติไท, มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, หน้า 29.

ความคิดความเชื่อของมนุษย์ที่มีต่อสัตว์เป็นปัจจัยสำคัญต่อความหมายในด้านดีและด้านลบที่มนุษย์มีต่อสัตว์ และส่งผลต่อการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรม โดยความเชื่อเรื่องของคนเอเชีย จะมีความเชื่อว่างู เป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์และความเชื่อว่างูใหญ่เป็นสิ่งที่ให้กำเนิดแก่มนุษย์ ซึ่งบ่งบอกถึงการที่มนุษย์เคารพบูชาและความเกรงกลัวต่อสัตว์ รูปแบบทางศิลปกรรมจึงถูกถ่ายทอดให้ดูมีความศักดิ์สิทธิ์ และดูมีพลัง ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของศิลปกรรมที่ถูกใช้เพื่อการเคารพบูชา

แต่ในทางกลับกันเมื่อมนุษย์มีความคิดความเชื่อว่าสัตว์เป็นสิ่งชั่วร้าย ภาพลักษณ์ของสัตว์ที่ถูกถ่ายทอดทางศิลปกรรมจะถูกสร้างสรรค์ให้มีภาพลักษณ์ที่ดูเป็นภัยหรือดูชั่วร้าย จากการสร้างสรรค์ศิลปกรรมทั้ง 2 รูปแบบทำให้เห็นทิศทางของการสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ของสัตว์ที่จะใช้ในการสื่อสาร เพราะองค์ประกอบต่าง ๆ และบริบทจะเป็นสิ่งกำหนดให้เห็นว่าผลงานที่สร้างสรรค์จะถูกใช้สื่อให้เห็นภาพลักษณ์ของสัตว์ในแง่มุมไหน

2.2.2. สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน

ภาพที่ 3 ประติมากรรมมังกรตำหนักเหวินโช้วเตียน (Hall of Benevolence and Longevity)

ที่มา : <https://www.eliteholidaythailand.com/16404313/summer-palace>

มังกร เป็นสัตว์ที่ไม่ได้มีตัวตนปรากฏอยู่ในโลกธรรมชาติและโลกความจริงมนุษย์รู้จักมังกรผ่านวรรณกรรมตลอดจนการถ่ายทอดที่ปรากฏในรูปแบบของศิลปกรรม ประเพณีและในพิธีกรรม มังกรเป็นสัตว์ปริศนามาแต่โบราณจนถึงปัจจุบันมังกรจึงถือเป็นสัตว์ในจินตนาการสัตว์ในนิทานในนิยาย แต่มีกลุ่มคนบางกลุ่มนับถือว่าเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์หรือถือว่าเป็นสัตว์ที่มีอิทธิฤทธิ์และมีพลังอำนาจสูง¹⁶

¹⁶ กัญญรัตน์ เวชชาศาสตร์, (2555), มโนทัศน์เรื่องนาคของชนชาติไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, หน้า 22.

ในหนังสือประวัติวัฒนธรรมจีนได้พูดถึงการสร้างมังกรเพื่อเป็นเครื่องหมายประจำชาติเพราะในสมัยโบราณมนุษย์นิยมใช้รูปสัตว์หรือดอกไม้เป็นเครื่องหมายประจำเผ่าของตน เมื่อชาติจีนได้รวมกันขึ้นเป็นชาติใหม่ จึงควรมีเครื่องหมายประจำชาติ กษัตริย์จึงนำส่วนต่าง ๆ ของสัญลักษณ์แต่ละชนเผ่าที่เคยใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำเผ่า เช่น นำหัวของชนเผ่าวัว ลำตัวของเผ่างู เขาของเผ่ากวางและเท้าของเผ่านก มาปรุงแต่งเป็นรูปลักษณะสัตว์ชนิดใหม่อย่างมังกร¹⁷

การนำเอาสัญลักษณ์เฉพาะของชนเผ่าโบราณเผ่าต่าง ๆ มารวมกันเป็นเสาสักการะจะมีลักษณะเป็นรูปแบบเดียวกับเสาโทเทมอาจเป็นไปได้ที่มีการสร้างไว้เพื่อบูชาและบวงสรวง และเป็น การสร้างไว้เพื่อให้แต่ละชนเผ่าที่มารวมกันนั้นมีสัญลักษณ์เดียวกัน

สัญลักษณ์มังกรไม่เพียงเชื่อว่ามีพลังอำนาจอันลึกลับ คนจีนยังเชื่อในอิทธิฤทธิ์ของมังกรที่จะนำลมฝนนำความอุดมสมบูรณ์ ความรุ่งเรืองและความผาสุก สัญลักษณ์รูปมังกรจึงถูกนำมาสร้างเป็น ศิลปกรรมไว้ตามส่วนต่าง ๆ ของงานสถาปัตยกรรมจีนทั้งหลังคากำแพงหน้าต่างและเสาที่ใช้รับ น้ำหนักอาคาร นอกจากนี้ชาวจีนยังมีความคิดความเชื่อที่มองมังกรเป็นเหมือนผู้ให้กำเนิดชาวจีน จึง มักจะนิยมพูดกันติดปากว่าคนจีนนั้นเป็นเผ่าพันธุ์มังกรหรือสายเลือดมังกรซึ่งเป็นการแฝงนัยยะ การ สืบเชื้อสายจากรากเหง้าเดียวกัน¹⁸

จากข้อมูลความเป็นมาในการสร้างรูปลักษณะของมังกรที่มีจุดกำเนิดมาจากการนำเอา สัญลักษณ์ประจำเผ่าที่มีลักษณะความเชื่อในการนับถือแบบเสาโทเทม ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์และเชื่อว่า สัตว์คือผู้ให้กำเนิดหรือบรรพบุรุษ ตัวอย่าง ในสังคมที่มีนกกอินทรีเป็นโทเทม หรือเป็นสัญลักษณ์กลุ่ม กลุ่มคนเหล่านั้นจะมีความคิดความเชื่อว่ามีมนุษย์และทุกสรรพสิ่งกำเนิดมาจากนกกอินทรี ความสำคัญ ของสัญลักษณ์ประจำชนเผ่าจึงเป็นเหมือนตัวแทน เมื่อต้องการรวมชนเผ่าเป็นชนชาติเดียวกันจึง จำเป็นที่ต้องใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ มารวมเป็นสัญลักษณ์ใหม่ที่ใช้ร่วมกัน

จะเห็นได้ว่ามนุษย์เชื่อว่าสัตว์เป็นจุดกำเนิด จากลักษณะที่บอกว่าคนจีนคือเผ่าพันธุ์และ สายเลือดมังกรที่ทำให้เห็นว่า สถานะระหว่างมนุษย์กับสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ ต่างมีสถานะเป็นองค์ประธาน เพราะความคิดความเชื่อว่ามีจุดกำเนิดเดียวกัน ต่างกันเพียงรูปลักษณะ สถานะของมนุษย์กับสัตว์ใน รูปแบบนี้จึงจัดอยู่ใน ภาววิทยาแบบโทเทม

¹⁷ ส.พลายน้อย, (2547), เรื่องเล่ามังกร, พิมพ์ครั้งที่ 5, นนทบุรี : ศรีปัญญา, หน้า 13.

¹⁸ ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, (2553), 108 สิ่งมีมังกรจีน, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), หน้า 154 – 155.

ภาพที่ 4 เสามังกรจากศาลเจ้าแม่เทียนโหวเซี่ยโบ้ หรือศาลเจ้าปากคลองบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
ที่มา : <https://lek-prapai.org/home/slide.php?id=55>

จากการที่มนุษย์นับถือสัตว์เป็นเสมือนบรรพบุรุษ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รูปแบบการสร้างสรรคทางศิลปกรรมจึงถูกสร้างขึ้นเพราะความเคารพบูชา ศิลปกรรมที่ถูกสร้างจึงอยู่ในบริบทที่ดูสูงส่ง ยกตัวอย่าง พื้นที่การติดตั้งของศิลปกรรม จะอยู่ในพื้นที่พระราชวัง หรือพื้นที่ทำพิธีกรรมสำคัญต่าง ๆ ทำให้ศิลปกรรมรูปสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ มีความน่าเกรงขาม และดุนิยมอิทธิฤทธิ์ เพราะศิลปกรรมดังกล่าวถูกสร้างเป็นเหมือนตัวแทนของสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเทพเจ้า

โดยสิ่งหนึ่งที่ผู้ศึกษาสังเกตเห็นจากภาพผลงานสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่ได้หยิบยกมาทั้ง 2 ผลงาน คือ ภาพที่ 5 ประติมากรรมมังกรดำหนักเหวินโช่วเตียน และ ภาพที่ 6 เสามังกรจากศาลเจ้าแม่เทียนโหวเซี่ยโบ้ ท่าทางของรูปประติมากรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ จะอยู่ในท่าทางที่ดูดุตัน น่าเกรงขาม สิ่งสำคัญของผลงานทั้ง 2 ชิ้นคือ การใช้ทัศนธาตุในเรื่องเส้น โดยการใช้เส้นโค้งวงแคบ ที่ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่ดูรุนแรง ซึ่งการที่ต้องทำให้มังกรต้องดูมีพลัง เนื่องจากในคติความเชื่อจีนมังกรเป็นเสมือนสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่ต้องคอยกำจัดสิ่งชั่วร้าย

จะเห็นได้ว่าท่าไมศิลปกรรม ทั้งประติมากรรมและ ภาพจิตรกรรม สัตว์ศักดิ์สิทธิ์อย่างมังกรส่วนใหญ่จึงต้องมีท่าทางการเคลื่อนไหวเป็นเส้นโค้งวงแคบ ความสำคัญของทัศนธาตุทางศิลปะจึงเป็นเหมือนสิ่งที่ช่วยกำหนดถึงการสื่อสารทางศิลปกรรม เพราะมังกรถูกใช้กับกลุ่มคนชนชั้นสูง นอกจากนี้ความน่าสนใจของศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีนยังมีความน่าสนใจในการนำสัตว์ชนิดต่าง ๆ มาผสมผสานเข้าด้วยกัน ซึ่งผู้ศึกษาจะอธิบายในเนื้อหาส่วนถัดไป

ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน

ภาพประกอบ	รายละเอียด
 <p data-bbox="343 1025 901 1064">ภาพมุมกว้าง ของเสามังกรจากศาลเจ้าแม่เทียนโหวเซียว</p>	<p data-bbox="981 470 1141 515">เนื้อหาสำคัญ</p> <p data-bbox="981 526 1412 1064">- จากการที่มนุษย์นับถือสัตว์เป็นเสมือนบรรพบุรุษ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รูปแบบการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรม จึงถูกสร้างขึ้นเพราะความเคารพบูชา ศิลปกรรมที่ถูกสร้างจึงอยู่ในบริบทที่ดูสูงส่ง ยกตัวอย่าง การติดตั้งของศิลปกรรม จากภาพ รูปสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ จะอยู่ในพื้นที่พระราชวัง หรือพื้นที่ทำพิธีกรรมสำคัญ</p>
 <p data-bbox="510 1697 734 1736">ลักษณะเส้นโค้งวงแคบ</p>	<p data-bbox="981 1086 1412 1198">รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ</p> <p data-bbox="981 1209 1412 1545">- การใช้เส้นโค้งวงแคบในศิลปกรรม สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ทำให้ศิลปกรรมมีความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวที่ดูมีพลัง ซึ่งการทำให้มังกรต้องดูมีพลังเพราะในคติความเชื่อจีนมังกรเป็นเสมือนสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่คอยกำจัดสิ่งชั่วร้าย</p>

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.2.3. รูปลักษณ์และการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน

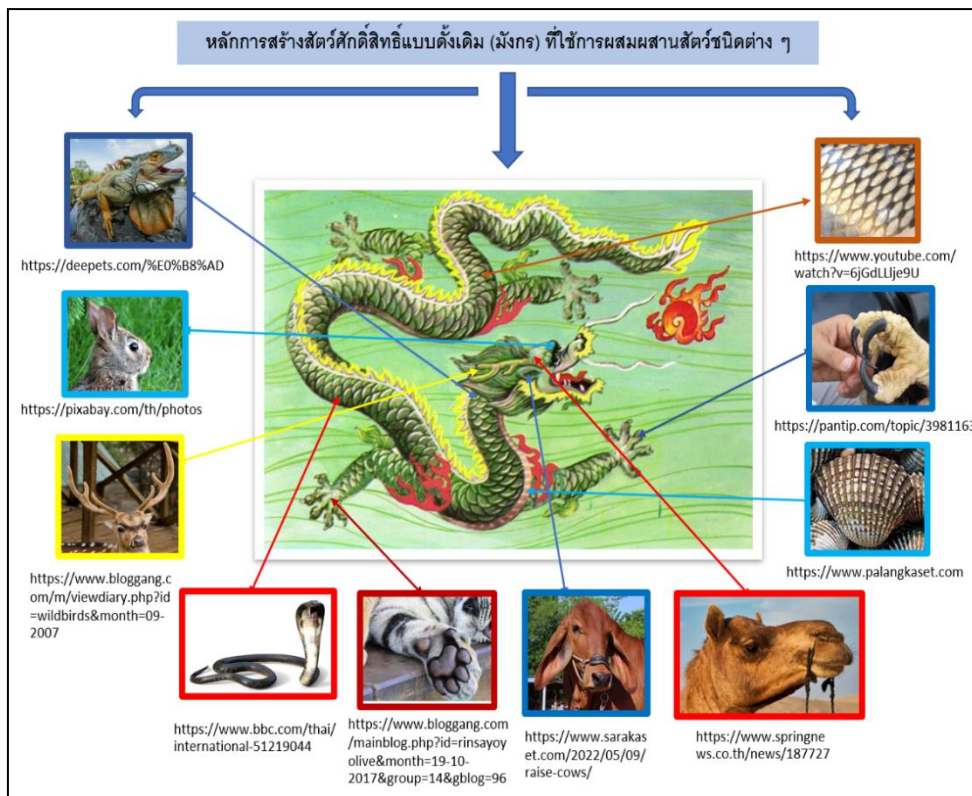
เออร์เนส อินเกอร์โซล กล่าวถึงลักษณะมังกรจีนว่ามีส่วนประกอบมาจากสัตว์ต่าง ๆ 9 ชนิด โดยมีหัวคล้ายกับหัวอูฐ เขาคคล้ายกวาง ตาคคล้ายกับตากระต่ายป่า แต่บางตำราก็กล่าวว่ามังกรได้รับตามาจากปีศาจหรือพญามาร มีหูคล้ายกับหุ้วว คอคล้ายกับคอของอีกัวนาหรืองู มีเกล็ดคล้ายปลา คาร์พ มีฝ่าเท้าคล้ายกับเสือ มีเล็บคล้ายกับเล็บเหยี่ยวหรือนกอินทรี และท้องของมังกรมาจากหอยแครงยักษ์ แต่บางตำราก็กล่าวว่ามังกรมีท้องเหมือนกบ¹⁹

ภาพที่ 5 รูปมังกร

ที่มา : <https://www.baanjomyut.com>

¹⁹ กัญญรัตน์ เวชศาสตร์, (2555), มโนทัศน์เรื่องนาคของชนชาติไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, หน้า 110.

ภาพที่ 6 แผนภูมิศึกษาและวิเคราะห์หลักการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อแบบจีนดั้งเดิม
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

จากภาพเมื่อสังเกตสัตว์ทั้งหมดจะมีขนาดที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง จากส่วนหัวจะเป็นสัตว์ที่มีขนาดสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อย่างส่วนหัวได้แก่ อูฐ เขาของควาย ตาของกระต่ายป่า ส่วนหูคือวัว แล้วมีการขยายสัดส่วน ตั้งแต่ส่วนคอลงไป โดยการใช้คอของอีกัวนาหรืองู มีเกล็ดคล้ายปลาฉลาม ท้องเหมือนหอยแครงที่เป็นลักษณะขึ้น ซึ่งส่วนตัวของมังกรเป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็กจึงขยายให้สมส่วนกับส่วนหัวของมังกรที่เป็นจุดสำคัญ ส่วนสุดท้ายคือส่วนเท้าที่มีการนำกรงเล็บเหยี่ยวหรือนกอินทรีให้ผสมผสานกลมกลืนกับขนานอุ้งเท้าของเสือ

จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของสัตว์แต่ละชนิดที่นำมาทำการผสมผสาน มีขนาดที่ใกล้เคียงและแตกต่างกันในเรื่องขนาดสัดส่วน จึงมีการย่อและขยายให้สัดส่วน มีความสมส่วนเพื่อให้สัตว์ที่ถูกสร้างขึ้นมานั้น เหมาะกับเป็นสัตว์ศักดิ์ที่ดูมีฤทธิ์มีอำนาจ ซึ่งในความเป็นจริงถ้านำสัดส่วนของสัตว์ที่กล่าวข้างต้นมาผสมผสานกัน โดยไม่มีการย่อขยายสัดส่วน สัตว์ที่ออกมาจะดูพิกลพิการ ในการสร้างสรรค์ทางศิลปะจึงสามารถทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรม (การทำให้สัตว์ดูมีฤทธิ์มีพลังอำนาจ) ให้สามารถเห็นเป็นรูปธรรมได้ด้วยการสร้างสรรค์ทางศิลปะ ที่ใช้การผสมผสานกายวิภาคของสัตว์รวมทั้งการย่อขยายสัดส่วนให้สัตว์ดูมีฤทธิ์มีอำนาจกว่าสัตว์ทั่วไป

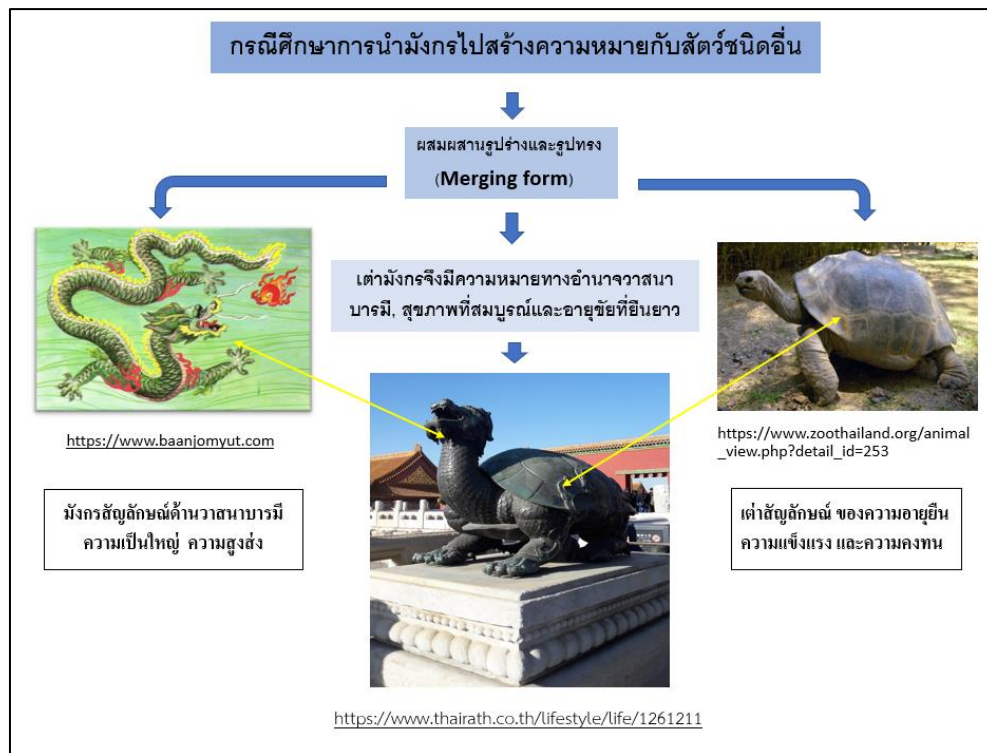
การนำรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ที่มีอยู่จริงมาผสมเพื่อให้สัตว์มีลักษณะที่เหนือจริงกว่าสัตว์ทั่วไป เนื่องจากต้องการให้สัตว์ที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นมา มีความพิเศษ ภูมิฤทธิ์และมีพลังอำนาจ กว่าสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่จริง เพราะสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในอดีตไม่ได้เพียงถูกใช้เพื่อการเสริมมงคล แต่ถูกสร้างมาเพื่อเป็นสิ่งเสริมอำนาจบารมีของกลุ่มคนชนชั้นสูงที่ใช้สัตว์ในการแสดงให้เห็นถึงอำนาจบารมีของตนที่เป็นผู้ครอบครองสัตว์ศักดิ์สิทธิ์

สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีนหลากหลายชนิด จึงมีการนำเอาความหมายมงคลของสัตว์แต่ละชนิดมารวมความหมาย ยกตัวอย่าง มังกรสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่มีการรวมสัตว์หลากหลายชนิด มังกรจึงมีความหมายมงคลในเรื่อง ของวาสนาบารมี ความเป็นใหญ่เป็นโต การปกป้องคุ้มครองจากสิ่งชั่วร้าย และเป็นสัญลักษณ์ของความสูงส่ง นอกจากนี้มังกรยังถูกนำไปผสมความหมายกับสัตว์ชนิดอื่น เช่น เต่าที่มีหัวเป็นมังกร โดยเต่าถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของความมอญยืน ความแข็งแรง และความคงทน เต่ามังกร จึงเป็นการรวมความหมายของสัตว์มงคลทั้ง 2 ชนิด เข้าด้วยกัน²⁰

ภาพที่ 7 รูปปั้นสัตว์พันธุ์ผสม ด้านหน้าอาคาร พระราชวังต้องห้าม โซนเทียนอันเหมิน กรุงปักกิ่ง
ที่มา : <https://www.bloggang.com/m/viewdiary>.

²⁰ กิตติ วัฒนมหาดม, (2547), สัตว์มงคล เครื่องราง ของขลัง, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บริษัทสร้างสรรค์บุ๊คส์ จำกัด, หน้า 95 – 96.

ภาพที่ 8 แผนภูมิการศึกษาหลักการสร้างสรรค์และผสมความหมายของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อแบบจีนดั้งเดิม
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

ข้อสังเกตหนึ่งที่ผู้ศึกษาพบ จากการสร้างสรรค์ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีนที่ได้กล่าวมาข้างต้น ในเชิงเนื้อหาเป็นการผสมความหมายมงคลของสัตว์ชนิดต่าง ๆ มารวมเข้าด้วยกัน แต่ในเชิงศิลปกรรมเป็นการใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ ในการสร้างสรรค์

นอกจากนี้เรื่องของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่ได้กล่าวมา จะถูกสร้างภาพลักษณ์ให้ดูสง่า น่าเกรงขาม เพื่อให้เหมาะกับการเป็นศิลปกรรมที่ถูกสร้างเพื่อเคารพบูชาที่จะสามารถดลบันดาลฟ้าฝน หรือสร้างขึ้นเพื่อความเชื่อในการกำจัดสิ่งชั่วร้าย ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในอดีตยังถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มคนชนชั้นสูงที่ใช้ในการแสดงสถานะและบุญบารมี

ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษารูปลักษณ์และการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน

ภาพประกอบ	รายละเอียด
	<p>เนื้อหาสำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบอกความหมายของสัตว์ จะเป็นการนำความหมายมงคลต่าง ๆ ของสัตว์แต่ละชนิดมารวมความหมายกัน สัตว์ศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้จึงมีความหมายมงคลในเรื่อง ของวาสนาบารมี ความเป็นใหญ่เป็นโต การปกป้องคุ้มครองจากสิ่งชั่วร้าย ความสูงส่ง สัญลักษณ์ของความมอายุยืน ความแข็งแรง และความคงทน
	<p>รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในเชิงเนื้อหาเป็นการผสมความหมายมงคลของสัตว์ชนิดต่าง ๆ มารวมความหมายเข้าด้วยกัน แต่ในเชิงศิลปกรรมเป็นการใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ในการสร้างสรรค์

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษารูปลักษณ์และการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.2.4. การใช้สัตว์ในการแสดงสถานะอำนาจบารมีผ่านสัญลักษณ์และวัตถุ

ภาพที่ 9 มังกรจีนสัญลักษณ์ของจักรพรรดิ

ที่มา : <https://www.tnews.co.th/social/405585>

การใช้สัตว์ในการแสดงสถานะอำนาจบารมี ผ่านวัตถุและสัญลักษณ์ในอดีตความเชื่อเรื่อง สัตว์ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มคนชนชั้นสูง อย่างมังกรห้าเล็บที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนจักรพรรดิ มังกรสี่เล็บแทนรัชทายาทและพระบรมวงศานุวงศ์ ส่วนมังกรสามเล็บใช้กับขุนนางชั้นผู้ใหญ่ แต่กลุ่มคนสามัญชนถูกห้ามใช้สัญลักษณ์ของมังกรโดยเด็ดขาด²¹

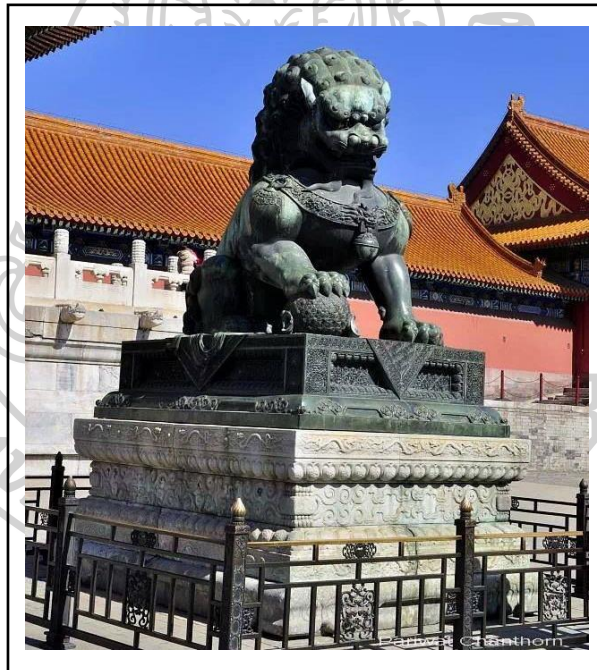
การแสดงฐานะผ่านศิลปกรรม ยังมีให้เห็นได้จากศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์อย่าง “สิงโตจีน” โดยในยุคอันเริ่มมีการติดต่อเดินทางไปมาหาสู่กันระหว่างอันกับดินแดนตะวันตก สิ่งของแปลก ๆ ที่ไม่มีถิ่นกำเนิดในจีนจึงได้เริ่มเข้ามาทางเส้นทางสายไหม ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ “สิงโต” รูปลักษณ์สิงโตที่ดูน่าเกรงขามและดูดุดัน ซึ่งเหมาะสมกับภาพลักษณ์ของฮ่องเต้ ทูตประเทศในแดนตะวันตก จึงพากันถวายสิงโตให้กับฮ่องเต้ เพื่อเป็นการเอาอกเอาใจ จนถึงยุคราชวงศ์ถัง สิงโตจึงกลายเป็นของบรรณาการที่แทบทุกประเทศในเอเชียกลางต้องส่งมอบให้

²¹ ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, (2553), 108 สิ่งมิ่งมงคลจีน, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), หน้า 155.

ภาพที่ 10 สิงโตหินหน้าพระราชวังต้องห้าม

ที่มา : <https://web.facebook.com/1442401696008617>

ภาพที่ 11 สิงโตสำริดตัวผู้พิทักษ์ประตูไท่เหอเหมินฝั่งซ้าย

ที่มา : <https://www.blockdit.com/posts/60156599be4fcc02f5b5a974>

เมื่อสิงโตเป็นสัตว์ที่หายาก จึงเริ่มมีการแกะสลักหินมาเป็นตัวแทน ถึงแม้สิงโตจะเป็นสัตว์ต่างถิ่นของจีน แต่เมื่อผ่านเวลาเกือบสองพันปี สิงโตจีนจึงมีรูปลักษณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม รวมถึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจีน และค่อย ๆ เปลี่ยนรูปร่างเป็นสิงโตแบบจีนด้วยการเพิ่มเติมลวดลายเมฆหมอก เพิ่มปีกจนสิงโตจีนกลายเป็นสัตว์วิเศษ ด้วยสังคมจีนโบราณยึดถือธรรมเนียมประเพณีลำดับชั้น สิงโตหินกลายเป็นสิ่งบ่งบอกศักดิ์ฐานะลำดับชั้น

โดยสามารถดูได้จากทรงผมที่อยู่บนหัวสิงโตหิน มีข้อกำหนดว่าสิงโตหินของขุนนางชั้นหนึ่ง ตัดผมจำนวน 13 ลอน ชั้นที่ลดหลั่นลงมาจำนวนลอนผมบนหัวของสิงโตหิน ก็จะลดลงด้วย สิงโตหิน หน้าบ้านฮ่องเต้จะมีจำนวน 45 ลอน ส่วนสาเหตุที่ต้องตัด 45 ลอนนั้นเพราะเลข 45 หมายถึงเลข 9 เลข 9 เป็นเลขที่อยู่จุดสูงสุดของหยินหยางคำ “九五至尊” จึงหมายถึงผู้ที่อยู่จุดสูงสุด ซึ่งหมายถึงฮ่องเต้ ส่วนชาวบ้านสามัญธรรมดาในอดีตไม่สามารถใช้สิงโตหินมาเฝ้าหน้าบ้านได้ จึงใช้ผ้าหลากสีสันทัดแต่งเป็นรูปสิงโต เมื่อถึงงานเทศกาลก็ใช้การเชิดสิงโตผ้ามาเป็นพิธีแสดงความมงคล ขจัดสิ่งอัปมงคล²²

การบ่งบอกสถานะโดยใช้สิงโตจีนสัญลักษณ์ดังกล่าวมา เพราะคตินิยมว่าลอนผมเป็นเหมือนเครื่องแสดงฐานะของเจ้าของอาคาร ที่สิงโตอารักขา จำนวนลอนผมของสิงโตจีนยิ่งมากยิ่งขึ้น แสดงว่ามีฐานะใหญ่โต สิงโตจีนยังถูกเป็นเครื่องหมายของความรุ่งเรืองและความมียศถาบรรดาศักดิ์ ขจัดปีศาจสิ่งชั่วร้าย จึงมักนำไปประดับทางเข้าศาลเจ้า พระราชวัง เคหสถานของผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่²³

จากข้อมูลการใช้สัตว์ในการแสดงสถานะอำนาจบารมีผ่านสัญลักษณ์และวัตถุ จะเห็นได้ว่า มนุษย์มีการนำสัตว์ในเทพนิยายอย่าง มังกร มาใช้ในการแสดงสถานะผ่านสัญลักษณ์บนเครื่องประดับของคนชนชั้นสูง ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์อย่าง มังกรต้องมีภาพลักษณ์ที่ดูสูงส่ง มีความสง่าและหน้าเกรงขาม การใช้สัตว์ในการแสดงอำนาจบารมียังมีให้เห็นผ่านการถวายเป็นบรรณาการ ด้วยการนำสัตว์ป่าอย่างสิงโต ให้เป็นเลี้ยงสัตว์ของคนชนชั้นสูงเพื่อต้องการให้ฮ่องเต้มีภาพลักษณ์ที่ดูน่าเกรงขามที่ได้ครอบครองสัตว์ที่ดุร้าย

เมื่อสัตว์ป่าอย่างสิงโตหาได้ยากขึ้น จึงมีการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมสิงโตจีนและใส่สัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงสถานะของผู้ที่ครอบครอง ด้วยจำนวนลอนผมที่อยู่บนหัวสิงโตจีน ผู้ศึกษามีความสนใจในประเด็น การใช้สัตว์เพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี ที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน มาเป็นประเด็นในการหากรณีศึกษา

²² เพลงเรื่องสั้นภาษาจีน : ทำไมสิงโตหินหน้าพระราชวังต้องห้าม (ปักกิ่ง) ต้อง “ตัดผม”, เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2022 , เข้าถึงได้จาก <https://web.facebook.com/1442401696008617>

²³ กิตติ วัฒนสมหัทธม์, (2547), สัตว์มงคล เครื่องราง ของขลัง, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บริษัทสร้างสรรค์บุ๊คส์ จำกัด, หน้า 37 – 39.

ตารางวิเคราะห์ข้อมูลการใช้สัตว์ในการแสดงสถานะอำนาจบารมีผ่านสัญลักษณ์และวัตถุ

ภาพประกอบ	รายละเอียด
	<p>เนื้อหาสำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์มังกรห้าเล็บที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนจักรพรรดิ - การบ่งบอกสถานะโดยใช้สิงโตจีนซึ่งเป็นเหมือนเครื่องแสดงฐานะของเจ้าของอาคารที่สิงโตอารักขา ซึ่งสังเกตได้จากจำนวนลอนผมที่ยังมีจำนวนมาก ยิ่งแสดงว่ามีฐานะใหญ่โต - ที่คอแขวนกระดิ่งมีสร้อยแกะสลักมีลายมังกรซึ่งบ่งบอกถึงสถานะของสิงโตว่าเป็นสัตว์เลี้ยง ทำให้เห็นได้ว่าศิลปกรรมสิงโตจีนมีความศักดิ์สิทธิ์มากเท่าไร ยิ่งส่งผลให้ผู้ใช้เป็นเจ้าของสิงโตคู่อำนาจบารมีมากเท่านั้น
	<p>รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้การขบเน้น ด้วยหลักการของจังหวะที่ซ้ำกันของรูปร่างและรูปทรงซึ่งการซ้ำของลอนผมบนหัวสิงโต ยิ่งมีจำนวนมากเป็นการบ่งบอกถึงยศหรือฐานะที่สูง การขบเน้นดังกล่าว จึงเป็นการขบเน้นให้เห็นถึงสถานะของเจ้าของ - การนำเสนอด้วยบริบทที่อยู่บนฐานที่มีการสร้างลวดลายต่าง ๆ ที่ทำให้สิงโตดูเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์และสูงส่ง ด้วยลวดลาย เมฆในรูปแบบต่าง ๆ และลวดลายของมังกรที่เป็นสัตว์ที่สูงส่ง การติดตั้งศิลปกรรมสิงโตจีนบนฐานดังกล่าว จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าสถานะของสิงโตจีนเป็นสัตว์ที่สูงส่งจึงส่งผลต่อภาพลักษณ์เจ้าของ

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลการใช้สัตว์ในการแสดงสถานะอำนาจบารมีผ่านสัญลักษณ์และวัตถุ

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.3. ข้อมูลสื่อออนไลน์และภาคสนาม

2.3.1. กรณีศึกษาการใช้สัตว์ในการแสดงสถานะและเป็นวัตถุเสริมอำนาจบารมี

จากข่าวสารการลักลอบจับและการฆ่าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมายในปัจจุบัน สัตว์ป่าหลากหลายชนิดถูกล่าเพื่อนำมาเป็นสัตว์เลี้ยงเสริมอำนาจบารมี การล่าเพื่อเอาอวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลของประดับ หรือสัตว์ป่าบางชนิดถูกใช้เป็นวัตถุดิบสนองความเชื่อเรื่องการบริโภคเพื่อเพิ่มพลังอำนาจ โดยสัตว์ป่าที่ถูกจับและฆ่าส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์ที่เคยมีสถานะความศักดิ์สิทธิ์ และมีความหมายในด้านมงคล ผู้ศึกษาเห็นประเด็นการใช้สัตว์ป่าในการแสดงสถานะและเป็นวัตถุเสริมอำนาจบารมี โดยจะใช้เป็นกรณีศึกษา จากการรวบรวมข้อมูลและได้จำแนกจะสามารถแบ่งออกเป็น 3 กรณีศึกษา ดังนี้

1. ค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี
2. ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุเพื่อเสริมบารมี
3. ค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อ เสริมพลังอำนาจบารมี

กรณีศึกษาค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี

ปัญหาการนำสัตว์ป่าไปเป็นสัตว์เลี้ยงเกิดขึ้นมาก่อนพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 จะได้รับการประกาศเพื่อปกป้องคุ้มครองสัตว์ป่าแต่ละชนิด พ.ร.บ. ดังกล่าวมีผลบังคับใช้มากกว่า 2 ทศวรรษแต่ความต้องการยังมีให้เห็นในสื่อออนไลน์ การแสดงบุญบารมี ความมั่งคั่ง เสริมความโดดเด่น ไปจนถึงคำกล่าวอ้าง ว่าการซื้อเลี้ยงดูด้วยความรักความเมตตาโปรดสัตว์ เป็นปัจจัยหนึ่งของการล่าสัตว์ป่า และปรากฏพฤติกรรมการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมายผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีการนำสัตว์ป่ามาเป็นสัตว์เลี้ยงไว้ดังนี้

ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี

หัวเรื่อง	เนื้อหา	ภาพประกอบ	ที่มา/ผู้เขียน/ปี
สัตว์ป่าไม่ใช่สัตว์เลี้ยง	- การแสดงบุญบารมี ความมั่งคั่ง เสริมความโดดเด่น ไปจนถึงคำกล่าวอ้างว่าซื้อเลี้ยงดูด้วยความรักความเมตตาโปรดสัตว์ ส่งผลให้เกิดหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการล่าสัตว์ป่า และปรากฏพฤติกรรมการค้าสัตว์ป่าผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมทั้งสื่อออนไลน์ในปัจจุบัน อย่าง ลิง		https://www.seub.or.th/blogging/พัชริดาพงษ์ปภัทร์_เจ้าหน้าที่สื่อสารองค์กร มูลนิธิสืบนาคะเสถียร ภาพ / 20 มิถุนายน 2561

หัวข้อเรื่อง	เนื้อหา	ภาพประกอบ	ที่มา/ผู้เขียน/ปี
<p>ป่าฝนโลเซอร์: ช่วยชีวิตลูก อูรังอุตัง จาก ถูกนำไปขาย เป็นสัตว์เลี้ยง ในอินโดนีเซีย</p>	<p>- ลูกลิงอูรังอุตังบนเกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย กำลังถูกจับตัว และนำไปขายเป็นสัตว์เลี้ยง</p> <p>- การใช้เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงความยิ่งใหญ่ ผู้คนอยากจะเลี้ยงอูรังอุตังไว้ เพื่อบ่งบอกถึงสถานะการแสดงความยิ่งใหญ่และอำนาจ</p>		<p>https://www.bbc.com/thai/international-48358592 / BBC NEWS / 22 พฤษภาคม 2562</p>
<p>เปิดเส้นทางส่ง "เสือดาวเผือก" ของเล่นคนรวย</p>	<p>- แหล่งข่าวจากกรมอุทยานฯ ระบุว่า ลูกเสือจะถูกส่งเพื่อไปเป็นของเล่น และเสริมบารมีให้กับคนรวยในต่างประเทศ ซึ่งเป็นที่นิยมของกลุ่มคนรวยในประเทศตะวันออกกลาง โดยลูกเสือดาวส่วนใหญ่ที่ถูกยึดได้ก่อนถูกส่งไปประเทศปลายทาง</p>		<p>https://news.thaipbs.or.th/content/27967 /THAIPBS NEWS/ 30 เมษายน 2562</p>
<p>10 เหตุผลที่ไม่ควรเลี้ยงเสือในกรง</p>	<p>- การที่สัตว์ป่าต้องอยู่ในกรงเลี้ยงนั้นขัดกับพฤติกรรมตามธรรมชาติและสัญชาตญาณสัตว์ป่า</p> <p>- อาการความเครียดที่เกินจากการถูกจำกัดพื้นที่ การกินอาหารซ้ำ ๆ</p>		<p>https://mgronline.com/greeninnovation/detail/963000076534/MGRonline/26 กรกฎาคม 2563</p>
<p>สัตว์ป่าเต็มบ้านอดีตนาย</p>	<p>- จากข่าวการเสียชีวิตของนายเสียชีวิตอยู่ข้างกรงเสือดาว ในสวนสัตว์ส่วนตัว เจ้าหน้าที่พบสัตว์ป่าหายากและสัตว์ป่าสงวน เช่น เสือดาว, หมิว, เหยี่ยว, นกเงือก, เลียงผา</p>		<p>https://today.line.me/th/v2/article/w1EMjG?imageSlideIndex=2/AMARIN TV /24 มีนาคม 2563</p>

หัวข้อเรื่อง	เนื้อหา	ภาพประกอบ	ที่มา/ผู้จัดทำ/ปี
โครงการช่วยเหลือสัตว์ป่าของกลางกว่า 26,000 ตัว	<ul style="list-style-type: none"> - สัตว์ป่าถูกลักลอบซื้อขายไปเป็นสัตว์เลี้ยงซึ่งเมื่อผู้เลี้ยง เลี้ยงต่อไม่ไหวจะมาส่งให้ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่าแต่เมื่อสัตว์ใช้ชีวิตอยู่กับคนเป็นเวลานาน ทำให้สัตว์สูญเสียสัญชาตญาณสัตว์ป่า - สัตว์ป่าของกลางส่วนหนึ่งมาจากการปราบปรามกลุ่มลักลอบค้าสัตว์ป่า 		https://www.youtube.com/watch?v=qlplqaw3rlk/ สนกขวไทย TNAMCOT/9 เมษายน 2565

ตารางที่ 4 ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี
 ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

จากกรณีศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เมื่อสัตว์ป่าที่เคยมีชีวิตอยู่ในธรรมชาติ เคยมีชีวิตการเป็นอยู่ที่อิสระต้องถูกจับมาเป็นสัตว์เลี้ยงเพื่อสนองค่านิยม สัตว์จะอยู่ภายใต้การกำหนดควบคุมของมนุษย์ การใช้ชีวิตของสัตว์ต้องอยู่ในพื้นที่จำกัด หรือการพันนาการ อย่างกรณีพฤติกรรมของเสือที่ถูกขังจะเดินกลับไปกลับมา เพราะความเครียด และต้องกินอาหารซ้ำ ๆ ที่ขึ้นอยู่กับมนุษย์ จึงขัดกับพฤติกรรมตามธรรมชาติและสัญชาตญาณสัตว์ป่า

นอกจากนี้สัตว์ป่าที่ถูกลักลอบจับและล่าแบบผิดกฎหมายจะมีสถานะเป็นสัตว์ป่าของกลางซึ่งเมื่อสัตว์ถูกยึดจากการจับกุม สัตว์จะมีสถานะเป็นวัตถุของกลางที่ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า โดยถ้าคดียังไม่สิ้นสุดสัตว์ก็ไม่สามารถถูกปล่อยไปตามธรรมชาติ แต่สัตว์บางชนิดเมื่ออยู่กับมนุษย์เป็นเวลานาน ๆ จะทำให้สัตว์สูญเสียสัญชาตญาณสัตว์ป่า

เมื่อวิเคราะห์ด้วยกรอบแนวคิดแบบภววิทยาระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ในสภาวะนี้สัตว์จะมีสถานะเสมือนวัตถุจากการถูกกำหนดควบคุม การใช้ชีวิตที่ขึ้นอยู่กับมนุษย์ หรือการกลายเป็นวัตถุของกลาง ที่เกิดจากพฤติกรรมของกลุ่มคนที่ลักลอบจับสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย

ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษาค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี

กรณีศึกษา	สิ่งที่ต้องการจะนำเสนอจากกรณีศึกษา
ค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเป็นสัตว์เลี้ยงเสริมอำนาจบารมี	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะวัตถุ จากการถูกนำมาเป็นสัตว์เลี้ยงเสริมอำนาจบารมี - ความหมายแฝงในด้านมงคลของสัตว์ป่า - ชีวิตที่ถูกกำหนดควบคุม - สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุ

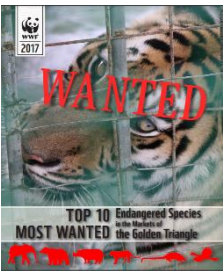
ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษา

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

กรณีศึกษาค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี

ความเชื่อเรื่อง วัตถุมงคล หรือ เครื่องรางของขลัง เป็นสิ่งที่มีมาตั้งแต่อดีตกาลนับหลายร้อยปีจนถึงปัจจุบัน ทำให้สัตว์ป่าที่มีความเชื่อเรื่องความหมายมงคล ถูกล่าเพราะต้องการ เขี้ยว งา เขาหนัง เพื่อนำมาสนองความเชื่อ หรือนำไปทำเป็นวัตถุประดับราคาแพง โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกรณี การนำสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมีไว้ดังนี้

ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี

หัวเรื่อง	เนื้อหา	ภาพประกอบ	ที่มา/ผู้เขียน/ปี
10 อันดับสัตว์ป่าที่ลักลอบซื้อขายมากที่สุดที่สามเหลี่ยมทองคำ	เสือโคร่งถูกส่ง เพื่อการแปรรูป เป็นเฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน และเครื่องประดับราคาแพง - แรด จะถูกล่า เพื่อสนองความต้องการ โดยเฉพาะในประเทศเวียดนาม (เนื้อหามีต่อหน้าถัดไป)		https://wwf.panda.org/wwf_news/?315490/

หัวข้อเรื่อง	เนื้อหา	ภาพประกอบ	ที่มา/ผู้เขียน/ปี
<p>10 อันดับสัตว์ป่าที่ถูกลอบซื้อขายมากที่สุดที่สามเหลี่ยมทองคำ</p>	<p>ซึ่งเชื่อว่ามีนอแรดในครอบครอง เป็นสัญลักษณ์แทนความร่ำรวย หรือนำมาใช้เป็นส่วนผสมผลิตยาสมุนไพร และมีความนิยมนำนอแรดมาแกะสลักทำเป็นเครื่องประดับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสือดาว (Leopards) กำลังเผชิญภัยคุกคามจากการล่า เพื่อสนองตอบความต้องการหนังเสือดาวและกะโหลก - กระต๊อง (Gaur) ด้วยเขากระต๊องที่มีสวยงามทำให้มีความต้องการจากตลาดการค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมาย เพื่อนำมาใช้ตกแต่งบ้าน 		<p>https://www.panda.org/news/?315490/ จัดทำโดย องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล WWF และอ้างอิงข้อมูลจาก องค์กร TRAFFIC / 2 พฤศจิกายน 2560</p>
<p>นกชนหิน : เหยื่อของเงินตราอำนาจ และความหรรษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - โทนกนกชนหิน เป็นที่ต้องการสูงในเอเชีย โดยถูกนำไปสลักเป็นลูกปัด จี้หย้อยคอ และงานศิลปะที่ละเอียดอ่อน สำหรับชนชั้นเศรษฐี - ผลกระทบจากสัตว์ป่าหายาก เช่น งานแกะสลักโทนกนกชนหิน งาช้าง และนอแรด ถูกใช้สัญลักษณ์แห่งเงินตรา อำนาจ และความหรรษา 		<p>https://ngthai.com/animals/13631/ เนชั่นแนล จีโอกราฟฟิก ฉบับภาษาไทย เดือนกันยายน 2561 เรื่อง เรเชล เบล /ภาพถ่าย ทีมเลแมน</p>

หัวข้อเรื่อง	เนื้อหา	ภาพประกอบ	ที่มา/ผู้เขียน/ปี
หนังเอาไปทำยา งาเอาไปทำของ ประดับ	- การลักลอบล่าช้าง เพื่อใช้หนัง ข้างไปใช้ขูดเป็นยาบำรุงชั้นเยี่ยม - ทำเครื่องประดับ โดยเอาเนื้อ ใต้หนังไปตากแห้ง ทำเป็น เครื่องประดับ เช่น กำไลข้อมือ สร้อยคอและเครื่องประดับหา ยาก		https://www.thaiquote.org/content/233206 by ThaiQuote,7 กุมภาพันธ์ 2563
เครื่องรางของ ขลัง' คร่าชีวิต สัตว์ป่าคุ้มครอง ไม่จบสิ้น	- ความเชื่อเรื่อง "วัตถุมงคล" หรือ "เครื่องรางของขลัง" เป็นสิ่งที่มีมา ตั้งแต่อดีตกาลนับหลายร้อยปี จนถึงปัจจุบัน ทำให้สัตว์ป่าที่มีชื่อ ตามความเชื่อ ถูกล่าเพื่อใช้ เขี้ยว และงา มีกลุ่มคนนำเอาซากสัตว์ ป่าสงวนและซากสัตว์ป่าคุ้มครอง อีกหลายชนิดมาปลุกเสกทำเป็น		https://www.naewna.com/487110 / naewna/ 17 เมษายน พ.ศ. 2563
แฉคนรายชื่อ ซากเสือโคร่ง เสริมบารมี กรม อุทยานฯทำแผน อนุรักษ์	- ตั้งแต่ มี.ค.2562 ถึงเดือน พ.ค. 2564 กรมอุทยานฯสามารถ จับกุมคดี ล่า ค้าสัตว์ป่าออนไลน์ ได้ทั้งหมด 36 คดี ทั้งที่เป็นซาก เช่น อังตืน หนัง เขี้ยว และเสือ โคร่งที่ยังไม่ตายอีก 5 ตัว ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าปี 2564 และที่ ผ่านมา เสือโคร่งยังเป็นที่ยิยมใน การล่า ซื่อขายซาก เพื่อนำมา เสริมบารมีแก่ผู้มีฐานะอยู่		https://www.thairath.co.th/news/local/2153153 /ไทยรัฐ ออนไลน์/ 30 ก.ค. 2564

ตารางที่ 6 ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

จากกรณีศึกษาค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุของขลังเพื่อเสริมบารมี สัตว์หลากหลายชนิดถูกฆ่าโดยมนุษย์ เพื่อต้องการใช้อวัยวะบางส่วนของสัตว์ เป็นวัตถุของขลังทาง ความเชื่อ ซึ่งความเชื่อในเรื่องพลังอำนาจจากสัตว์ป่า อย่างเช่น เขี้ยวเสือ งาช้าง เป็นความเชื่อใน รูปแบบวิญญาณนิยม (Animalism) ซึ่งเชื่อว่าสัตว์จะคลั่งคลุ้มหรือป้องกัน

ความเชื่อในค่านิยมดังกล่าวยังมีให้เห็นในปัจจุบันที่ยังมีการนำชิ้นส่วนอวัยวะสัตว์ป่ามาขาย ในโลกออนไลน์ นอกจากความเชื่อการนำมาเป็นวัตถุของขลังยังมีการนำเอาชิ้นส่วน และอวัยวะไป เป็นเครื่องประดับที่มีราคาแพงเพื่อใช้ในการเสริมบารมี

เมื่อวิเคราะห์ด้วยกรอบแนวคิดแบบทวิขั้วระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ในสภาวะนี้สิ่งมีชีวิตได้ถูก กระทำให้มีสถานะกลายเป็นวัตถุ ทางความเชื่อ หรือเป็นวัตถุที่เคยมีชีวิต เพื่อมาใช้สนองความเชื่อ ด้านวัตถุมงคลหรือใช้ในการประดับความหรูหราให้กับมนุษย์ที่จัดอยู่ในสถานะองค์ประธาน

ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษาค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุ มงคลเพื่อเสริมบารมี

กรณีศึกษาค่านิยม	สิ่งที่ต้องการจะนำเสนอจากกรณีศึกษา
ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะ สัตว์ป่ามาเป็นวัตถุของขลังเพื่อ เสริมบารมี	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุมงคลระดับ บารมี - ความหมายแฝงในด้านวัตถุมงคลของสัตว์ป่า - การถูกกระทำให้เป็นวัตถุระดับบารมี - วัตถุที่เคยมีชีวิต หรือวัตถุที่ต้องแลกมาด้วย ชีวิตของสัตว์ป่า

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษา

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

กรณีศึกษา ค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี

เรื่องความเชื่อในการล่าและกินเนื้อสัตว์ป่า มักมีความเชื่อว่าการได้กินสัตว์ป่านั้น เป็นเหมือนยาอายุวัฒนะบำรุงร่างกาย ทำให้แข็งแรง เสริมพลังด้านสมรรถภาพทางเพศ และอายุยืนยาว ซึ่งส่งผลให้สัตว์ป่าหลากหลายชนิดถูกล่าและฆ่าเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบ โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกรณีการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมีไว้ดังนี้

ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี

หัวเรื่อง	เนื้อหา	ภาพประกอบ	ที่มา/ผู้เขียน/ปี
เปิดความเชื่อล่าเสือ กินสัตว์ป่า เสริมบารมี	- นอกจากชาวจีน คนไทยก็มีความเชื่อว่า การบริโภคเนื้อสัตว์ป่าโดยเฉพาะเสือ จะเสริมอำนาจและบารมีและยังทำให้มีกำลังวังชาปลูกพลังทางเพศ		https://news.thaipbs.or.th/content/270056THAIPBSNEWS/8 กุมภาพันธ์ 2561
ความเชื่อผิดๆ กินเนื้อสัตว์ป่าล่า'หมีขอ'เปิบแล้วไม่ป่วย	- เรื่องเนื้อสัตว์และอวัยวะสัตว์ ก็มี ความเชื่อว่า อังตืนหมี, ดีหมี เป็นยาอายุวัฒนะ บำรุงร่างกาย ทำให้แข็งแรง น้ำมันเลี้ยงผา ก็เชื่อว่ารักษาแผลสด รักษากระดูกแตกกระดูกหักได้ กระดูกเสือและอวัยวะเพศเสือ งวงช้าง และอวัยวะเพศช้าง มีความเชื่อกันว่า หากกินแล้วจะไปเสริมพลังด้านสมรรถภาพทางเพศ และอายุยืน		https://www.dailynews.co.th/crime/671396// เดลินิวส์ / 14 มกราคม 2561

หัวเรื่อง	เนื้อหา	ภาพประกอบ	ที่มา/ผู้เขียน/ปี
ทำไม ‘นอแรด’ ถึงเป็นที่ต้องการมากในประเทศเวียดนาม	- ความต้องการนอแรดใช้ในวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เป็นยารักษาโรคและใช้แสดงสัญลักษณ์ทางสถานะแนวโน้มความต้องการนอแรดของผู้คนจะยังไม่ลดลงเพราะต่างมีความเชื่อมั่นในสรรพคุณของนอแรดอย่างเต็มเปี่ยม นอแรดยังถือเป็นเครื่องแสดงสัญลักษณ์ทางฐานะ ผู้บริโภคเพื่อบอกถึงความมั่งคั่ง		https://www.seub.or.th/bloging/news/global-news/ มูลนิธิสืบนา คะ/26 พฤษภาคม 2562
เมนูลีน...เมนูอันตราย... ผิดกฎหมาย...ติดโรคร้ายได้	- ตัวนิ่มหรือตัวลีน กำลังเผชิญกับการถูกล่าอย่างผิดกฎหมายมากที่สุด เนื้อนิ่มและเกล็ดเป็นที่ต้องการอย่างมาก ด้วยความเชื่อที่ว่าอาหารหรือยาที่ผลิตจากตัวนิ่มนั้นมีสรรพคุณที่ช่วยให้ร่างกายแข็งแรง		https://web.facebook.com/ประชาสัมพันธ์กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช/ 6 มีนาคม 2563
“เสือโคร่ง” สัตว์ผู้ล่าที่ถูกมนุษย์ตีราคาและคุกคามอย่างรุนแรง	- เสือสัตว์นักล่าที่อยู่บนสุดของห่วงโซ่อาหาร แต่ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงน้ำมือมนุษย์ ที่มีความเข้าใจผิด ๆ เรื่องการบริโภค หรือมีไว้ครอบครองเพื่อประดับบารมี ฐานะ และอำนาจของตัวเอง ทำให้เสือกลายเป็นเป้าหมายอันดับหนึ่งของนักเปิบพิสดาร และนักสะสมของหายาก	 	https://www.seub.or.th/bloging/into-the-wild/tiger-wildlife-trade/ มูลนิธิสืบนา คะ เสถียร/ 20 กรกฎาคม 2564

ตารางที่ 8 ตารางข้อมูลจากกรณีศึกษาค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

การบริโภคน้ำในอดีตรับเป็นสิ่งที่ปกติ ซึ่งหลักฐานที่พูดถึงการกินสัตว์ป่าได้ มีบันทึกไว้ในหนังสือ “เล่าเรื่องกรุงสยาม” นอกจากนี้ชิ้นอวัยวะสัตว์บางส่วนถูกใช้ทำยาเพื่อรักษาโรค ที่เรียกว่า “เครื่องยาสัตว์วัตถุ” ที่เป็นปัจจัยที่อาจส่งผลต่อความเชื่อในการกินสัตว์ป่าเพื่อรักษาโรคหรือเป็นยาเพิ่มพลัง ซึ่งกลับกันการกินสัตว์ป่ามีความเสี่ยงที่จะเกิดโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน

ในปัจจุบันการล่าสัตว์ป่าเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย แต่ยังมีกลุ่มคนที่ยังมีความต้องการบริโภค เพราะมีค่านิยมความเชื่อเรื่องสรรพคุณที่มีมาจากอดีต โดยเชื่อแบบผิด ๆ ว่าการได้บริโภคสัตว์ชนิดใด จะมีผละกำลัง และอำนาจเหมือนสัตว์ชนิดนั้น นอกจากการบริโภคเพื่อสรรพคุณ การได้บริโภคเนื้อสัตว์ป่า ยังเป็นการแสดงถึงอำนาจ หรือบารมี ที่ได้บริโภควัตถุดิบที่หายาก ที่มีราคาสูง ผู้ที่ได้บริโภคจึงเป็นการบ่งบอกว่าตนมีอำนาจบารมี

เมื่อวิเคราะห์ด้วยกรอบแนวคิดแบบภววิทยาาระหว่างมนุษย์กับสัตว์ในสภาวะนี้ สัตว์ป่าได้ถูกล่า ถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุ หรือวัตถุดิบ เพื่อมาใช้เป็นวัตถุดิบทางความเชื่อของมนุษย์ที่จัดอยู่ในสถานะองค์ประธาน ซึ่งมีค่านิยมในการบริโภคสัตว์ป่า

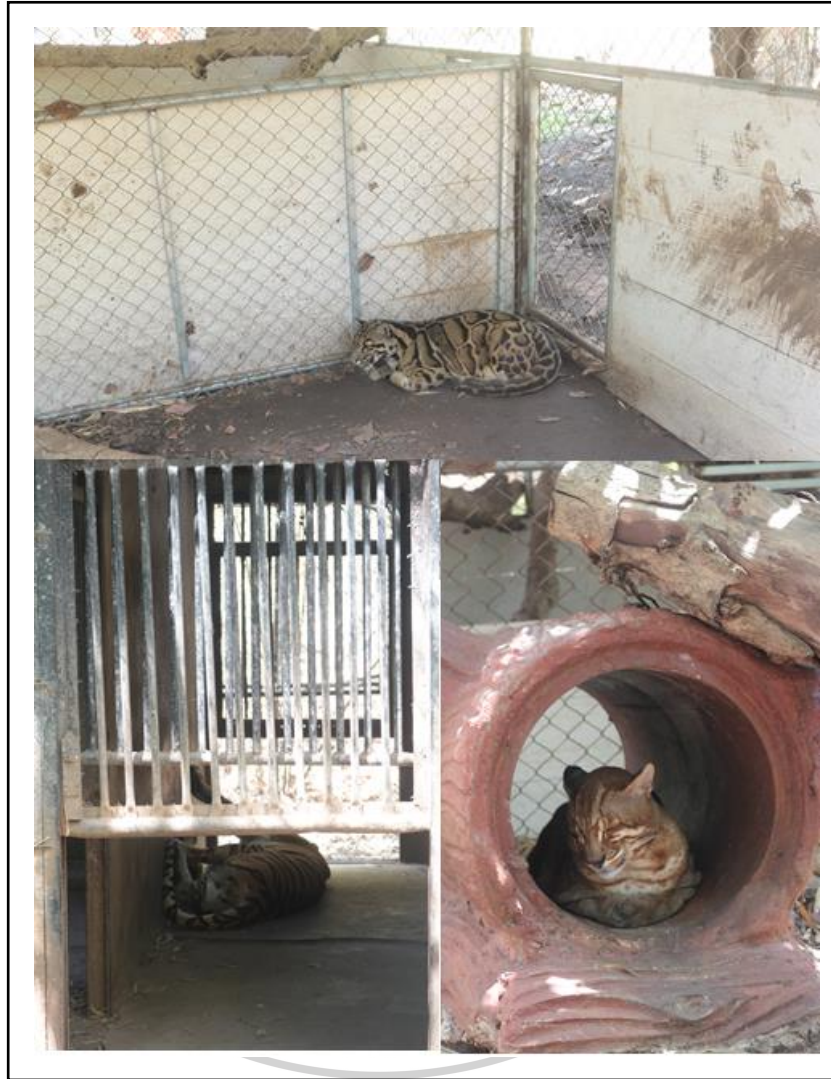
ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษาค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี

กรณีศึกษาค่านิยม	สิ่งที่ต้องการจะนำเสนอจากกรณีศึกษา
ค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมอำนาจบารมีและสนองความเชื่อเรื่องยาเพิ่มพลังกำลัง	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุดิบสนองความเชื่อเรื่องการบริโภคเพื่อเพิ่มพลังอำนาจ - ความหมายแฝงในด้านการเพิ่มพลังอำนาจ - ชีวิตที่ถูกกระทำให้เป็นวัตถุดิบ

ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากกรณีศึกษาค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.3.2. ข้อมูลภาคสนาม

การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

ภาพที่ 12 การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

จากการลงพื้นที่ภาคสนามศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า ในการลงไปสังเกตการณ์พฤติกรรมของสัตว์ป่าในศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า จะมีความนิ่งเฉยเมื่อเจอกลับคนที่เข้าไปจ้องมอง สัตว์ป่าบางชนิดจะพยายามซ่อนตัวจากการเผชิญหน้ากับคน ไม่ว่าจะหลบไปมุมกรง หรือหนีขึ้นไปสูง ซึ่งบ่งบอกถึงความไม่คุ้นชินกับมนุษย์ และสัตว์ป่าบางชนิดมีอาการหวาดกลัว

ภาพที่ 13 การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

ภาพที่ 14 การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

ในด้านพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าในศูนย์ช่วยเหลือจะมีการกำหนดเขตของสัตว์ด้วยลักษณะกรงที่แตกต่างกัน สัตว์ที่ไม่ดุร้ายอย่างกว้างจะเป็นกรงตะข่ายเชือก แต่สัตว์ที่ดุร้ายขนาดใหญ่จะมีการใช้วัสดุกันที่แข็งแรงและมีกรง 2 ชั้น ในพื้นที่การใช้ชีวิตของสัตว์ จะมีทั้งพื้นปูน และพื้นดิน

โดยในกรงจะมีถาดอาหาร อ่างน้ำ และใช้การจำลองธรรมชาติด้วยกิ่งไม้ หรือการจำลองพื้นที่ที่โพงไม้ด้วยปูนให้สัตว์ไว้ใช้เป็นที่พักนอน พื้นที่การอยู่อาศัยของสัตว์ป่าบางกรงจะมีการนำวัตถุ เช่น โองี บ่อปูน ท่อปูนหรือล้อยานรถยนต์มาจำลองและทดแทนพื้นที่ในธรรมชาติของสัตว์

ผู้ศึกษาได้มีโอกาสพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ ถึงสัตว์ป่าที่อยู่ในศูนย์ช่วยเหลือ ซึ่งมีทั้งสัตว์ป่าที่บาดเจ็บซึ่งถูกนำมารักษาและให้พักอยู่ในพื้นที่ช่วยเหลือสัตว์ป่า สัตว์บางชนิดได้รับการดูแลจากกิจกรรมสวนสัตว์ และมาจากการจับกุมจากการลักลอบค้าสัตว์ป่า สัตว์ป่าจึงต้องใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือจนกว่าจะสิ้นสุดคดี หรือที่เรียกว่าสัตว์ป่าของกลาง

ตารางวิเคราะห์จากการลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

เนื้อหาสำคัญ	การนำไปปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ชีวิตในพื้นที่ ที่จำกัดของสัตว์ป่า - ธรรมชาติจำลองที่อยู่ในพื้นที่การใช้ชีวิตสัตว์ - อาหารของสัตว์ที่กินเพื่อดำรงชีวิตที่ขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - การนำบริบทที่พบจากการลงพื้นที่มาใช้ในการจำลองบริบทในผลงานที่สร้างสรรค์ - วัตถุที่อยู่ในพื้นที่การใช้ชีวิตของสัตว์ - การใช้วัสดุสำเร็จมาเป็นธรรมชาติจำลองให้กับสัตว์

ตารางที่ 10 ตารางวิเคราะห์จากการลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy)

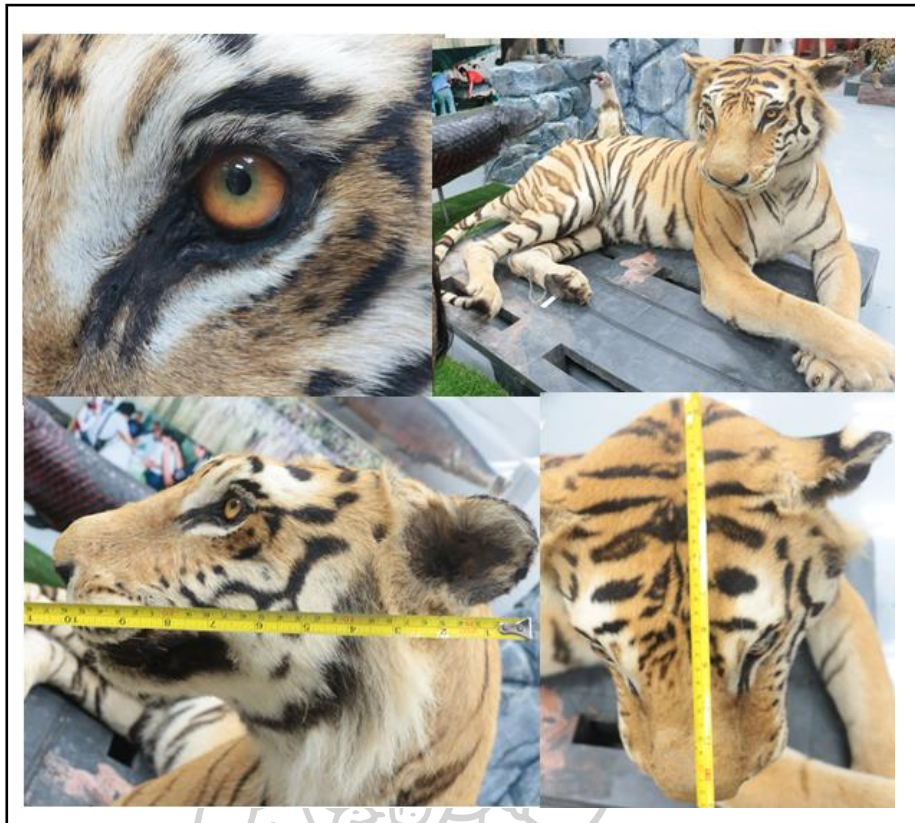

ภาพที่ 15 การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy)

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

การทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy) เป็นการใช้เทคนิคทางวิทยาศาสตร์ผสมผสานกับศิลปะ เพื่อให้ผลงานออกมาเหมือนจริงมากที่สุด โดยเฉพาะกายวิภาคเฉพาะของสัตว์ชนิดนั้น ๆ ที่ใช้ในการคงสภาพร่างกายสัตว์หลังจากเสียชีวิตไปแล้วให้เก็บรักษาอยู่ได้นาน และยังคงลักษณะของสัตว์ไว้ได้เหมือนเดิมทุกประการ ซึ่งจะต้องได้รับการดูแลรักษาอย่างดี ไม่ให้ชำรุดเสียหาย จากความร้อน ความชื้น เชื้อรา ที่อาจทำความเสียหายต่อสัตว์สตัฟฟ์ได้ รวมถึงการตกแต่งลักษณะภายนอกให้ครบสมบูรณ์ ถูกต้อง และสวยงาม เหมือนกับการได้ชุบชีวิตสัตว์ตัวหนึ่งที่เสียชีวิตไปแล้วกลับมามีชีวิตใหม่อีกครั้ง²⁴

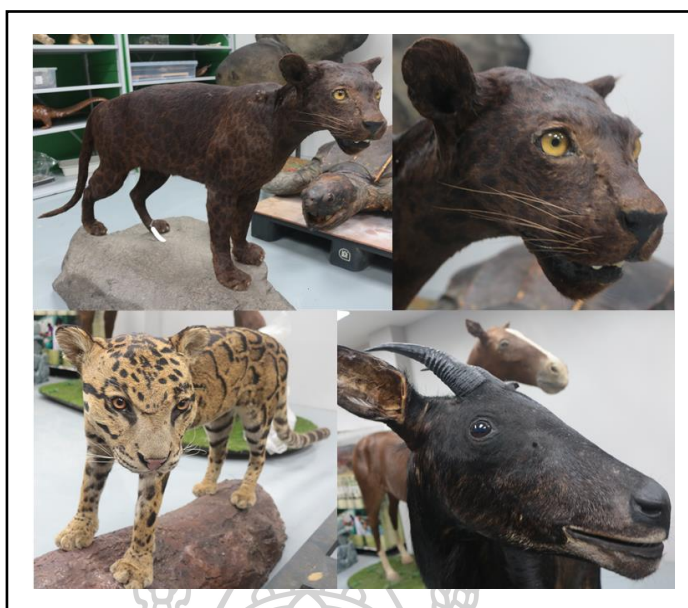
²⁴ กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม ,อพวช. เปิดคลังตัวอย่างทางธรรมชาติวิทยา พร้อมเจาะลึกศูนย์ทำ Taxidermy ยินหนึ่งผู้เชี่ยวชาญการสตัฟฟ์สัตว์อันดับต้นของประเทศ , เข้าถึงเมื่อ 29 กรกฎาคม 2022 , เข้าถึงได้จาก <https://www.mhesi.go.th/index.php/news/2246-taxidermy.html>

ภาพที่ 16 การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy)

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

จากการลงพื้นที่ภาคสนามผู้ศึกษาต้องการลงไปศึกษาขนาดสัดส่วนของสัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจและใช้เป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ โดยได้วัดขนาดสัดส่วนเพื่อต้องการเห็นขนาดและรายละเอียดของสัตว์แต่ละชนิด นอกจากนี้ ฝิวหนัง สีสัน ทิศทางขน แวตาสัตว์ รวมถึงเขา ซึ่งใช้ซากจากสัตว์จริง สัตว์สตัฟฟ์จึงเป็นสื่อหนึ่งที่มีความน่าสนใจต่อการศึกษารายละเอียดของสัตว์ป่าได้อย่างใกล้ชิด

ภาพที่ 17 การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy)

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

จากการลงพื้นที่ศึกษา เมื่อเห็นสัตว์สตัฟฟ์ในช่วงแรกจะสามารถรับรู้ได้ถึงมีชีวิต ด้วย สัตว์สตัฟฟ์เป็นการนำหนังของสัตว์จริง เขาจริง และเทคนิคการทำลูกตาปลอม สิ่งต่าง ๆ ทำให้อัตว์ สตัฟฟ์ดูเหมือนมีชีวิตอยู่จริงแต่เมื่อจ้องมองไปในระยะหนึ่ง จะทำให้เห็นถึงความไร้ชีวิตหรือความเป็น วัตถุ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้ศึกษาเห็นว่าสามารถที่จะนำเสนอให้เห็นถึงมีชีวิตและสถานะความเป็น วัตถุได้ จึงต้องการศึกษาและปรับใช้ในรูปแบบในการสื่อสารเพื่อต้องการทำให้เห็น ความมีชีวิตและ สถานะความเป็นวัตถุในผลงานประติมากรรม

ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy)

เนื้อหาสำคัญ	การนำไปปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
<ul style="list-style-type: none"> - การได้ซุบชีวิตสัตว์ตัวหนึ่งที่เสียชีวิตไปแล้วให้กลับมาดูเสมือนว่ามีชีวิตใหม่อีกครั้ง - สื่อที่บ่งบอกถึงวัตถุที่เคยมี - สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุ 	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาสัตว์สตัฟฟ์ สามารถทำให้เห็นถึงรายละเอียดของสัตว์ป่าได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งผู้ศึกษา จะนำการทำลูกตาปลอม การศึกษาทิศทางขนของสัตว์ และรายละเอียดต่าง ๆ ของสัตว์ป่าเพื่อเป็นตัวอย่างไปปรับใช้ในรูปแบบสื่อในการนำเสนอ

ตารางที่ 11 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy)

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.4. ศิลปินกรณีศึกษา

2.4.1. ศิลปกรรมของ แพทริเซีย พิคซินินี (Patricia Piccinini)

แพทริเซีย พิคซินินี เกิดเมื่อปี พ. ศ. 2508 ในเมือง ฟริทาวน์ ประเทศ เซียร์ราลีโอน เป็นศิลปินชาวออสเตรเลีย พิคซินินี ทำงานหลากหลายสื่อรวมถึงภาพวาดวิดีโอเสียง ศิลปะการจัดวางและประติมากรรม จบการศึกษาปริญญาตรีวิจิตรศิลป์สาขาจิตรกรรมที่วิทยาลัยศิลปศาสตร์วิกตอเรียเมื่อปี พ.ศ. 2534 ผลงานของพิคซินินี มีทัศนคติเกี่ยวกับเทคโนโลยี โดยผลงานศิลปะจะสื่อสารเห็นเรื่องราวเกี่ยวกับผลกระทบของเทคโนโลยีต่อสิ่งมีชีวิต สิ่งประดิษฐ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงสังคมและความกังวลเกี่ยวกับเทคโนโลยีชีวภาพอย่าง การบำบัดด้วยยีน หรือเรื่องราวเกี่ยวกับ ชีวจริยธรรม

The Young Family (2002) จะเห็นสิ่งมีชีวิตที่มีการผสมผสานระหว่างมนุษย์กับสัตว์ที่มีความคล้ายกับหมู หรือลิง โดยในผลงานจะเห็นถึงสิ่งมีชีวิตกับเหล่าลูก ๆ เมื่อเราสังเกตผลงานจะรับรู้ได้ถึงสิ่งมีชีวิต ที่มีสีหน้าดูกังวล คิดมาก เนื่องจากพิคซินินีได้นำเสนอประติมากรรมสิ่งมีชีวิตที่ถูกเพาะพันธุ์เพื่อไว้ใช้ปลูกถ่ายอวัยวะ หรือการเพาะพันธุ์สิ่งมีชีวิตเพื่อใช้เป็นอวัยวะทดแทนให้กับมนุษย์ พิคซินินี ได้ตั้งคำถามกับผู้ชมผ่านผลงานถึงหลักจริยธรรม และความเห็นอกเห็นใจต่อสัตว์ที่ต้องถูกเพาะพันธุ์เพื่อให้มนุษย์ได้ใช้อวัยวะ แต่ในทางกลับกัน ถ้าคนในครอบครัวและคนรักของเราจำเป็นต้องใช้อวัยวะบางอย่างจากสัตว์เราอาจจะเลือกช่วยคนในครอบครัวมากกว่าความเห็นอกเห็นใจที่มีต่อสัตว์

ในผลงาน The Young Family (2002) จะเห็นได้ถึงการผสมผสานรูปทรงของสิ่งมีชีวิต ที่ดูมีความใกล้เคียงกับมนุษย์ หมูหรือลิงที่ผสมกันอยู่ในผลงาน ซึ่งมีที่มาจากการที่มนุษย์ใช้สัตว์ในการทดลอง เพื่อรักษา สัตว์จึงเป็นเหมือนร่างกายหรือร่างกายที่ถูกทดลองแทนร่างกายของมนุษย์ ก่อนที่มนุษย์จะได้รับการรักษาจริง การที่ศิลปินได้ผสมผสานรูปทรงของมนุษย์ลงไปในรูปแบบสัตว์ เป็นเหมือนการบ่งบอกถึงความเป็นมนุษย์ในตัวสัตว์ ซึ่งในความเป็นจริงอาจไม่ได้เห็นถึงความเป็นร่างกายของมนุษย์ในตัวสัตว์ ในทางศิลปะ ศิลปินจึงสื่อสารให้เห็นเป็นรูปธรรมถึงความเป็นมนุษย์ในตัวสัตว์ด้วยการผสมผสาน ระหว่างรูปทรงสัตว์กับมนุษย์ที่ผสมผสานกันอยู่โดยมีความกำกวมระหว่างรูปลักษณะของมนุษย์และสัตว์

ภาพที่ 18 Patricia Piccinini , The Young Family , 2002

ที่มา : <https://edition.cnn.com/style/article/patricia-piccinini-sculpture/index.html>

ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ แพทริเซีย พิคซินินี (Patricia Piccinini)

เนื้อหาสำคัญ	รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ
<p>- สิ่งมีชีวิตที่ถูกเพาะพันธุ์เพื่อไว้ใช้ปลูกถ่ายอวัยวะ รูปทรงสิ่งมีชีวิตดังกล่าวทำให้เห็นถึงสถานะการเป็นวัตถุจากการถูกเพาะพันธุ์เพื่อใช้เป็นอวัยวะทดแทนให้กับมนุษย์</p>	<p>- ใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงระหว่างมนุษย์กับสัตว์ที่มีความคล้ายกับหมู หรือลิง</p> <p>- ใช้การนำเสนอด้วยประติมากรรมเหมือนจริงที่ดูมีเลือดเนื้อและดูมีชีวิต เพราะศิลปินต้องการที่จะให้เห็นถึงรูปลักษณ์และความรู้สึกเห็นอกเห็นใจต่อผลงานประติมากรรม</p>

ตารางที่ 12 ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ แพทริเซีย พิคซินินี (Patricia Piccinini)

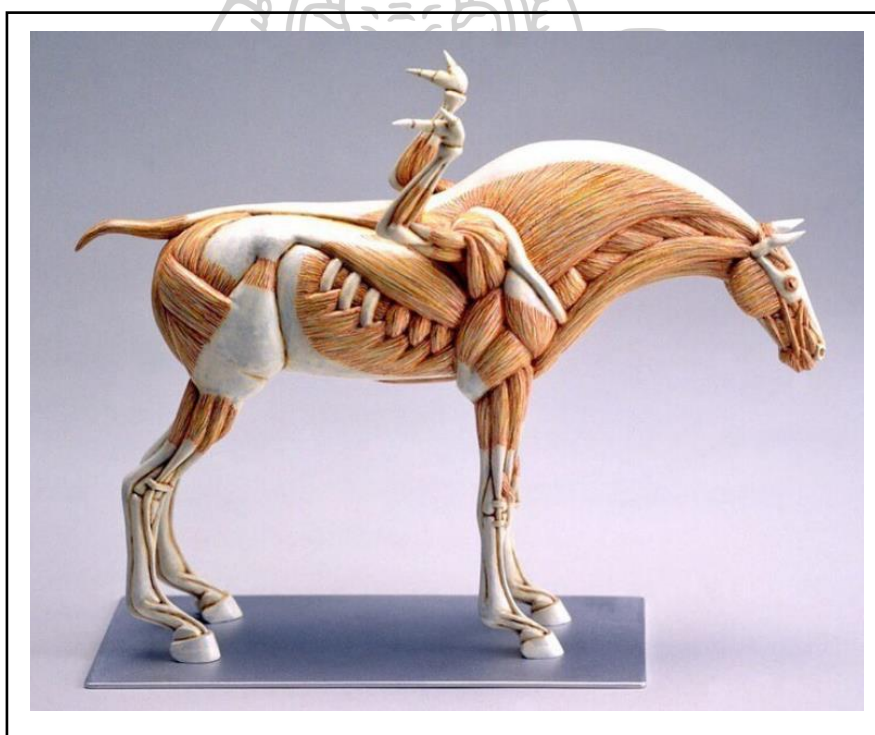
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.4.2. ศิลปกรรมของ มาซาโอ โคโนชิตะ (Masao Kinoshita)

มาซาโอ โคโนชิตะ เกิดที่ Nagano ประเทศญี่ปุ่น ในปี 1971 และจบการศึกษาในสาขา ประติมากรรม ที่ Tokyo Zokei University ในปี 1991

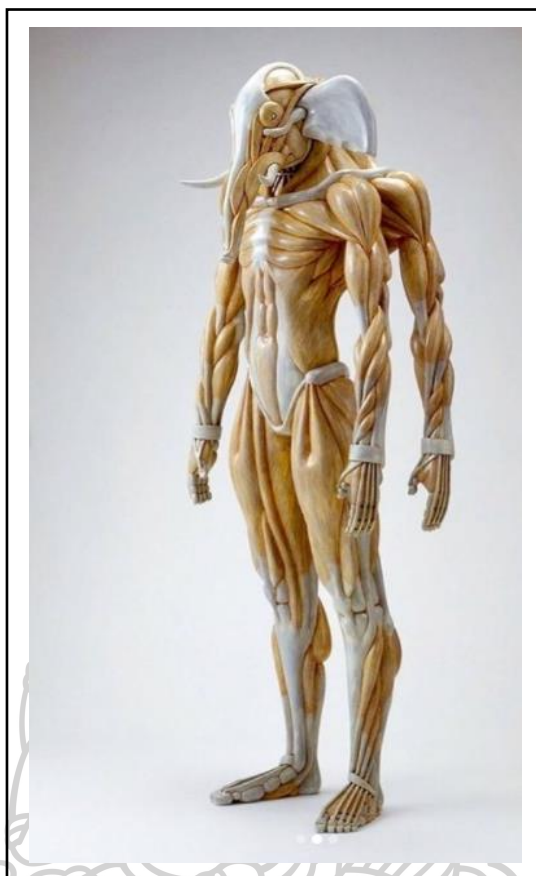
ผลงานของ มาซาโอ โคโนชิตะ ใช้เรื่องราวเกี่ยวกับ เทพปกรณัม สัตว์ในเทพนิยายที่มีความ น่าสนใจในแต่ละยุคสมัย มานำเสนอและตีความใหม่ รวมถึงตั้งคำถามขึ้นระหว่างรูปแบบที่มาจากแนวคิด เชิงอุดมคติและ ความจริงในเชิงกายวิภาคศาสตร์ (Anatomy)

ประติมากรรมของ มาซาโอ จะนำเสนอให้เห็นรูปลักษณ์ ของเทพปกรณัมและสัตว์ในเทพ นิยาย โดยนำเรื่องราวเชิงอุดมคติมาอธิบายให้เห็นเป็นรูปธรรม ด้วยการอธิบายในเชิงกายวิภาค ศาสตร์ผ่านการสร้างสรรค์ให้ดูเสมือนมีชีวิต ด้วยการนำเสนอให้เห็น กระดูก กล้ามเนื้อ และผิวหนัง

ภาพที่ 19 Masao Kinoshita , Pegasus , 2004

ที่มา : <https://www.instagram.com/p/CCfRReRDnzo/>

ภาพที่ 20 Masao Kinoshita, *Ganesh*, 2007

ที่มา : <https://www.instagram.com/p/CCfRRerDnzo/>

ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ มาซาโอะ คิโนชิตะ (Masao Kinoshita)

เนื้อหาสำคัญ	รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ
- การนำเรื่องราวเทพปรณัมและสัตว์ในเทพนิยายมานำเสนอให้ดูเหมือนมีชีวิต ด้วยการอธิบายในเชิงกายวิภาคศาสตร์ โดยให้เห็นกระดูก กล้ามเนื้อ และผิวหนัง	- การนำเสนอให้ผลงานดูมีชีวิตมีเลือดเนื้อได้ด้วยการสร้างสรรค์ให้เห็นถึงกายวิภาคภายในของสัตว์ในเทพนิยาย

ตารางที่ 13 ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ มาซาโอะ คิโนชิตะ (Masao Kinoshita)

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.4.3. ศิลปกรรมของ ชเว ซูอัง (Choi Xoo Ang)

ภาพที่ 21 Choi Xoo Ang , **Asperger**, 2008 - 2009

ที่มา : <https://visualreferences.wordpress.com/2014/10/01/the-art-of-choi-xoo-ang>

ชเว ซูอัง เป็นศิลปินที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นประติมากรที่มีเอกลักษณ์และแบบอย่างเฉพาะตัว เกิดเมื่อ ค.ศ.1975 ประเทศเกาหลีใต้ สำเร็จการศึกษาปริญญาโท ด้านประติมากรรมจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติกรุงโซล (Seoul National University)

ชเว ซูอัง สะท้อนความคิดผ่านรูปร่างและรูปทรงทางประติมากรรมที่มีความประหลาดพิสดาร บางผลงานนำเสนอรูปทรงมนุษย์ที่มีใบหน้าที่ได้รับรูกลตา มีเพียงปากกับหู หรือการขบเขี้ยวขบคางบางส่วน เช่นมือที่มีขนาดใหญ่กว่าปกติ ศิลปินใช้การสร้างสรรค์ผลงานมาสะท้อนปัญหาของชาวเกาหลีที่มีการปล่อยกระแสข่าวลือและปัญหาสังคม

ผลงานของ ชเว ซูอัง มีความน่าสนใจในการขบเขี้ยวขบคางและลดทอนรูปร่าง รูปทรง โดยในการสร้างสรรค์ ชเว ซูอัง ได้ลดทอนอวัยวะส่วนใบหน้าทั้งหมดจะเหลือไว้เพียงส่วนหูข้างเดียวและปาก นอกจากนี้ยังขบเขี้ยวขบคางให้มีขนาดที่เกินความเป็นจริงผลงานจะอยู่ในท่าทางที่จับกลุ่มเหมือนการนินทาผู้อื่น ที่ศิลปินต้องการสะท้อนถึงการหลงเชื่อคำยุยงข่าวลือนานาประการ

อีกรูปแบบในการนำเสนอของ ชเว ซูอัง ในการขบขันและลดทอน โดยขบขันให้บางส่วนมีลีลาที่ดูเบลอไม่ชัดเจนกับส่วนที่ใช้สีที่ชัดที่เห็นได้จากผลงาน Speaker ผู้พูด และผลงาน Listener ผู้ฟัง ประติมากรรมสองชิ้นที่ติดตั้งหันหน้าเข้าหากันโดยมีจุดเด่นและมีความน่าสนใจในการที่ศิลปินระบายสีเคลือบเสื้อผ้า ใบหน้าของประติมากรรม ที่ทำให้ดูไม่ชัดเจนแต่ขบขันสีที่ส่วนปาก ในประติมากรรมอีกชิ้นจะให้ชัดเพียงส่วนหูที่ได้สะท้อน เสียดสี ปัญหาของชาวเกาหลีที่มีการปล่อยกระแสข่าวลือ

ภาพที่ 22 Choi Xoo Ang , Speaker (ภาพด้านซ้าย) Listener (ภาพด้านขวา), 2011

ที่มา : <https://visualreferences.wordpress.com/2014/10/01/the-art-of-choi-xoo-ang/>

ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ ชเว ซูอัง (Choi Xoo Ang)

เนื้อหาสำคัญ	รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ
- การเสียดสีสะท้อนปัญหาของชาวเกาหลีที่มีการปล่อยกระแสข่าวลือ	- การเสียดด้วยการขบขันและลดทอน เช่น การทำให้ดูไม่ชัดเจนแต่ขบขันสีที่ส่วนปาก ในประติมากรรมอีกชิ้นจะให้ชัดเพียงส่วนหูที่สะท้อนถึงการเสียดสีปัญหาของชาวเกาหลีที่มีการปล่อยกระแสข่าวลือและผู้รับข่าวสาร

ตารางที่ 14 ตารางวิเคราะห์ศิลปกรรมของ ชเว ซูอัง (Choi Xoo Ang)

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.5. วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นกรอบในการสร้างสรรค์

ตารางวิเคราะห์และสรุปเพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์

ลำดับ	หัวข้อของเนื้อหา	สรุปเชิงเนื้อหา	รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ	การนำไปใช้ในผลงานสร้างสรรค์
1.	ข้อมูลทฤษฎีอ้างอิง			
1.1	แนวคิดเรื่องภววิทยา ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ของ ฟิลิปป์ เดโกลา (Philippe Descola)	- การอธิบายให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ถึงสถานะการเป็นวัตถุกรรม (ผู้ถูกกระทำ) และสถานะองค์ประธาน (ผู้กระทำ)	-	- ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ และศึกษาทำความเข้าใจสถานะระหว่างมนุษย์กับสัตว์ป่า เพื่อเป็นประเด็นในการสร้างสรรค์
2.	ข้อมูลจากความเชื่อและงานศิลปกรรมในประวัติศาสตร์			
2.1	ความคิดความเชื่อของมนุษย์กับสัตว์	- ความคิดความเชื่อของมนุษย์ที่มีต่อสัตว์ เป็นปัจจัยสำคัญต่อความหมายในด้านดีและด้านลบที่มนุษย์มีต่อสัตว์ และส่งผลต่อการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรม	- การที่มนุษย์เคารพบูชาและความเกรงกลัวต่อสัตว์ส่งผลต่อรูปแบบทางศิลปกรรมที่ ภูมิความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของศิลปกรรมที่ถูกใช้เพื่อการเคารพบูชา	- ใช้เป็นหลักในการในการขบเน้นสิ่งที่ต้องการจะสื่อสาร - บริบทการติดตั้งและฐานผลงานสามารถบ่งบอกถึงสถานะของวัตถุ
2.2	สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน	- การที่มนุษย์บูชาสัตว์ เป็นเสมือนบรรพบุรุษหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ส่งผลให้ ศิลปกรรมอยู่ในบริบทที่ดูสูงส่ง ยกตัวอย่าง การติดตั้งอยู่ในพื้นที่พระราชวังหรือพื้นที่ทำพิธีกรรมสำคัญ	- องค์ประกอบต่าง ๆ ในการสร้างบริบทในศิลปกรรมทำให้ผลงานดูศักดิ์สิทธิ์ บริบทที่จัดวางและทัศนธาตุในศิลปกรรม	- การใช้ทัศนธาตุในเรื่องเส้น มากำหนดอารมณ์ในผลงานศิลปกรรม

ลำดับ	หัวข้อของเนื้อหา	สรุปเชิงเนื้อหา	รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ	การนำไปใช้ในผลงานสร้างสรรค์
2.3	รูปลักษณะและการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อจีน	- ในเชิงเนื้อหาเป็นการบอกความหมายของสัตว์ซึ่งเป็นการนำความหมายมงคลต่าง ๆ ของสัตว์แต่ละชนิดมารวมความหมายกัน	- ในเชิงศิลปกรรมเป็นการใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ในการสร้างสรรค์	- ใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงมาใช้ในการสร้างสรรค์รูปลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงความตรงกันข้ามกับความหมายมงคลในตัวสัตว์
2.4	การใช้สัตว์ในการแสดงสถานะอำนาจบารมีผ่านสัญลักษณ์และวัตถุ	- การใช้สัตว์ในการแสดงสถานะอำนาจบารมีของกลุ่มคนชั้นสูง ผ่านสัญลักษณ์และศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์	- การขบเน้น ด้วยหลักการของจังหวะที่ซ้ำกันของรูปร่างและรูปทรงซึ่งการซ้ำ - การนำเสนอด้วยบริบทที่อยู่บนฐานที่มีการสร้างลวดลายต่าง ๆ ที่ทำให้ศิลปกรรมดูเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์และสูงส่ง	- ใช้หลักการขบเน้นในการขบเน้นสัดส่วนอวัยวะของสัตว์เพื่อให้เห็นเรื่องราวของสัตว์ป่าที่ถูกล่าและฆ่าเพื่อใช้อวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่า มาเป็นวัตถุหรือวัตถุดิบ
3	ข้อมูลสื่อออนไลน์และภาคสนาม			
3.1	กรณีศึกษาค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี			
3.1.1	กรณีศึกษาค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี	- สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุจากการเป็นสัตว์เลี้ยง - ความหมายแฝงในด้านมงคลของสัตว์ป่า - ชีวิตที่ถูกกำหนดควบคุม	- บริบทของสัตว์ที่อยู่ในกรงขัง การถูกล่าม	- นำเสนอให้เห็นถึงประเด็น สิ่งมีชีวิตที่ถูกทำให้มีสถานะเป็นวัตถุจากการถูกทำให้เป็นสัตว์เลี้ยง

ลำดับ	หัวข้อของเนื้อหา	สรุปเชิงเนื้อหา	รูปแบบและหลักการทางศิลปกรรมที่พบ	การนำไปใช้ในผลงานสร้างสรรค์
3.1.2	กรณีศึกษา ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้ไสยเวทย์ สัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี	- สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุมงคล ระดับบารมี - ความหมายแฝงในด้านวัตถุมงคล - วัตถุที่เคยมีชีวิตหรือวัตถุที่ต้องแลกมาด้วยชีวิตของสัตว์	- บริบทสัตว์ที่อยู่ในสถานะของวัตถุระดับ	- นำเสนอให้เห็นประเด็นสิ่งมีชีวิตที่ถูกทำให้มีสถานะเป็นวัตถุมงคลระดับอำนาจบารมี
3.1.3	กรณีศึกษา ค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี	- สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุดิบสนองความเชื่อเรื่องการบริโภคเพื่อเพิ่มพลังอำนาจ - ความหมายแฝงในการเพิ่มพลังอำนาจ - ชีวิตที่ถูกกระทำให้เป็นวัตถุดิบ	- บริบทของสัตว์ป่าที่อยู่ในสถานะของวัตถุดิบ ที่มีส่วนของความมีชีวิตและการกระทำให้เป็นวัตถุ	- นำเสนอให้เห็นประเด็นสิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุดิบเสริมอำนาจบารมีและสนองความเชื่อเรื่องยาเพิ่มพลังกำลัง
3.2	ข้อมูลภาคสนาม			
3.2.1	การลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า	- สัตว์ใช้ชีวิตในพื้นที่ที่จำกัด - ธรรมชาติจำลองที่อยู่ในพื้นที่การใช้ชีวิตสัตว์ - อาหารของสัตว์ที่มีมนุษย์เป็นผู้กำหนด	- การนำบริบทที่พบจากการลงพื้นที่ - วัตถุที่อยู่ในพื้นที่การใช้ชีวิตของสัตว์ - การใช้วัสดุสำเร็จมาเป็นธรรมชาติจำลองให้กับสัตว์	- การนำบริบทที่พบจากการลงพื้นที่มาใช้ในการจำลองบริบทในผลงานที่สร้างสรรค์

ลำดับ	หัวข้อของเนื้อหา	สรุปเชิงเนื้อหา	รูปแบบแลหลักการทางศิลปกรรมที่พบ	การนำไปใช้ในผลงานสร้างสรรค์
3.3.2	การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ (Taxidermy)	<ul style="list-style-type: none"> - การชุบชีวิตสัตว์ที่ตายแล้วให้กลับมาดูเสมือนมีชีวิตใหม่อีกครั้งในสถานะวัตถุ - สื่อที่บ่งบอกถึงวัตถุที่เคยมี - สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุ 	<ul style="list-style-type: none"> - การนำมาปรับใช้เป็นรูปแบบสื่อในการนำเสนอเพื่อต้องการให้เห็นถึงความมีชีวิตและความเป็นวัตถุในประติมากรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาสัตว์สตัฟฟ์ สามารถทำให้เห็นถึงรายละเอียดของสัตว์ป่าได้อย่างใกล้ชิด ผู้ศึกษาจะนำการทำลูกตาปลอม การศึกษาทิศทางขนของสัตว์ และรายละเอียดต่าง ๆ ของสัตว์ป่าเพื่อเป็นตัวอย่างไปปรับใช้เป็นรูปแบบสื่อในการนำเสนอ
3.	ศิลปินกรณีศึกษา			
3.1	ศิลปกรรมของแพทริเซีย พิคซินนี่ (Patricia Piniccin)	<p>ศิลปินนำเสนอรูปร่างและรูปทรงสิ่งมีชีวิตที่ถูกเพาะพันธุ์เพื่อไว้ใช้ปลูกถ่ายอวัยวะ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงระหว่างมนุษย์กับสัตว์ - ใช้การนำเสนอด้วยประติมากรรมเหมือนจริงที่ดูมีเลือดเนื้อและดูมีชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง - การนำเสนอด้วยประติมากรรมเหมือนจริงที่ดูมีเลือดเนื้อและดูมีชีวิต

ลำดับ	หัวข้อของเนื้อหา	สรุปเชิงเนื้อหา	รูปแบบแลหลักการทางศิลปกรรมที่พบ	การนำไปใช้ในผลงานสร้างสรรค์
3.2	ศิลปกรรมของ มาซาโอะ คิโนชิตะ (Masao Kinoshita)	- การนำเรื่องราวเทพปกรณัมและสัตว์ในเทพนิยายมานำเสนอให้ดูเหมือนมีชีวิตด้วยการอธิบายในเชิงกายวิภาคศาสตร์ โดยให้เห็น กระดูก กล้ามเนื้อ และผิวหนัง	- การนำเสนอให้ผลงานดูมีชีวิตด้วยหลักกายวิภาค ภายในของสัตว์ในเทพนิยาย	- การใช้หลักกายวิภาคในการนำเสนอให้ผลงานศิลปกรรมดูมีชีวิตและดูมีเลือดเนื้อ
3.3	ศิลปกรรมของ ชเว ซูอัง (Choi Xoo Ang)	- การเสียดสีที่สะท้อนปัญหาในเรื่องการปล่อยกระแสข่าวลือ	- การเสียดสีด้วยการขบขันและลตทอน	- ใช้หลักการขบขันด้วยการลตทอนหรือขยายสัดส่วนของรูปร่างและรูปทรง โดยใช้ในการขบขันเรื่องราวของสัตว์ป่าที่ถูกล่าและฆ่าเพื่อใช้อวัยวะบางส่วน มาเป็นวัตถุ หรือวัตถุดิบทางความเชื่อ

ตารางที่ 15 ตารางวิเคราะห์และสรุปเพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

2.6. สรุปเนื้อหาเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างสรรค์

จากการศึกษา ข้อมูลจากความเชื่อและงานศิลปกรรมในประวัติศาสตร์ ทำให้เห็นถึงหลักการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ (มังกร เต่ามังกร สิงโตจีน) ที่ใช้หลักการ ผสมผสานและขบขันโดยทำให้ดูผิดแปลกเกินจริง นอกจากนี้ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ยังถูกนำไปใช้เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมีของกลุ่มคนชนชั้นสูง

โดยผู้ศึกษาต้องการนำหลักการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์มาสะท้อนปัญหาสัตว์ป่า ที่ได้ศึกษาจากกรณี การใช้สัตว์ในการแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี โดยมี 3 กรณีศึกษาดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1 ค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี

สัตว์ป่าที่ถูกลักลอบจับแบบผิดกฎหมายหรือการนำมาเลี้ยงโดยมนุษย์ จะมีความเชื่อในการเลี้ยงเพื่อเสริมอำนาจบารมี หรือเป็นการแสดงสถานะที่สูงส่ง แต่กลับกันชีวิตของสัตว์ป่าต้องอยู่ภายใต้การกำหนดควบคุม การไร้อิสระ การถูกพันนาการ และแสดงพฤติกรรมทางธรรมชาติของสัตว์

ในกรณีศึกษาที่ 1 จะเห็นได้ว่าสัตว์ป่ามีชีวิตที่ตรงกันข้ามกับความหมายด้านมงคล (Opposite)

กรณีศึกษาที่ 2 ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี

ในกรณีนี้สัตว์ป่าถูกล่าและฆ่าเพราะความหมายแฝงด้านวัตถุมงคล และความงามที่อยู่ในตัวสัตว์ป่า ทั้งเขา งา นอ ลวดลายขน หรือแม้กระทั่ง เกร็ด เป็นสิ่งที่ทำให้สัตว์ป่ากลายเป็นเหยื่อเพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุมงคลหรือเป็นของประดับบารมี

ในกรณีศึกษาที่ 2 จะเห็นได้ถึง เชิงลบ (Negative Results) ของความหมายมงคลและความงามในตัวสัตว์ป่า

กรณีศึกษาที่ 3 ค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี

กรณีศึกษาดังกล่าวจะเห็นถึงชีวิตสัตว์ป่าที่ถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุดิบ ซึ่งสถานะของสัตว์ป่าคือสิ่งมีชีวิตที่อาศัยในธรรมชาติและมีสถานะคอยควบคุมและรักษาสมดุลของธรรมชาติ แต่มนุษย์กับล่าเพื่อมาเป็นวัตถุดิบชั้นเลิศแม้จะเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายและสัตว์ป่าไม่ได้มีสถานะเป็นอาหารหรือวัตถุดิบเหมือนสิ่งมีชีวิตในปศุสัตว์ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงสถานะของสัตว์ป่าให้มีสถานะเป็นวัตถุดิบ

ในกรณีศึกษาที่ 3 จะเห็นถึงความผิดสถานะ ผิดธรรมชาติที่ควรจะเป็นของสัตว์ป่า (Unnatural, Unnaturally) ผิดธรรมชาติ

กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์

ผู้ศึกษาต้องการนำประเด็นจากกรณีศึกษามาใช้สร้างสรรค์รูปลักษณ์ของสิ่งมีชีวิตที่ต้องการนำเสนอถึงการเสียดสีต่อค่านิยมดังกล่าวที่ทำให้สัตว์มีสถานะเป็นวัตถุ โดยมีเป้าหมายในการสื่อสารในผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมดังนี้

แนวความคิด

หนึ่ง นำเสนอให้เห็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความหมายมงคลของสัตว์ป่า (Opposite)

สอง นำเสนอเชิงลบ (Negative results) ของความหมายมงคลและความงามในตัวสัตว์ป่า

สาม นำเสนอให้เห็นถึงความผิดสถานะ ผิดธรรมชาติที่ควรจะเป็นของสัตว์ป่า (Unnatural)

กลยุทธ์ในการนำเสนอ โดยผู้ศึกษาต้องการจะนำเสนอให้เห็นเป็นรูปธรรม ผ่านการสร้างสรรคทางศิลปกรรมโดยใช้หลักการที่ได้จากการวิเคราะห์ศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ จากการวิเคราะห์ผู้ศึกษาเห็นหลักการทางศิลปกรรมดังนี้

การผสมผสานรูปร่างและรูปทรง (Merging form)

- โดยได้จากการวิเคราะห์ศิลปกรรม มังกร เต่ามังกร ในเชิงเนื้อหาเป็นการบอกความหมายแต่ในเชิงศิลปกรรมเป็นการใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์

การขบเน้น ด้วยหลักการของจังหวะที่ซ้ำกันของรูปร่างรูปทรง และการขบเน้นด้วยการย่อและขยายสัดส่วน

- โดยได้หลักการซ้ำกันของรูปร่างและรูปทรงจากการวิเคราะห์ศิลปกรรม สิงโตจีน

- การขบเน้นด้วยการย่อและขยายสัดส่วน ได้จากการวิเคราะห์กายภาพ มังกรแบบดั้งเดิม รวมถึงศึกษารูปแบบการขยายและย่อสัดส่วนเพื่อนำเสนอการเสียดสี จากศิลปกรรมของ ชเว ซูอัง (Choi Xoo Ang)

การสร้างบริบทในศิลปกรรม จากศิลปกรรมสัตว์ศักดิ์สิทธิ์

- การทำให้มังกรดูเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่น่าเกรงขามและดูสูงส่ง ด้วยการสร้างศิลปกรรมไว้ในสถานที่สำคัญทางพิธีกรรมซึ่งเป็นบริบทที่ทำให้ดูศักดิ์สิทธิ์และสูงส่ง

- การนำเสนอด้วย บริบทที่อยู่บนฐานที่มีการสร้างลวดลายต่าง ๆ ที่ทำให้ศิลปกรรมดูเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์

- การนำบริบทที่ได้จากการลงพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า

สื่อและรูปแบบการนำเสนอที่เป็นไปได้ ผู้ศึกษาต้องการใช้สื่อและรูปแบบการนำเสนอที่จะสามารถนำเสนอประเด็น ความมีชีวิตและความเป็นวัตถุ ในศิลปกรรม ดังนี้

- รูปแบบประติมากรรมของแพทริเซีย พิคซินินี (Patricia Piniccin) ที่ใช้รูปแบบการนำเสนอด้วยประติมากรรมที่มีรายละเอียดที่เหมือนจริง ที่ดูมีเลือดเนื้อและดูมีชีวิต

- ศิลปกรรมของ มาซาโอ คิโนชิตะ (Masao Kinoshita) เป็นการนำเรื่องราวเทพปกรณัมและสัตว์ในเทพนิยายให้ดูเหมือนมีชีวิต ด้วยการอธิบายในเชิงกายวิภาคศาสตร์ โดยให้เห็น กระดูกกล้ามเนื้อ และผิวหนัง

- สัตว์สตัพพ์ จากการลงพื้นที่ศึกษา เมื่อเห็นสัตว์สตัพพ์ในช่วงแรกจะสามารถรับรู้ได้ถึงควมมีชีวิต แต่เมื่อจ้องมองไปในระยะหนึ่ง จะทำให้เห็นถึงควมไร้ชีวิตหรือความเป็นวัตถุ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้ศึกษาเห็นว่าสามารถที่จะนำเสนอให้เห็นถึง ควมมีชีวิตและสถานะความเป็นวัตถุได้

ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นมาเป็นกรอบในการสร้างสรรค์ศิลปกรรม จำนวน 3 ผลงาน ซึ่งจะนำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ในบทถัดไป

บทที่ 3

กระบวนการและองค์ประกอบในการสร้างสรรค์

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมผู้ศึกษามือองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเป็นกรอบแนวคิดการสร้างสรรค์ดังนี้

จากกรณีศึกษา

กรณีศึกษาที่ 1 ค่านิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี

จะเห็นได้ว่าสัตว์ป่ามีชีวิตที่ตรงกันข้ามกับความหมายด้านมงคล

กรณีศึกษาที่ 2 ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริม

บารมี

จะเห็นได้ถึง เชิงลบ (Negative Results) ของความหมายมงคลและความงามในตัวสัตว์ป่า

กรณีศึกษาที่ 3 ค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี

จะเห็นถึงความผิดสถานะ ผิดธรรมชาติที่ควรจะเป็นของสัตว์ป่า ผิดธรรมชาติ

แนวความคิด

- นำเสนอให้เห็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความหมายมงคลของสัตว์ป่า (Opposite)
- นำเสนอเชิงลบ (Negative results) ของความหมายมงคลและความงามในตัวสัตว์ป่า
- นำเสนอให้เห็นถึงความผิดสถานะ ผิดธรรมชาติที่ควรจะเป็นของสัตว์ป่า (Unnatural)

กลยุทธ์ในการนำเสนอ

- การผสมผสานรูปร่างและรูปทรง
- การขบขัน ด้วยหลักการของจังหวะที่ซ้ำกันของรูปร่างรูปทรง และการขบขันด้วยการย่อ

และขยายสัดส่วน

- การสร้างบริบทในศิลปกรรม
- การใช้สื่อและรูปแบบการนำเสนอด้วย ประติมากรรมที่มีรายละเอียดที่เหมือนจริง

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์

ต้องการสร้างสรรค์ ประติมากรรมรูปแบบเหมือนจริง โดยใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ป่า เพื่อสร้างรูปลักษณะมีชีวิตที่ดูผิดแปลก ผิดสถานะ เพื่อต้องการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของสัตว์ป่าที่ถูกมนุษย์กระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุ

3.1. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ชื่อผลงาน สถานะสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ (Status of a Sacred Beast)

3.1.1. การประมวลความคิดเพื่อสร้างสรรค์ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

คัดกรองประเด็นและตีความจากกรณีศึกษาผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

จากกรณีศึกษา : คำนิยมการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี

สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะวัตถุจากการถูกนำมาเป็นสัตว์เลี้ยงเสริมอำนาจบารมี เมื่อสัตว์ป่าที่เคยมีชีวิตอยู่ในธรรมชาติ เคยมีชีวิตการเป็นอยู่ที่อิสระ ต้องถูกจับมาเป็นสัตว์เลี้ยง เพื่อสนองค่านิยม สัตว์จะอยู่ภายใต้การกำหนดควบคุมของมนุษย์ การใช้ชีวิตของสัตว์ต้องอยู่ในพื้นที่จำกัด หรือการพันธนาการ

เมื่อวิเคราะห์ด้วยกรอบแนวคิดแบบภววิทยาระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ในสถานะนี้สัตว์จะมีสถานะเสมือนวัตถุ (Object) จากการถูกกำหนดควบคุม การใช้ชีวิตที่ขึ้นอยู่กับมนุษย์ หรือการกลายเป็นวัตถุของกลางที่เกิดจากพฤติกรรมของกลุ่มคนที่ลักลอบจับสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย

ประเด็น : สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่มีสถานะเป็นวัตถุจากการถูกนำมาเป็นสัตว์เลี้ยง

นอกจากสถานะความเป็นวัตถุของสัตว์ ผู้ศึกษาเห็นถึงความหมายแฝงในด้านมงคลของสัตว์ป่า ซึ่งเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้สัตว์ที่มีความหมายในด้านมงคล มักถูกล่าและลักลอบเพื่อนำไปเป็นสัตว์เลี้ยงเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี

แนวความคิด : ต้องการเสียดสีความเชื่อผิด ๆ ของกลุ่มคนที่ทำให้ชีวิตของสัตว์ขาดอิสระ

จะเห็นว่าในประเด็นที่ผู้ศึกษาได้นำเสนอ เราจะรับรู้ได้ถึงสถานะของสัตว์ ที่ไม่ได้มีอำนาจ มีความสูงส่ง หรืออิสระ เหมือนกับความหมายด้านมงคลที่มนุษย์สร้างให้กับสัตว์ สัตว์ป่าจึงกลายเป็นสิ่งมีชีวิตที่ถูกเลี้ยงเพื่อแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี

นำเสนอให้เห็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความหมายมงคลของสัตว์ป่า (Opposite)

สื่อและรูปแบบการนำเสนอที่เป็นไปได้

ภาพที่ 23 การลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

จากการลงพื้นที่ศึกษาการทำสัตว์สตัฟฟ์ เพื่อนำมาปรับใช้เป็นสื่อและรูปแบบในการนำเสนอ สัตว์สตัฟฟ์ ที่มีลักษณะเต็มตัวจะสามารถทำให้ผู้ชมเห็นถึงความมีชีวิต แต่เมื่อผู้ชมจ้องมองไปในระยะ หนึ่ง จะเห็นได้ถึงความไร้ชีวิตหรือความเป็นวัตถุ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้ศึกษาเห็นถึงความมีชีวิตและ สถานะความเป็นวัตถุได้

บริบทที่ต้องการนำเสนอในผลงาน

ภาพที่ 24 สัตว์ป่าที่ถูกทำให้เป็นสัตว์เลี้ยง

ที่มา : <https://mgronline.com/greeninnovation/detail/963000007653>

ภาพที่ 25 สัตว์ตัดर्फ

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

การนำเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์ของสัตว์ที่มีความเป็นวัตถุ จากการถูกนำมาเป็นสัตว์เลี้ยงที่อยู่ภายใต้การกำหนดควบคุมของมนุษย์ การใช้ชีวิตของสัตว์ที่ต้องอยู่ในพื้นที่จำกัด หรือการพันนาการ โดยนำมาปรับใช้ในการสร้างบริบทในผลงานสร้างสรรค์

ตารางเทียบวัตถุประสงคในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

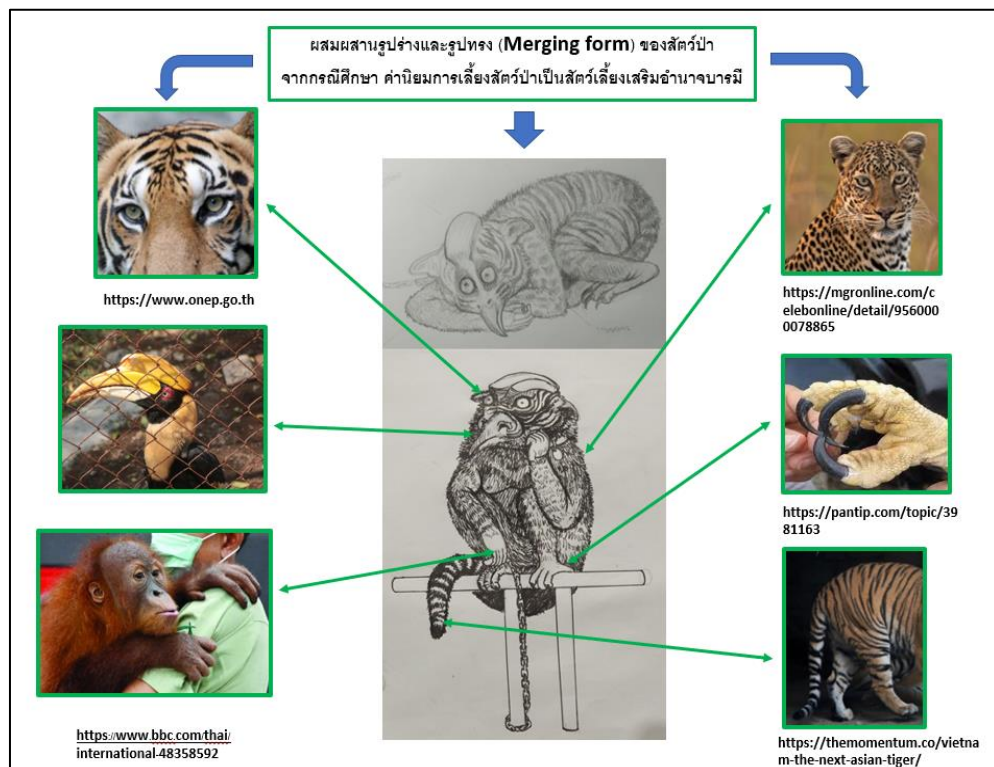
เชิงความคิด	กลยุทธ์ในการนำเสนอ
สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุ	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้รูปแบบประติมากรรมเหมือนจริง ที่มีความเหมือนกับรูปแบบของสัตว์สตัฟฟ์ เนื่องจากสัตว์สตัฟฟ์ที่มีลักษณะเต็มตัวจะสามารถทำให้ผู้ชมเห็นถึงความมีชีวิต แต่เมื่อผู้ชมจ้องมองไประยะหนึ่ง จะเห็นถึงความไร้ชีวิต ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้ศึกษาต้องการให้เห็นถึงสิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุทางศิลปะ
การมีสถานะเป็นวัตถุจากการถูกครอบครอง ควบคุม, สถานะของมนุษย์ (เจ้าของ) และสัตว์เลี้ยง (วัตถุ), การขาดอิสระจากการที่สัตว์ป่าถูกทำให้กลายเป็นสัตว์เลี้ยง	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้วัตถุที่บ่งบอกถึงการครอบครอง เช่น ปลอกคอ - การกำหนด ที่สื่อผ่าน วัตถุ เช่น ภาชนะอาหาร ที่เป็นสิ่งบ่งบอกถึงการกินของสัตว์ที่ขึ้นอยู่กับเจ้าของที่จะเป็นผู้ให้ - การพันนาการ (โซ่, กรงขัง) ที่สื่อถึงการควบคุมพื้นที่การใช้ชีวิตของสัตว์ โดยแสดงให้เห็นในเชิงรูปแบบ ผ่านรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่ถูกล่าหรือการขัง - พื้นที่ (Space) การสร้างบริบทที่นำเสนอให้เห็นพื้นที่ ที่ถูกมนุษย์สร้างขึ้น ไม่ใช่พื้นที่ที่อยู่ในธรรมชาติ การสร้างให้บริบทดูคับแคบไม่อิสระ
สิ่งมีชีวิตที่บ่งบอกถึงความเชื่อเรื่องการใช้สัตว์เสริมอำนาจบารมี, ความเชื่อเรื่องการเลี้ยงสัตว์เพื่อเสริมอำนาจและบุญบารมี, การใช้สัตว์ในการแสดงสถานะ	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้หลักการสร้างสรรค์สัตว์ศักดิ์สิทธิ์แบบคติความเชื่อจีนดั้งเดิม ด้วยหลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง ของสัตว์ที่มีความหมายแฝงในด้านมงคล

ตารางที่ 16 ตารางเทียบวัตถุประสงคในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

3.1.2. การสร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

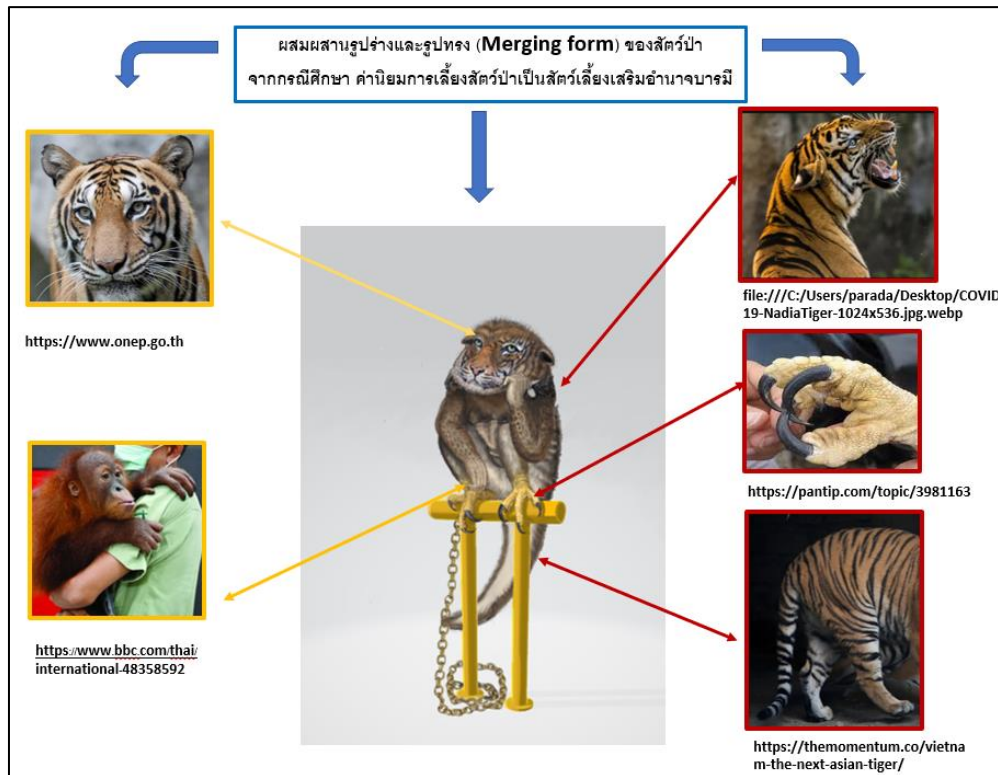
การออกแบบ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 26 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

ภาพร่างความเป็นไปได้ในการนำเสนอโดยใช้รูปร่างและรูปทรง สื่อ ความหมายมงคลในเรื่องของพลังอำนาจ นกทั้งสองชนิด นกอินทรีและนกเงือก สัตว์มงคลที่บ่งบอกถึงความสูงส่ง และ ถึงสัญลักษณ์ของความฉลาด ปราดเปรื่อง คล่องแคล่ว ว่องไว รวมถึงนิสัยที่ซุกซน และคูอิสระ ด้วยความหมายและความเชื่อในด้านมงคลที่แฝงอยู่ในตัวสัตว์ ผู้ศึกษาได้นำความหมายด้านมงคลของสัตว์มาสื่อสารให้เห็นถึงสถานะที่ตรงกันข้าม โดยในการสร้างสรรค์เชิงรูปแบบ ผู้ศึกษาใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง ของสัตว์เข้าด้วยกัน

การออกแบบ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

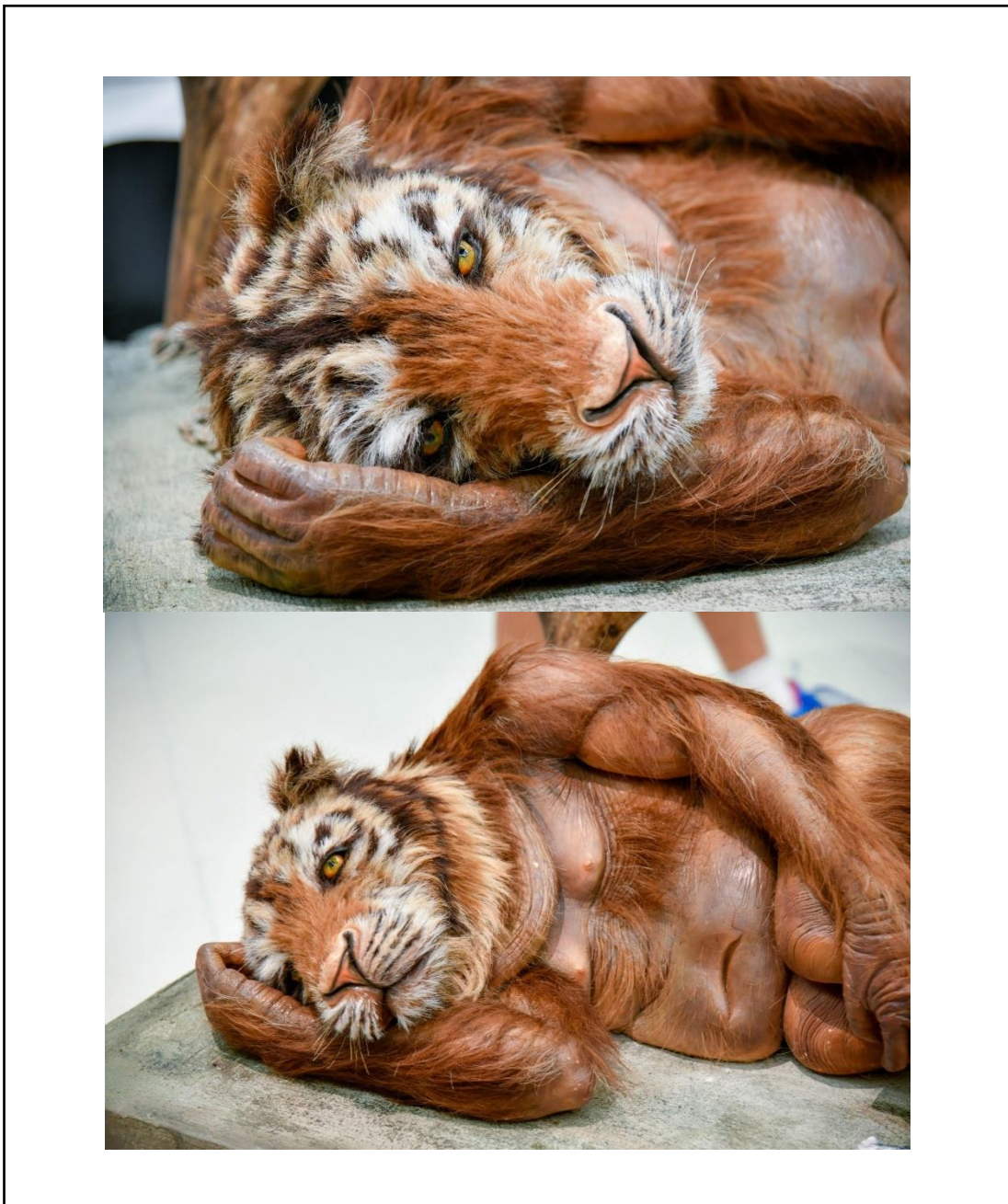

ภาพที่ 27 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

การปรับเปลี่ยนโดยเลือกการใช้สัตว์ที่น้อยลงและใช้โปรแกรมลงสีเพื่อหาความเป็นไปได้ในการนำเสนอ โดยใช้ สื่อ ความหมายมงคลในเรื่องของพลังอำนาจ นกอินทรี สัตว์มงคลที่บ่งบอกถึงความสูงส่ง และ ลิง สัญลักษณ์ของความฉลาด ปราดเปรื่อง คล่องแคล่ว ว่องไว รวมถึงนิสัยที่ซุกซน และคูอิสระ ด้วยความหมายและความเชื่อในด้านมงคลที่แฝงอยู่ในตัวสัตว์ ผู้ศึกษาได้นำความหมายด้านมงคลของสัตว์มาสื่อสารให้เห็นถึงสถานะที่ตรงกันข้าม โดยในการสร้างสรรค์เชิงรูปแบบ ผู้ศึกษาใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์

ภาพที่ 28 ผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1
ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

ภาพที่ 29 รายละเอียดของผลงาน : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1
ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

3.2. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 ชื่อผลงาน เขา...กลายเป็นเหยื่อ (It...become a victim)

3.2.1. การประมวลความคิด : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

คัดกรองประเด็นและตีความจากกรณีศึกษาผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

จากกรณีศึกษา : กรณีศึกษาค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี สัตว์หลากหลายชนิดถูกฆ่าโดยมนุษย์ เพื่อต้องการใช้อวัยวะบางส่วนของสัตว์ เป็นวัตถุของคลังทางความเชื่อ หรือการนำเอาชิ้นส่วนและอวัยวะไปเป็นเครื่องประดับที่มีราคาแพง เพื่อประดับบารมี ในสภาวะนี้สัตว์ป่าได้ถูกกระทำให้มีสถานะกลายเป็นวัตถุ (Object) ทางความเชื่อ หรือเป็นวัตถุที่เคยมีชีวิต เพื่อมาใช้สนองความเชื่อและระดับความหุรหุราให้กับมนุษย์ที่จัดอยู่ในสถานะองค์ประธาน (Subject)

เมื่อวิเคราะห์ด้วยกรอบแนวคิด แบบทวิวิทยาระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ในสภาวะนี้สัตว์จะมีสถานะเสมือนวัตถุ (Object) จากการถูกล่าและฆ่าเพื่อเอาอวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลประดับบารมีของมนุษย์ ที่มีสถานะองค์ประธาน (Subject)

ประเด็น : สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่มีสถานะเป็นวัตถุมงคลประดับบารมี

การใช้อวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่าเป็นวัตถุมงคลทางความเชื่อ เป็นความเชื่อในรูปแบบวิญญานนิยม (Animalism) ซึ่งเชื่อว่าสัตว์และวัตถุที่ได้จากร่างกายสัตว์ป่าจะดลบันดาลความมงคล โชคดี หรือป้องกันภัยอันตราย นอกจากนี้การใช้อวัยวะสัตว์ป่ายังเป็นการนำมาใช้เพื่อประดับบารมี เนื่องจากเป็นสิ่งที่ยากและมีราคาที่สูง ความเชื่อในค่านิยมดังกล่าวยังมีให้เห็นในปัจจุบันที่ยังมีการนำชิ้นส่วนอวัยวะสัตว์ป่ามาขายในโลกออนไลน์ และข่าวการยึดชิ้นส่วนสัตว์ป่า

แนวความคิด : ด้วยความหมายด้านวัตถุมงคลในอวัยวะรวมถึง ความงามของเขา งา และลวดลายของสัตว์ป่า กลับทำให้สัตว์ป่าหลากหลายชนิดถูกฆ่าเพื่อนำชิ้นส่วนต่าง ๆ ไปเป็นวัตถุมงคล และใช้เป็นวัตถุเครื่องประดับเพื่อเสริมบารมี

นำเสนอเชิงลบ (Negative Results) ของความหมายมงคลและความงามในตัวสัตว์ป่า

สื่อและรูปแบบการนำเสนอที่เป็นไปได้

ภาพที่ 30 สัตว์สตัฟฟ์ ในรูปแบบครึ่งตัว

ที่มา : <http://www.dianataxidermy.com/Gallery/Asia-North-America.html>

สัตว์สตัฟฟ์ในรูปแบบครึ่งตัวหรือส่วนหัวของสัตว์ เป็นวัตถุรูปแบบหนึ่งที่ถูกใช้เพื่อประดับตกแต่งเพื่อความหรูหรา สัตว์สตัฟฟ์ในรูปแบบดังกล่าวมีความน่าสนใจในสถานะความเป็นวัตถุประดับตกแต่ง แต่เราจะรับรู้ได้ถึงควมมีชีวิตในวัตถุ เนื่องจากสัตว์สตัฟฟ์เป็นการคงสภาพร่างกายสัตว์หลังจากที่สัตว์เสียชีวิตไปแล้วกลับมามีชีวิตใหม่อีกครั้ง สัตว์สตัฟฟ์จึงเป็นวัตถุที่เคยมีชีวิต สื่อรูปแบบดังกล่าวยังสามารถทำให้เห็นถึง สิ่งมีชีวิตที่อยู่ในสถานะของประดับได้ชัดเจน ผู้ศึกษาเห็นความเป็นไปได้ในการใช้รูปแบบสื่อดังกล่าวมานำเสนอผลงานสร้างสรรค์

ตารางเทียบวัตถุประสงคในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

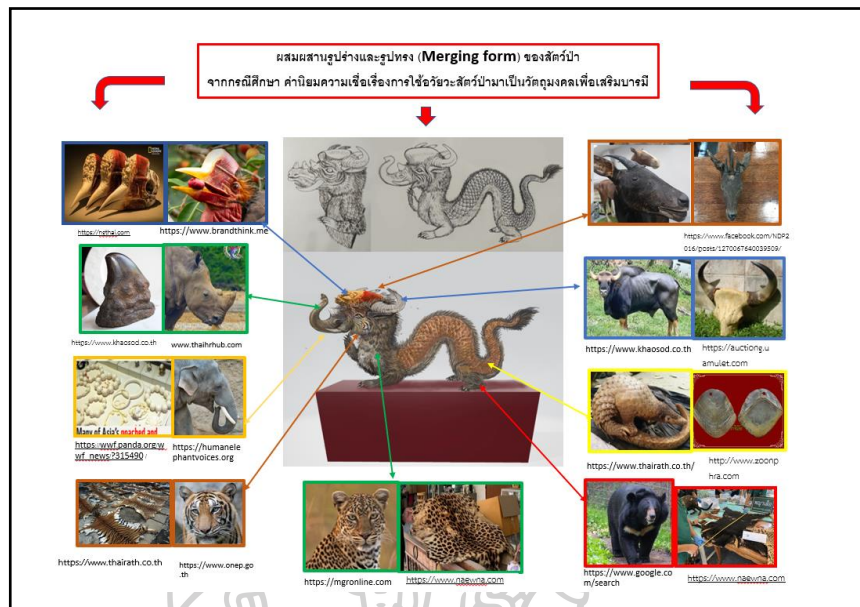
เชิงความคิด	กลยุทธ์ในการนำเสนอ
สิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุมงคลระดับบารมี	- การนำเสนอด้วยประติมากรรมเหมือนจริง โดยสื่อในรูปแบบสัตว์สตัฟฟ์ ซึ่งเป็นรูปแบบการนำเสนอวัตถุที่เคยมีชีวิตที่ถูกนำมาเป็นวัตถุมงคล โดยรูปแบบดังกล่าวจะทำให้เห็นรูปทรงและอารมณ์ที่ไร้ชีวิตชีวาแต่แฝงความมีชีวิตที่อยู่ในวัตถุ
การถูกกระทำให้เป็นวัตถุมงคลระดับบารมี	- การสร้างบริบทให้ผลงานอยู่ในพื้นที่หรือตำแหน่งที่บ่งบอกถึงสถานะของระดับตักแตง เช่น การใช้ฐานที่บ่งบอกถึงความหรรษา
ความหมายแฝงในด้านวัตถุมงคลจากอวัยวะของสัตว์ป่า	- ใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์จำนวน 9 ชนิด ได้แก่ เสือ, เสือดาว, หมู, ช้าง, แรด, นกชนหิน, เสี่ยงผา, กระต๊อง ซึ่งเป็นสัตว์ป่า จากกรณีศึกษาที่ถูกกลับอลเพื่อใช้อวัยวะและซากมาเป็นวัตถุมงคลเสริมอำนาจบารมี
ความต้องการในเรื่องของอวัยวะสัตว์ป่าเพื่อนำไปเป็น วัตถุมงคล หรือของประดับบารมี	- การขบเน้น ด้วยหลักการที่ซ้ำกัน หรือขยายสัดส่วนของรูปร่างและรูปทรง เพื่อใช้ในการขบเน้นเรื่องราวของสัตว์ป่าที่ถูกล่าและฆ่าเพื่อใช้อวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่า มาเป็นวัตถุมงคลและวัตถุมงคลประดับบารมี

ตารางที่ 17 ตารางเทียบวัตถุประสงคในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

3.2.2. การสร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2

การออกแบบ : ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2

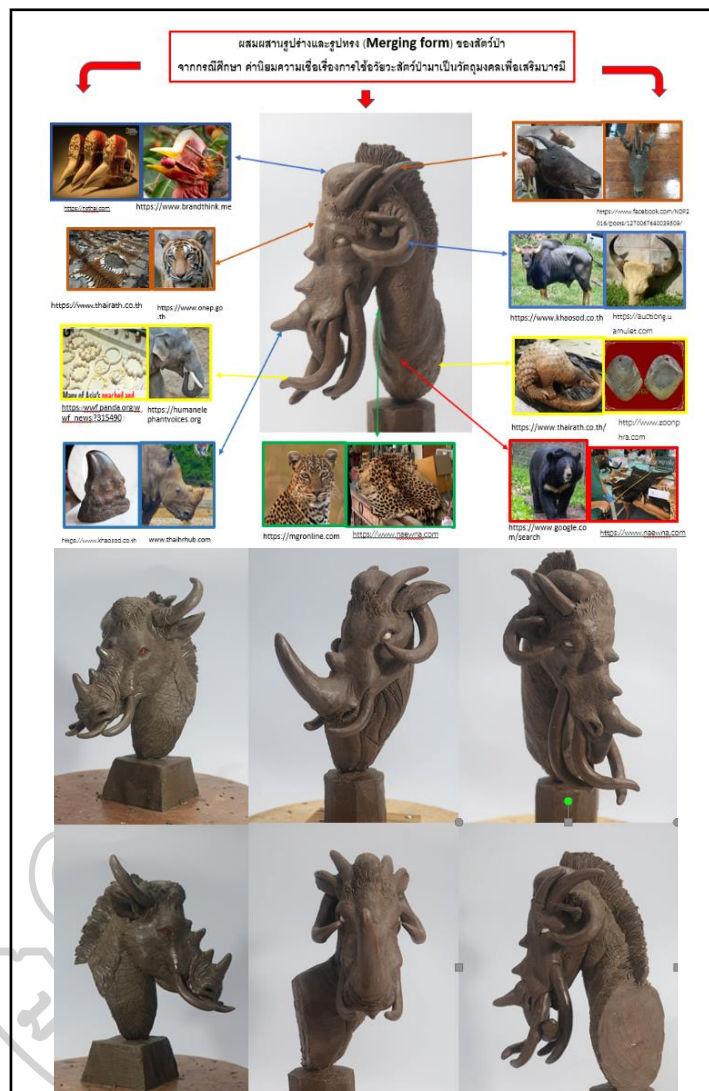

ภาพที่ 31 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

ในการนำเสนอผู้ศึกษาเลือกใช้สัตว์จำนวน 9 ชนิด จากกรณีศึกษา ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้วัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี ดังนี้ การใช้ลวดลาย เสือโคร่ง (1) เสือดาว (2) ที่ถูกใช้เป็นวัตถุของขลังและใช้เป็นเครื่องประดับเสริมอำนาจบารมี, การใช้ลวดลายขนของหมี (3) สัญลักษณ์ของกำลัง ความอดทน, งาช้าง (4) สัญลักษณ์แห่งเงินตรา อำนาจ ความหรูหรา โชคลาภ วาสนา, นอแรด (5) โหนกหัวนกชนหิน (6) สัญลักษณ์แห่งเงินตรา อำนาจ และความหรูหรา, เกล็ดลิ้น (7) เครื่องราง เรื่องความคงกระพัน แคล้วคลาด, เลียงผา (8) และ กระต๊อง (9) วัตถุประดับบารมี

ในการผสมผสานจึงเป็นการนำเอาความหมายของสัตว์ป่า ที่มีความหมายแฝงในด้านมงคลต่าง ๆ รวมเข้าด้วยกัน แต่ในเชิงรูปแบบในการสร้างสรรค์ ผู้ศึกษาใช้หลักการผสมผสาน รูปร่างและรูปทรงประกอบเข้าด้วยกัน ในการเลือกสัตว์จำนวน 9 ชนิด เนื่องจาก เลข 9 เป็นเลขมงคล การนำสัตว์มงคลทั้ง 9 ชนิดมาผสมเข้าด้วยกัน จึงเป็นการเปรียบเปรยถึงสัตว์ที่มีความสูงส่งและมงคลที่สุดใน การนำเสนอจึงเป็นการเสียดสี ประชดประชัน ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้วัยวะสัตว์ป่าเป็นวัตถุมงคลเพื่อเสริมบารมี ให้เห็นว่าต่อให้สิ่งมีชีวิตที่ผู้ศึกษาสร้างสรรค์ จะสูงส่งและมงคลมากเท่าไร สุดท้ายสัตว์เหล่านี้ก็ถูกใช้เป็นเพียงวัตถุมงคลประดับบารมี และต้องการที่จะสื่อสารว่า สัตว์ป่า ยิ่งที่มีความหมายดีมากเท่าไร ยิ่งกลับทำให้คนบางกลุ่มมีความต้องการที่จะครอบครองมากเท่านั้น

การออกแบบ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 32 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบรูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

จากการศึกษาสื่อและรูปแบบในการนำเสนอที่เป็นไปได้ สัตว์สัตว์ฟรูปร่างแบบครึ่งตัว สามารถที่จะนำเสนอให้เห็นถึงสถานะความเป็นวัตถุประตบ ได้ชัดเจนกว่าการนำเสนอในรูปแบบเต็มตัว นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ใช้การขบเน้นด้วยหลักการซ้ำกันของรูปร่างและรูปทรง โดยใช้ในการขบเน้นส่วน งา เขา นอ ของสัตว์ป่า เพื่อขบเน้นเรื่องราวของสัตว์ป่าที่ถูกล่าและฆ่าเพื่อใช้อวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุทางความเชื่อเสริมพลังอำนาจและบารมี โดยได้หาความเป็นไปได้ด้วยการทำต้นแบบ 3 มิติ ในความเป็นไปได้ต่าง ๆ

ภาพที่ 33 ผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

ภาพที่ 34 รายละเอียดของผลงาน : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2
ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

3.3. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ชื่อผลงาน เนื้อชั้นเลิศ (Precious Gourmet)

3.3.1. การประมวลความคิด : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

คัดกรองประเด็นและตีความจากกรณีศึกษาผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

จากกรณีศึกษา : กรณีศึกษาค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี

สิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำให้กลายเป็นวัตถุดิบเสริมอำนาจบารมีและสนองความเชื่อเรื่องยาเพิ่มพลังกำลัง ความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าที่เกิดจาก ค่านิยมความเชื่อเรื่องสรรพคุณที่มีมาจากอดีต โดยเชื่อแบบผิด ๆ ว่าการได้บริโภคสัตว์ชนิดใดจะมีพลังกำลัง และอำนาจเสมือนสัตว์ชนิดนั้น นอกจากสรรพคุณเพื่อการบริโภค การได้บริโภคเนื้อสัตว์ป่า ยังเป็นการแสดงถึงอำนาจ หรือบารมี ที่ได้บริโภควัตถุดิบที่หายาก ที่มีราคาสูง ผู้ที่ได้บริโภคจึงเป็นการบ่งบอกว่าตนมีอำนาจบารมี

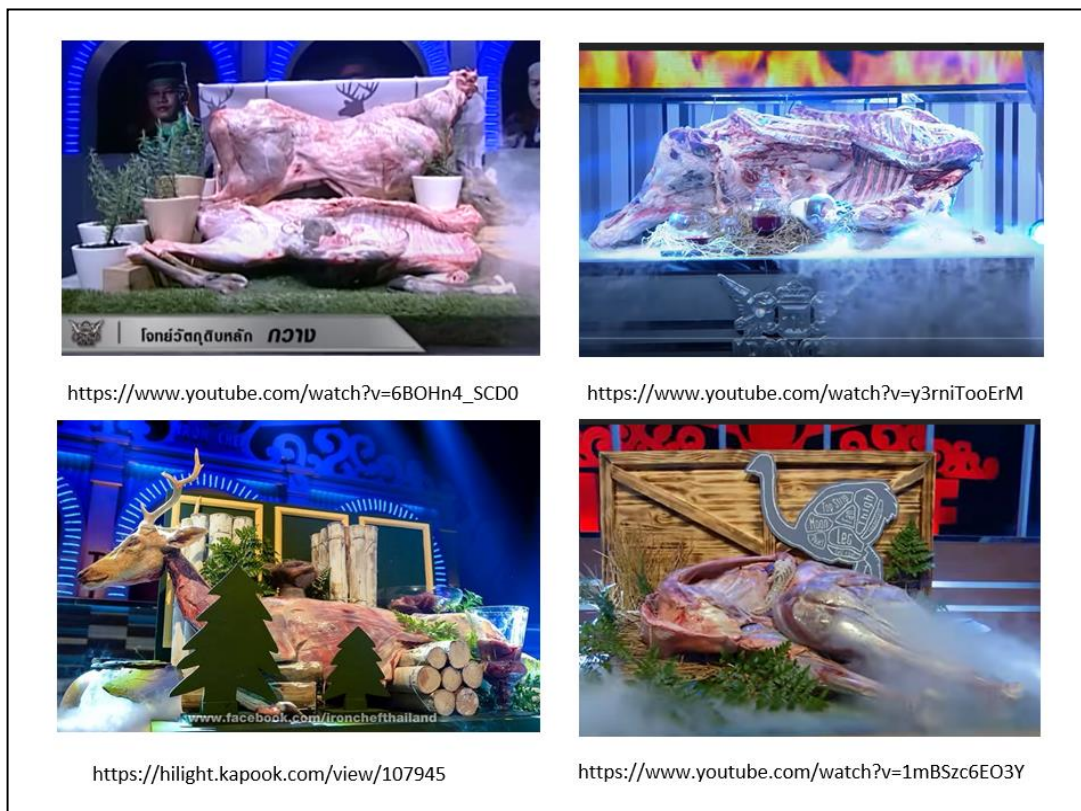
ประเด็น : สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่มีสถานะเป็นวัตถุดิบเพิ่มพลังอำนาจและบารมี

ความเชื่อในการกินเนื้อสัตว์และอวัยวะสัตว์ มักจะมีความเชื่อว่า อังตืนหมี ดีหมี ตัวลีน เป็นยาอายุวัฒนะ บำรุงร่างกาย ทำให้แข็งแรง กระดูกเสื่อมและอวัยวะเพศเสื่อม งวงช้างและอวัยวะเพศช้าง มีความเชื่อกันว่า หากกินแล้วจะไปเสริมพลังด้านสมรรถภาพทางเพศ และอายุยืนยาว

แนวความคิด : การเสียดสีให้เห็นถึงสถานะของสัตว์ป่าที่ต้องถูกกระทำ ให้มีสถานะเป็นวัตถุดิบ โดยสถานะของสัตว์ป่าที่แท้จริง คือการมีหน้าที่รักษาสมดุลธรรมชาติ ซึ่งไม่ได้มีสถานะเป็นวัตถุดิบในการบริโภค เพื่อเสริมพลังอำนาจบารมีของมนุษย์

ผู้ศึกษาจึงต้องการนำเสนอให้เห็นถึงรูปทรงสิ่งมีชีวิตที่ทำให้ดู “ผิดธรรมชาติ” “ผิดสถานะ” ดูผิดแผกจากธรรมชาติ (หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง Merging form) ดูผิดสถานะ (สัตว์ป่าอยู่ในสถานะวัตถุดิบ อยู่ในบริบท ตู้โชว์เนื้อ ฐานแสดงวัตถุดิบ)

บริบทที่ต้องการนำเสนอในผลงาน

ภาพที่ 35 แผนภูมิการอธิบายให้เห็นถึงหลักการสร้างสรรค์รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ
ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

การนำเสนอที่ได้รูปแบบจากการจัดวางวัตถุดิบในรายการแข่งทำอาหาร ตู้โชว์เนื้อสัตว์ หรือ
แม้กระทั่งการจัดเรียงเนื้อสัตว์จากโซนอาหารในห้าง ซึ่งจะทำให้เห็นถึงวิธีการนำเสนอวัตถุดิบ และ
สามารถที่จะบ่งบอกถึงสถานะ การเป็นวัตถุดิบชั้นเลิศได้ชัดเจน

ตารางเทียบวัตถุประสงคในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

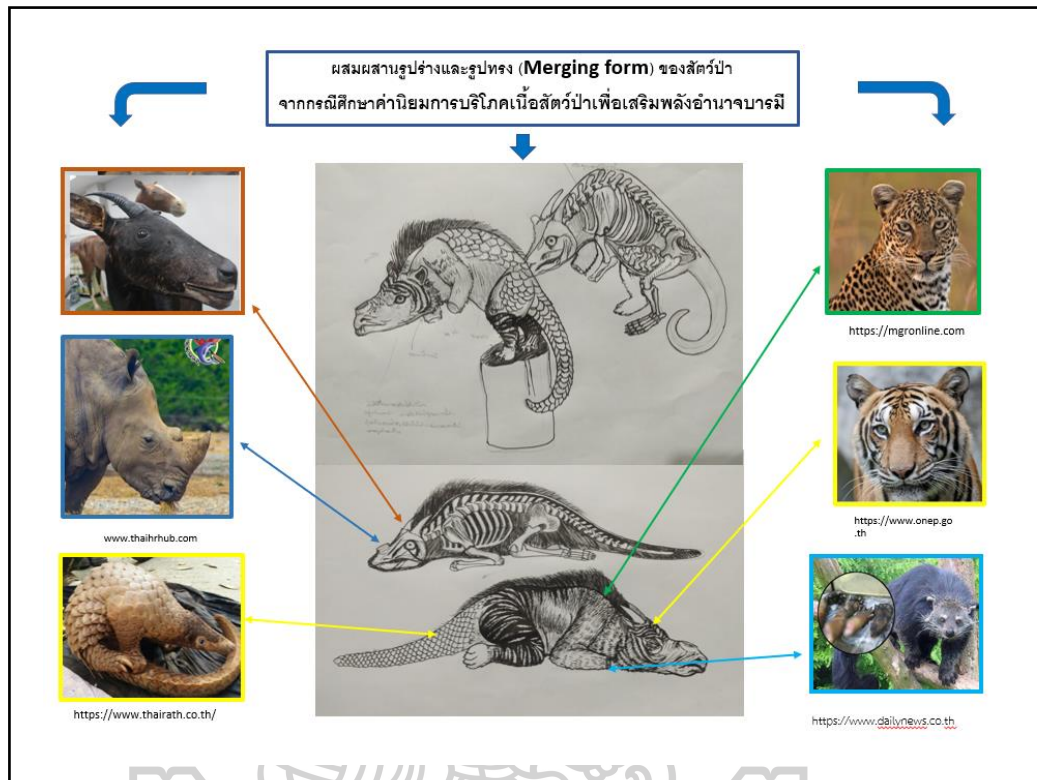
เชิงความคิด	กลยุทธ์ในการนำเสนอ
สิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุ	- การนำเสนอด้วยสื่อประติมากรรมรูปแบบเสมือนจริง โดยนำเสนอรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่ถูกแบ่งเป็นสองส่วน คือส่วนที่ยังมีชีวิต มีเนื้อหนัง มีกระดูก มีขน และอีกส่วนนำเสนอถึงการถูกกระทำ การแล่เนื้อ แล่หนัง เพื่อให้เห็นถึงสถานะของการความวัตถุ
การมีสถานะเป็นวัตถุ, การถูกกระทำที่เกิดจากความเชื่อ	- การใช้รูปแบบการนำเสนอวัตถุชิ้นเล็ก ที่เห็นได้จากรายการอาหาร ตู้โชว์เนื้อ ร้านแสดงวัตถุที่มีคุณค่า มาใช้ในการติดตั้งผลงาน เพื่อต้องการเสียดสี ถึงความพิเศษของเนื้อสัตว์จึงทำให้สัตว์ป่าหลากหลายชนิด ต้องอยู่ในสถานะของวัตถุ
ความเชื่อการบริโภคสัตว์เพื่อแสดงสถานะทางการบริโภคและสนองความเชื่อเรื่องยาเสริมพลังกำลัง	- ใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง ของสัตว์ป่า ได้แก่ เสือ, เสือด่า, หมี, ช้าง, แรด, เลียงผาและตัวลีน ซึ่งเป็นสัตว์ป่าที่ถูกกลืนเพื่อสนองค่านิยมความเชื่อในการบริโภคสัตว์ป่าเพื่อเป็นยาและการบริโภคเพื่อแสดงสถานะ โดยใช้สัดส่วน สีสัน ลวดลาย พื้นผิวของสัตว์มาผสมผสานให้เพื่อให้เห็นรูปลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่ถูกใช้เพื่อความเชื่อในการบริโภค โดยต้องการเสียดสีให้เห็นถึง
ความต้องการของคนที่มีค่านิยมความเชื่อในการบริโภคสัตว์ป่า	- การขบขัน ด้วยหลักการที่ซ้ำกัน หรือขยายสัดส่วนของรูปร่างและรูปทรง โดยใช้ในการขบขันเรื่องราวของสัตว์ป่าที่ถูกล่าและฆ่าเพื่อมาเป็นวัตถุทางความเชื่อ

ตารางที่ 18 ตารางเทียบวัตถุประสงคในการแสดงออก : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

3.3.2. การสร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

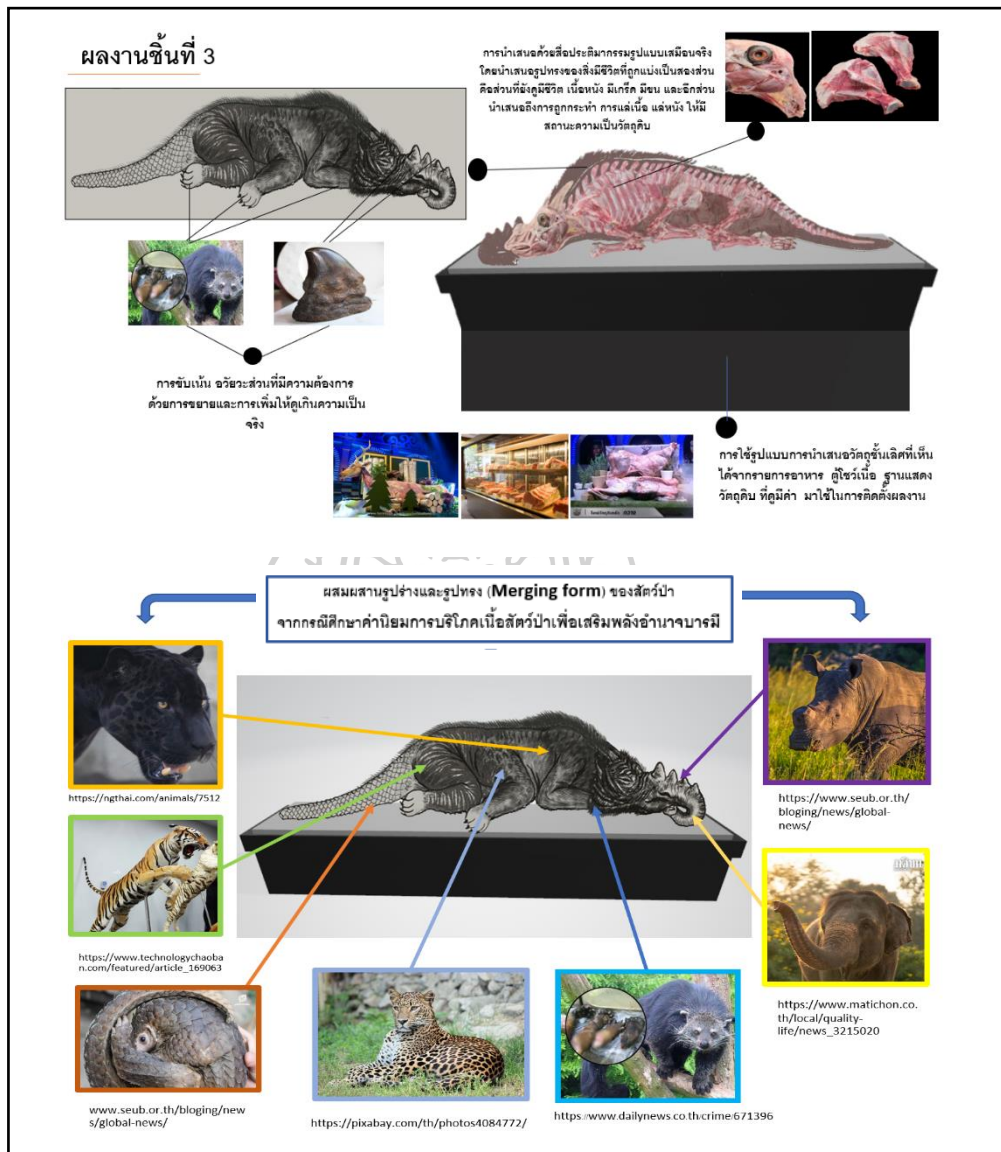
การออกแบบ : ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

ภาพที่ 36 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

การนำเสนอรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่มีการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง โดยมีการใช้สัตว์ชนิดต่าง ๆ ดังนี้ (1) นอแรดและ (2) เสือผสมกันส่วนหัว ในส่วนช่วงคอถึงหน้าอกของรูปทรงสิ่งมีชีวิตเป็นการใช้สัดส่วนของหมี (3) ส่วนถัดมาขาหน้าถึงขาหลังเป็นการนำเสือด้า (4) เสือดาว (5) และเสือโคร่ง (6) เขาและขนกลางหลัง ส่วนสุดท้ายเป็นหางของตัวลีน (7)

การออกแบบ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 37 ผังภูมิการอธิบายให้เห็นถึงกระบวนการออกแบบ รูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ในการนำเสนอ ที่มา : ทำขึ้นโดยผู้ศึกษา

การนำเสนอในส่วนของความเป็นวัตถุดิบและอีกส่วนของผลงาน เป็นการนำเสนอรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่มีการผสมผสานรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ป่าเข้าด้วยกัน โดยมีการใช้สัตว์ชนิดต่าง ๆ ดังนี้ (1) ข้างส่วนงวง (2) นอแรด ผสมกันในส่วนหัว ในส่วนช่วงคอถึงหน้าอกของรูปทรงสิ่งมีชีวิตเป็นการใช้สัตว์ส่วนของหมี (3) ส่วนถัดมาขากกลางถึงขาหลังเป็นการนำเสือด่า (4) เสือดาว (5) และเสือโคร่ง (6) และส่วนสุดท้ายเป็นหางของตัวลิง (7)

ภาพที่ 38 ผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3
ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

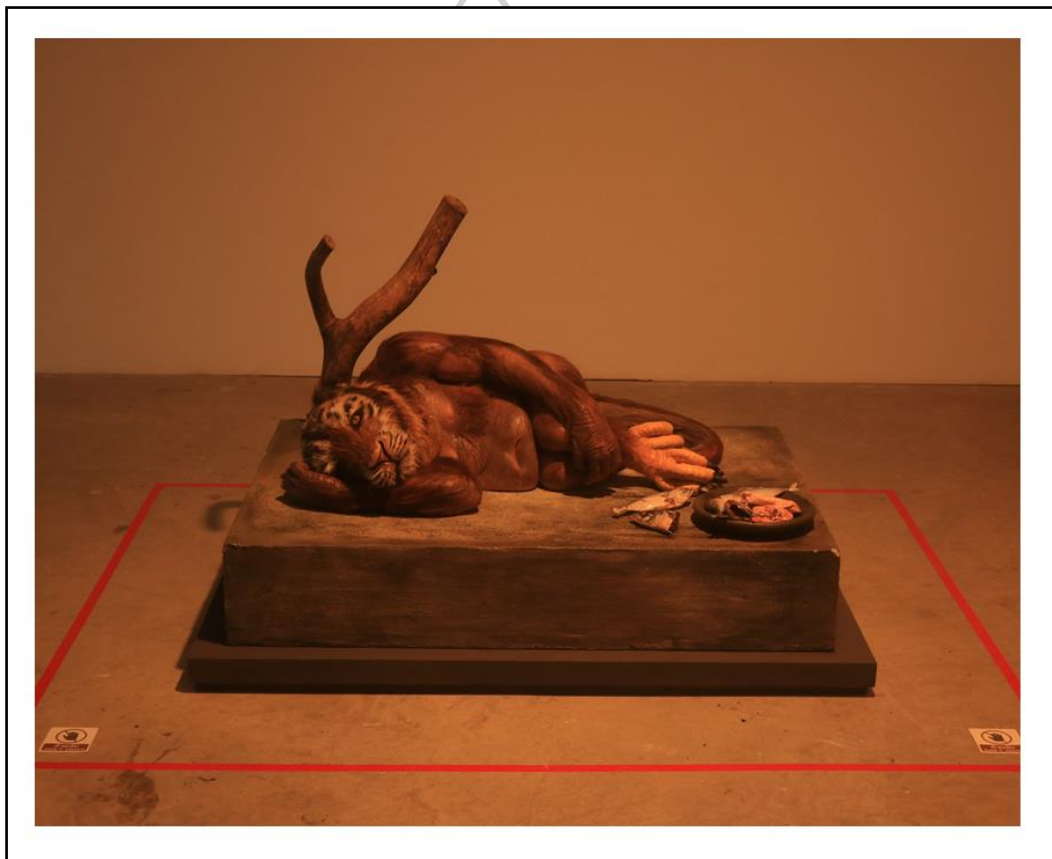
ภาพที่ 39 รายละเอียดของผลงาน : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นสิ่งสำคัญกับผู้ศึกษา ซึ่งเป็นวิธีที่ได้ทบทวนความเข้าใจในการสร้างสรรค์ การทบทวนถึงความถูกต้องในการใช้ข้อมูลเชิงความคิดมาแปรเปลี่ยนเป็นเชิงรูปแบบ เพื่อจะให้เห็นว่าสิ่งที่กระทำอยู่นั้นสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ในการศึกษาหรือไม่

ภาพที่ 40 ผลงานที่สร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

ชื่อผลงาน	สถานะสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ (Status of a Sacred Beast)
ขนาด	60 x 80 x 115 cm
เทคนิค	สื่อผสม, ซิลิโคน, ไฟเบอร์กลาส, ขนเทียม, ปูนซีเมนต์
ปีที่สร้าง	2021 - 2022

บทวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1

วิเคราะห์กายภาพ

ผลงาน “สถานะสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ Status of a Sacred Beast” คือ รูปของสิ่งมีชีวิตที่นอนอยู่บนฐานปูนซีเมนต์สี่เหลี่ยม ฐานมีชิ้นส่วนของไก่ ปลาวางอยู่ในจานและนอกจาน นอกจากนี้มีท่อนไม้อยู่ด้านหลังของรูปสิ่งมีชีวิต สิ่งที่เห็นชัดสุดในผลงานคือรูปลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะของสัตว์ 3 ชนิด ได้แก่ เสือ ลิงและนกอินทรีผสมกัน สิ่งมีชีวิตดังกล่าวอยู่ในลักษณะท่าทางที่นอนขดตัว มือกุมอยู่ที่ส่วนเข่า รูปแบบของผลงานเป็นประติมากรรมที่สร้างสรรค์ให้ดูเสมือนมีชีวิตจริง ด้วยเทคนิคที่ใช้วัสดุเป็นซิลิโคน เทคนิคการปักชน และการใช้ลูกตาปลอม ที่ทำให้ผลงานดูเสมือนมีชีวิต รูปร่างและรูปทรงของผลงานใช้หลักการผสมผสาน ด้วยส่วนหัวของเสือ ส่วนลำตัวเป็นลิง และส่วนขาเป็นนกอินทรี

โดยในคติความเชื่อแบบจีนสัตว์เสือ นกอินทรี และลิง โดยสัตว์ 3 ชนิดนี้ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์เรื่องพลังอำนาจ ความสูงส่ง และความอิสระ การนำสัตว์ทั้ง 3 ชนิด มารวมกันจึงเป็นการนำความหมายมารวมเข้าด้วยกันในการแสดงออกเชิงรูปแบบทางประติมากรรมจึงใช้หลักการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง

การรวมรูปร่างและรูปทรงของสิ่งมีชีวิตเข้าด้วยกันนั้น ขนาดของผลงานได้ถูกกำหนดให้มีขนาด 80 – 90 เซนติเมตร ซึ่งขนาดดังกล่าวจะทำให้ผลงานมีขนาดเล็กกว่าเมื่อเทียบกับขนาดของผู้ที่เข้ามาชมผลงานส่วนใหญ่ นอกจากนี้การกำหนดในขนาดดังกล่าวยังเป็นการย่อสัดส่วนของเสือ และลิงให้มีขนาดเล็กกว่าความเป็นจริงของสัตว์ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้ชมมีความรู้สึก ว่า ตัวเองมีสถานะที่เหนือกว่ารูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ตรงหน้า การกำหนดขนาดดังกล่าวผู้สร้างสรรค์ต้องการกำหนดให้ใกล้เคียงกับขนาดที่ผู้ชมจะคุ้นเคยกับขนาดของสัตว์เลี้ยง โดยในผลงานนั้นจะมีเพียงส่วนเท้าของนกที่ขยายสัดส่วนให้ใหญ่กว่าความเป็นจริง เพราะต้องการไม่ให้สัดส่วนของรูปทรงสิ่งมีชีวิตนั้นไม่ดูพิกลพิการหรือสัดส่วนที่ผิดเพี้ยนจนเกินไป ซึ่งจะทำให้ผลงานสื่อสารประเด็นที่ต้องการจะสื่อสาร

ฐานปูนซีเมนต์ มีขนาดที่ใกล้เคียงกับขนาดรูปทรงสิ่งมีชีวิต ทำให้เห็นพื้นที่ ในผลงานที่ดูคับแคบไม่อิสระ และด้วยวัสดุของฐานที่ทำจากปูนซีเมนต์เป็นวัสดุแข็งกระด้างและเป็นพื้นที่ทำจากฝีมือของมนุษย์ที่สร้างขึ้น บริบทในผลงานจึงเป็นการบ่งบอกถึงชีวิตของสัตว์ที่ไม่ได้มีชีวิตอยู่ตามธรรมชาติ แต่ใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ ที่มนุษย์เป็นผู้กำหนด ควบคุม นอกจากนี้ยังเป็นการสื่อสาร ให้เห็นถึงชีวิตของสัตว์ที่ไม่ได้สัมผัสกับธรรมชาติ

ผลงานถูกจัดวางในระดับต่ำกว่าสายตา ซึ่งเมื่อผู้ชมต้องการดูรายละเอียดหรือพิจารณาผลงาน การวางผลงานในระดับนี้จะทำให้ผู้ชมต้องก้ม คุกเข่า หรือย่อตัวลงไปชมผลงานเนื่องจากจะ

สามารถทำให้ผู้ชมหยุดนิ่งและจดจ่อกับผลงาน ซึ่งต้องการให้ผู้ชมสามารถที่จะรับรู้ถึงความมีชีวิตในผลงาน แต่ขณะเดียวกันด้วยศิลปกรรมที่มีความหยุดนิ่งไม่ได้เคลื่อนไหวนั้นจะสามารถทำให้ผู้ชมรับรู้ได้ถึงสถานะความเป็นวัตถุ เพราะวัตถุที่อยู่ตรงหน้าเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นด้วยกระบวนการทางศิลปะ

วิเคราะห์เนื้อหาและบริบท

การรวมความหมายของสัตว์ 3 ชนิดเข้าด้วยกันเป็นเหมือนการสื่อสารให้เห็นถึงสถานะของสิ่งมีชีวิตที่มีสถานะความเป็นอยู่ที่ตรงกันข้ามกับความหมาย ที่ไม่ได้มีพลังอำนาจ ไม่ได้มีความสูงส่ง และมีชีวิตที่อิสระ เหมือนกับความหมายที่มนุษย์ได้สร้างให้กับสัตว์

ท่าทางของรูปทรงสิ่งมีชีวิตถูกจัดวางในท่าทางที่นอน โดยการจัดให้อยู่ในท่าทางแนวนอนเป็นการนำเรื่องของเส้นมาทำให้ผลงานมีความรู้สึกนิ่งไม่ได้คูมีพลังหรือการเคลื่อนไหว

องค์ประกอบรวมของผลงาน จะมีส่วนประกอบไปด้วยชิ้นส่วนของปลาและชิ้นส่วนไก่สดที่วางอยู่บนจานเป็นวัสดุเรซิน และระบายสีแบบเหมือนจริง เป็นองค์ประกอบที่ต้องการให้เห็นถึงการเป็นอยู่ของสิ่งมีชีวิตที่ต้องดำรงชีวิตอยู่ภายใต้การควบคุมของมนุษย์

ในด้านหลังของผลงานจะมีท่อนไม้และโซ่ที่ล่ามอยู่กับรูปทรงของสิ่งมีชีวิต ท่อนไม้มีลักษณะที่ถูกตัดและมาวางอยู่บนพื้นปูนซีเมนต์ในแนวตั้ง ทำให้ดูขัดแย้งกับองค์ประกอบทั้งหมดของภาพที่อยู่ในแนวนอน ซึ่งเป็นการตัดกันด้วยทิศทาง (Direction contrast) ที่ต้องการสื่อถึงสิ่งมีชีวิตที่ต้องอยู่ในพื้นที่ที่ขัดกับพฤติกรรมและธรรมชาติของสัตว์

สรุปผลการวิเคราะห์

การสร้างสรรคผลงานจึงเป็นการนำเสนอสิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุจากการถูกนำมาเป็นสัตว์เลี้ยงเสริมอำนาจบารมี โดยในการสร้างสรรค์เพื่อต้องการเสียดสีค่านิยมความเชื่อในการนำสัตว์ป่ามาเป็นสัตว์เลี้ยง ค่านิยมดังกล่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการลักลอบจับสัตว์ป่าที่ยังมีให้เห็นในปัจจุบัน ผลงานสร้างสรรค์นี้จึงเป็นเหมือนสารที่ต้องการสื่อให้เห็นถึงสิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุ จากการถูกกำหนดควบคุม การใช้ชีวิตของสัตว์ที่ต้องอยู่ในพื้นที่จำกัด หรือการถูกพันธนาการ ที่ขัดกับพฤติกรรมตามธรรมชาติของสัตว์ นอกจากนี้ในผลงานยังต้องการสื่อให้เห็นว่า สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในความเชื่อที่ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ ของพลังอำนาจ อย่างเสือ สัตว์ที่มีความเชื่อในเรื่องความสูงส่งอย่างนกอินทรี และสัตว์ที่บ่งบอกถึงชีวิตที่อิสระอย่างลิง ในปัจจุบันสัตว์เหล่านี้มีสถานะที่ตรงกันข้ามกับความหมายที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น ผลงานจึงถูกสร้างสรรค์เพื่อต้องการสื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกถึงความเห็นอกเห็นใจต่อสัตว์ป่าที่ต้องมีสถานะเป็นเพียงวัตถุ

การสร้างสรรคผลงานในชิ้นดังกล่าวเป็นการสร้างเนื้อหาที่ต้องการประชดประชันเสียดสีต่อค่านิยมความเชื่อที่ส่งผลทำให้สัตว์หลากหลายชนิดต้องขาดอิสระภาพ โดยการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมที่ได้ใช้รูปแบบเหมือนจริงเพื่อต้องการให้เห็นถึงสิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุจากการเป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์

ภาพที่ 41 ผลงานที่สร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

ชื่อผลงาน	เขา...กลายเป็นเหยื่อ (It...become a victim)
ขนาด	80 x 40 x 178 cm
เทคนิค	สื่อผสม, ซิลิโคน, ไฟเบอร์กลาส, ขนเทียม, ไม้สักปีที่สร้าง
ปีที่สร้าง	2022

บทวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2

วิเคราะห์กายภาพ

ผลงาน “เขา...กลายเป็นเหยื่อ (It...become a victim)” คือผลงานประติมากรรมรูปของสิ่งมีชีวิตที่เกิดจากการผสมกันของสัตว์ที่มีเพียงส่วนหัวถึงช่วงอก ด้านหลังรูปทรงของสิ่งมีชีวิตดังกล่าวมีแผ่นไม้ปิดไว้ ผลงานถูกวางอยู่บนฐานไม้สี่เหลี่ยมทรงสูง รูปแบบของผลงานเป็นประติมากรรมที่สร้างสรรค์ให้ดูเสมือนจริง ที่ใช้การติดขน มีการใช้ลูกตาปลอม สิ่งที่เห็นได้ชัดจากผลงานดังกล่าวคือ ส่วน งา และเขา เมื่อเริ่มมองจากส่วนบนสุดของผลงาน หัวส่วนบนสุดจะมีหัวแบ่งเป็นสองส่วน และมีลายแกะสลักรูปมังกรที่หันหน้าเข้าหากัน ถัดมาด้านหลังส่วนหัวเป็นลักษณะเขาที่โค้งหันกลับมาติดทางที่ชี้เข้ามาที่ดวงตาของรูปทรงสิ่งมีชีวิต เขาสีดำ จำนวนสี่เขา โค้งชี้ไปทางด้านหลัง ส่วนต่อมาเป็นลักษณะนอแรด จำนวน 4 นอ มีขนาดเรียงจากเล็กที่อยู่กลางตา นอขนาดกลาง และขนาดใหญ่สุดตามลำดับ และส่วนของงาจำนวน 4 งา เป็นส่วนที่เห็นชัดเจนและมีขนาดที่เด่นชัดที่สุดในผลงาน ส่วนงวงมีลักษณะที่ม้วนโค้งมา ส่วนคอและป้ายงวงหันออก ซึ่งมีลักษณะที่โอบงาไว้ข้างหนึ่ง ส่วนคอและอกมีลวดลายสีสันของขนเหมือนลายบนอกหมี ส่วนคอมีลวดลายของเสือดาว และเสือโคร่ง ซึ่งลวดลายของเสือโคร่งมีให้เห็นในส่วนของหน้าผากด้วยเช่นกัน ในส่วนข้างลำตัวเป็นลักษณะเกร็ดที่ปกคลุมอยู่ทั้งสองฝั่ง การติดตั้งผลงานจัดวางอยู่ในลำดับที่สูงกว่าสายตาผู้ชมเล็กน้อย โดยขนาดฐานไม้จะมีความสูง 100 เซนติเมตร และผลงานมีขนาด 80 เซนติเมตร

วิเคราะห์เนื้อหาและบริบท

รูปทรงของสิ่งมีชีวิตเป็นผลงานที่ถูกสร้างสรรค์ด้วยหลักการผสมผสาน รูปร่างและรูปทรงที่ประกอบไปด้วยรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ทั้ง 9 ชนิด ตามคติความเชื่อคนไทย ได้แก่ (1) ส่วนหัวของนกชนหินที่ได้ขยายสัดส่วนให้มีขนาดใหญ่กว่าความเป็นจริง (2) ส่วนเขาสีดำของเสือดาว (3) นอแรด (4) งาช้าง โดยการใช้การซ้ำเน้น ด้วยหลักการของจังหวะที่ซ้ำกัน (Repetition Rhythm) ของรูปร่างและรูปทรง เพื่อต้องการสะท้อนถึงสัดส่วนที่มนุษย์มีความต้องการครอบครองอวัยวะในส่วนที่ได้กล่าวมา (5) ลวดลายของเสือดาวบนคอและตำแหน่งหน้าผาก (6) ลวดลายเสือดาวในตำแหน่งคอ (7) ลวดลายหมีที่หน้าอก การนำลวดลายของสัตว์ชนิดที่ (5) (6) (7) มาใช้ในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาเนื่องจากสัตว์เหล่านี้มักจะถูกฆ่าเพื่อเอาหนังไปเป็นวัตถุดิบประดับบารมีในราคาแพง (8) เขากะทิงได้ถูกนำมาผสมเข้าไปด้วยการเปลี่ยนทิศทางของเขาคงของเขา ให้โค้งเข้ามาทางรูปทรงสิ่งมีชีวิตโดยปลายเขาที่แหลมใกล้กับดวงตาซึ่งต้องการสื่อความหมายว่าเพราะความงามของเขาสัตว์ที่มนุษย์ต้องการ กลับทำให้สัตว์เป็นอันตราย (9) เกล็ดลื่นเครื่องรางที่มีความเชื่อเรื่องความคงกระพันหรือการปกป้องได้นำมาผสมผสานอยู่ในส่วนข้างลำตัวทั้งสองฝั่ง

การเลือกสัตว์จำนวน 9 ชนิด เนื่องจาก เลข 9 เป็นเลขที่อยู่จุดสูงสุดของหยินหยางและเป็นเลขมงคล สัตว์ทั้ง 9 ชนิดที่นำมาผสมผสานรูปร่างและรูปทรง ในเชิงความหมายเป็นการเอาความหมายมงคลของสัตว์ชนิดต่าง ๆ มารวมเข้าด้วยกัน ซึ่งผลงานจึงเป็นเสมือนสิ่งมีชีวิตที่มีความสูงส่งและมงคลที่สุด แต่ด้วยสถานะที่ถูกนำเสนอ สิ่งมีชีวิตดังกล่าวกลับถูกนำเสนอเพียงส่วนหัวถึงช่วงอกที่อยู่ในสถานะของวัตถุประดับในลักษณะการตั้งโชว์

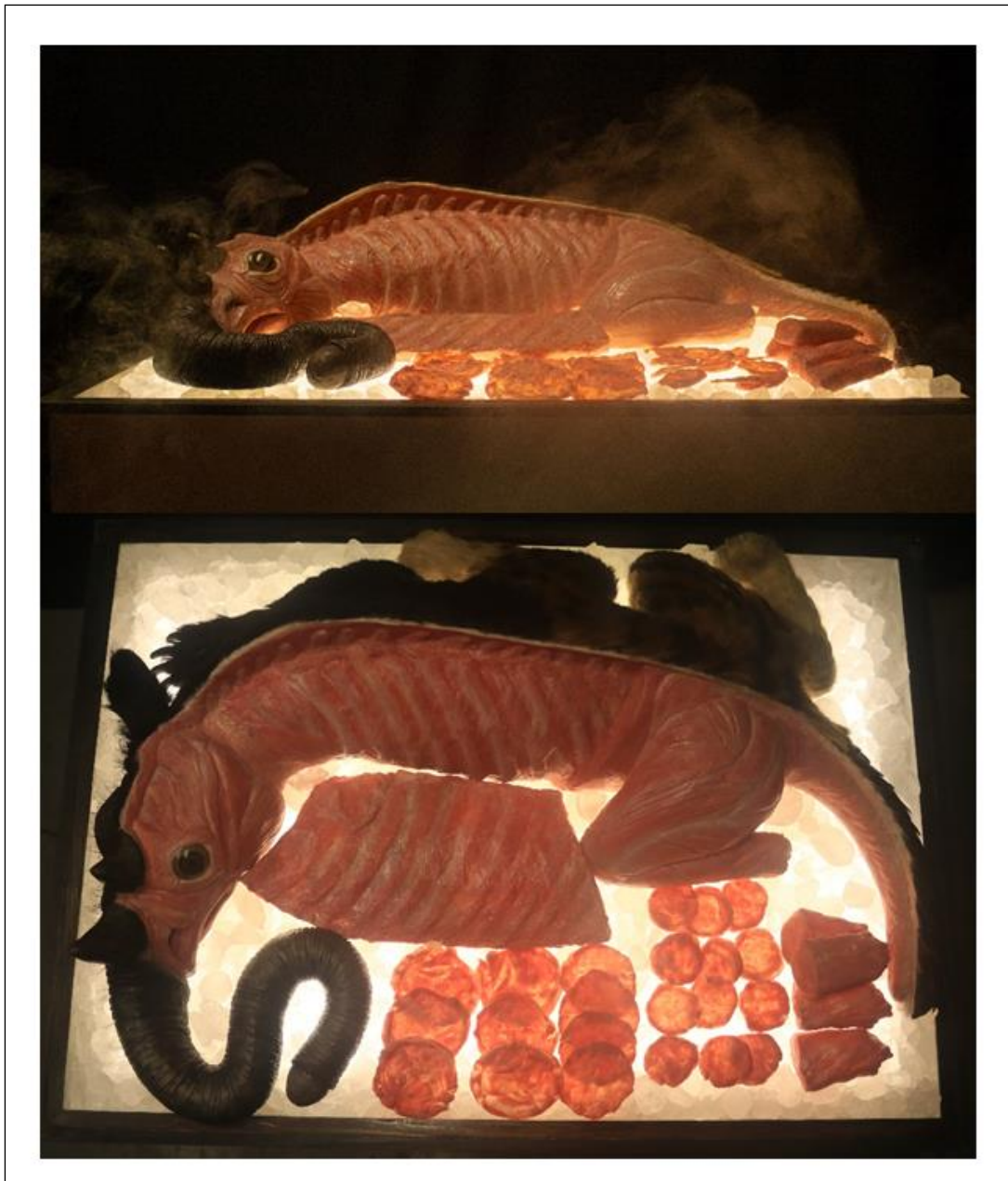
การติดตั้งและจัดวางผลงานในส่วนฐานของผลงานได้ทำจากไม้สักที่ต้องการให้เห็นถึงความหยาบ ซึ่งต้องการสื่อถึงสถานะของรูปทรงสิ่งมีชีวิตดังกล่าวถูกจัดวางอยู่ในสถานะของวัตถุประดับ

ผลงานเป็นการนำเสนอเนื้อหาที่เสียดสี ประชดประชัน ค่านิยมความเชื่อเรื่องการใช้อวัยวะสัตว์ป่ามาเป็นวัตถุมงคลระดับบารมี โดยต้องการให้เห็นว่าต่อให้สิ่งมีชีวิตที่สร้างสรรค์ขึ้นจะสูงส่งและมงคลมากเท่าไร สุดท้ายสัตว์เหล่านี้ก็ถูกใช้เป็นเพียงวัตถุมงคลระดับบารมี และต้องการสื่อสารว่า สัตว์ป่า ยิ่งที่มีความหมายดีมากเท่าไร ยิ่งกลับทำให้คนบางกลุ่มมีความต้องการที่จะครอบครองมากเท่านั้น ในการสร้างสรรค์ผลงานนี้จึงต้องการสื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นต่อสัตว์ป่าที่ถูกกระทำเพียงเพื่อต้องการเอาชีวิตสัตว์ไปสนองความเชื่อในการใช้เป็นวัตถุมงคลเสริมอำนาจบารมี

สรุปผลการวิเคราะห์

การสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมสามารถที่จะนำเสนอเรื่องราวที่เป็นนามธรรม หรือต้องการนำเสนอเนื้อหาที่ ต้องการ เสียดสี ประชดประชันให้เห็นเป็นรูปธรรมด้วยหลักการทางศิลปกรรม ในผลงานต้องการเสียดสี ค่านิยมการใช้สัตว์เป็นวัตถุมงคลระดับบารมี โดยใช้การนำเสนอด้วยการขบขันอวัยวะของสัตว์ป่าให้มากกว่าความเป็นจริง ด้วยหลักการของจังหวะที่ซ้ำกันจนล้นเกินของรูปร่างและรูปทรง การนำเสนอทางศิลปกรรมยังสร้างและจำลองบริบทเพื่อต้องการให้เห็นถึงสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในสถานะของการเป็นวัตถุประดับจากความต้องการที่มีมากเกินไปจนล้นเกินของมนุษย์

ในการใช้สื่อในรูปแบบประติมากรรมเนื่องจากจะสามารถทำให้ผลงานสามารถสร้างสรรค์ให้ดูเสมือนมีชีวิตได้มาก แต่เมื่อผู้ชมจ้องมองจะสามารถรับรู้ได้ถึงความรู้สึกหรือสถานะความเป็นวัตถุซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการจะนำเสนอให้เห็นถึงประเด็นความมีชีวิตและสถานะความเป็นวัตถุในประติมากรรม

ภาพที่ 42 ผลงานที่สร้างสรรค์ : ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3
ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้ศึกษา

ชื่อผลงาน	เนื้อชั้นเลิศ (Precious Gourmet)
ขนาด	70 x 95 x 140 cm
เทคนิค	สื่อผสม, ซิลิโคน, ไฟเบอร์กลาส, ขนเทียม, ไม้สัก
ปีที่สร้าง	2022

บทวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

วิเคราะห์กายภาพ

ผลงาน “เนื้อชั้นเลิศ (Precious Gourmet)” คือผลงานประติมากรรมรูปของสิ่งมีชีวิตประหลาดที่โชว์ให้เห็นถึงกล้ามเนื้อและโครงกระดูกที่มีเนื้อบาง ๆ ปกคลุมนอกจากนี้ยังมีชิ้นเนื้อขนาดต่าง ๆ วางเรียงรายหลายขนาด แต่เมื่อดูในส่วนด้านหลังของรูปประติมากรรมสัตว์ จะมองเห็นเป็นลักษณะสิ่งมีชีวิตที่นอนอยู่ซึ่งเมื่อสังเกต สิ่งมีชีวิตดังกล่าวจะมีการผสมผสานสัตว์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ ส่วนหัว มีวงเหมือนช้าง ด้านปลายสุดของวงมีลักษณะเหมือนอวัยวะเพศของผู้ชาย ตรงกลางหัวสัตว์ มีนอของแรด ส่วนถัดจากหัวช่วงคอมีสีสันของชนที่มีลวดลายช่วงหน้าอกเหมือนหมี รวมถึงส่วนขาหน้าสุดและอุ้งมือก็มีลักษณะเดียวกับหมี ขาถัดมาที่อยู่ถัดจากหัวไหล่ของขาแรกซึ่งเป็นขาส่วนกลางตัวจะมีลวดลายของเสือด้าและเสือดาวผสมกันอยู่ และขาข้างสุดท้ายจะมีลวดลายทั่วขาเป็นลายของเสือโคร่ง และในส่วนหางสุดปกคลุมไปด้วยเกร็ดตัวลื่น

รูปทรงของสิ่งมีชีวิตดังกล่าวนอนอยู่บนกองน้ำแข็งและมีไฟส่องจากด้านในของฐาน ในส่วนฐานจะเป็นวัสดุไม้กบอบลูมิเนียมที่ผสมกัน ขนาดของฐานมีความสูง 140 เซนติเมตร การติดตั้งผลงานจัดวางอยู่ในลำดับใกล้เคียงกับระดับสายตา

วิเคราะห์เนื้อหาและบริบท

เมื่อชมผลงานในส่วนด้านหน้าสิ่งที่เห็นชัดสุดคือส่วนวงและลูกตาสัตว์ ที่มีสีสันตัดกับสีของผิวหนัง ส่วนเนื้อก็มีลักษณะเหมือนกับการถูกแลเนื้อ แลหนึ่งออกและโชว์ให้เห็นส่วนเนื้อและโครงกระดูกที่มีเนื้อและไขมันปกคลุมอยู่เล็กน้อย ในบางส่วนของรูปทรงสิ่งมีชีวิตจะสังเกตเห็นเป็นลักษณะกล้ามเนื้อ โดยจะเห็นได้ชัดในส่วนหน้าและขาหลังสุด นอกจากนี้ยังมีส่วนของชิ้นเนื้อที่วางจัดเรียงทั้งชิ้นเล็กและใหญ่ที่จะสามารถบ่งบอกถึงสถานะของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในสถานะของการเป็นวัตถุดิบได้ชัดเจน

ในอีกมุมของผลงานจะเห็นรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่มีการผสมผสานรูปร่างและรูปทรง (Merging form) สัตว์หลากหลายชนิดเข้าด้วยกัน โดยถ้าเริ่มอธิบายจากส่วนวง คือการใช้ข้างเป็นส่วนผสมของสัตว์ชนิดที่ (1) ซึ่งส่วนวงจะมีลักษณะคล้ายกับอวัยวะเพศชายเนื่องจากมีความเชื่อในการกินวงช้างนั้นเป็นเหมือนการเสริมพลังด้านสมรรถภาพทางเพศ ส่วนถัดมาเป็นส่วนของหัวและนอแรด (2) ซึ่งมีความเชื่อในการเป็นยารักษาโรคและใช้แสดงสัญลักษณ์ทางสถานะหรือการบริโภคนเพื่อบอกถึงความมั่งคั่ง ในส่วนช่วงคอถึงหน้าอกของรูปทรงสิ่งมีชีวิตเป็นการใช้สัดส่วนของหมี (3) โดยหมีมีความเชื่อว่าการกินอุ้งตีนหมี ดีหมี เป็นเหมือนยาอายุวัฒนะ บำรุงร่างกาย ทำให้แข็งแรง ส่วนถัดมาขากลางถึงขาหลังเป็นการนำเสือด้า (4) เสือดาว (5) และเสือโคร่ง (6) มาผสมกันโดยความเชื่อในการกินเสือนั้น

จะมีความเชื่อในเรื่องเสริมอำนาจบารมีและยังทำให้มีกำลังวังชา และส่วนสุดท้ายเป็นหางของตัวลิง (7) ที่มีความเชื่อด้านสรรพคุณที่ทำให้ร่างกายแข็งแรง

การนำรูปร่างและรูปทรงของสัตว์ป่าที่มีความเชื่อมงคลมารวมกันหลากหลายชนิด เป็นเหมือนการรวมคุณสมบัติด้านดี และความมงคลของสัตว์ป่าเข้าด้วยกัน รูปทรงของสิ่งมีชีวิตดังกล่าวที่ถูกสร้างขึ้น จึงเป็นเหมือนการเปรียบเทียบให้เห็นว่าสัตว์ดังกล่าวเป็นเหมือนสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่มีสรรพคุณและความพิเศษหลากหลายประการ แต่กลับกันสิ่งมีชีวิตดังกล่าวกลับอยู่ในสถานะของวัตถุดิบที่เผยให้เห็นถึงการถูกกระทำด้วยการแลเนื้อแลหนังและจัดวางเป็นเหมือนวัตถุดิบ ชิ้นเล็ก ซึ่งในผลงานต้องการเสียดสีต่อค่านิยมการบริโภคเนื้อสัตว์ป่าเพื่อเสริมพลังอำนาจบารมี โดยการนำเสนอให้เห็นว่าเพียงเพราะความเชื่อในเรื่องการบริโภคที่ผิด ๆ ส่งผลให้สัตว์ป่าถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุดิบและเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

ในส่วนฐานการติดตั้งและการสร้างบริบทในผลงาน ส่วนฐานนั้นประกอบไปด้วยส่วนอลูมิเนียมและที่มีการติดตั้งไฟไว้ด้านใน เพื่อเป็นการส่องไฟมาจากด้านล่างของตัวผลงานการติดตั้งไฟด้วยวิธีดังกล่าวเพื่อต้องการให้เห็นถึงความสำคัญของตัวรูปทรงสิ่งมีชีวิตที่วางอยู่บนฐาน เพื่อต้องการให้รู้สึกว่าเป็นวัตถุดิบสำคัญหรือการวัตถุดิบชิ้นเล็ก ซึ่งเป็นการนำเสนอที่ได้รูปแบบจากการจัดวางวัตถุดิบในรายการแข่งทำอาหาร ตู้โชว์เนื้อสัตว์ หรือแม้กระทั่งการจัดเรียงเนื้อสัตว์จากโซนอาหารในห้าง ซึ่งจะทำให้เห็นถึงวิธีการนำเสนอวัตถุดิบ และสามารถที่จะบ่งบอกถึงสถานะการเป็นวัตถุดิบชิ้นเล็กได้ชัดเจน

สรุปผลการวิเคราะห์

ในการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมผู้ศึกษาต้องการสะท้อนปัญหาการล่าและฆ่าสัตว์ป่าที่ยังหลงเหลืออยู่ จึงต้องการใช้สื่อทางศิลปะ ในการสื่อสารทัศนคติที่มีต่อสถานะการณ์ของสัตว์ป่าในปัจจุบัน และให้เห็นถึงความเข้าใจผิด ๆ เพราะความเป็นจริงการบริโภคเนื้อหรืออวัยวะสัตว์ป่ามีความเสี่ยงในโรคที่สามารถติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน เนื่องจากสัตว์ป่าไม่ได้ถูกเลี้ยงในระบบปิดแบบปศุสัตว์ จึงมีโรคที่ติดมากับสัตว์ป่ามากมาย นอกจากนี้สถานการณ์ของสัตว์ป่าที่มีจำนวนน้อยและบางชนิดมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ จึงต้องการให้เห็นผลลัพธ์ที่ตรงกันข้ามกับความหมายและความมงคลของสัตว์ที่มนุษย์เป็นผู้สร้างความหมายให้

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ในวิทยานิพนธ์หัวข้อ “สถานะและรูปลักษณ์ของสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในบริบทร่วมสมัย” ผู้ศึกษาเริ่มต้นจากความสนใจในเรื่องสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในคติความเชื่อแบบจีนและเห็นเรื่องราวการใช้สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ในการแสดงสถานะและอำนาจบารมีที่พบจากการศึกษา ทำให้รับรู้ถึงเนื้อหาในการใช้สัตว์เพื่อบ่งบอกสถานะในอดีต ซึ่งสนใจเนื้อหาดังกล่าวและต้องการจะศึกษาเพิ่ม

โดยทำให้เห็นว่าเนื้อหาดังกล่าวมีให้เห็นในปัจจุบัน แต่เป็นกลุ่มสัตว์ป่าที่ถูกนำมาเป็นวัตถุในการแสดงสถานะและอำนาจ โดยส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์ป่าที่มีความเชื่อในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์และมีความหมายมงคล อันจะถูกกระทำ โดยการล่าและฆ่าเพื่อต้องการเอาสัตว์ป่ามาใช้ในการแสดงสถานะและเสริมอำนาจบารมี ผู้ศึกษาเห็นถึงประเด็น “สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่ถูกทำอยู่ในสถานะวัตถุเสริมพลังอำนาจและบารมี” โดยเห็นว่า สัตว์ที่มีความหมายแฝงด้านมงคล กลับส่งผลร้ายต่อสัตว์ป่า และทำให้สัตว์เหล่านี้มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์จวบจนมีจำนวนที่น้อยลง

เนื่องจากผู้ศึกษาตระหนักเห็นถึงปัญหาการล่าและฆ่าสัตว์ป่าที่ยังคงเป็นปัญหาที่ยังหลงเหลืออยู่ในปัจจุบันจึงต้องการใช้สื่อทางศิลปะในการสื่อสารทัศนคติที่มีต่อสถานการณ์ของสัตว์ป่าในปัจจุบัน โดยในเชิงการสร้างสรรค์ผู้ศึกษาใช้รูปแบบประติมากรรมที่มีรายละเอียดเหมือนจริงในการนำเสนอ เพื่อต้องการให้เห็นถึงชีวิตและต้องการให้เห็นถึงสถานะความเป็นวัตถุในผลงาน โดยผลงานทั้ง 3 ชิ้นถูกนำเสนอให้เห็นถึงบริบทของงานดังนี้ (1) นำเสนอรูปทรงสิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุจากการถูกกระทำให้เป็นสัตว์เลี้ยง (2) นำเสนอรูปทรงสิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำให้มีสถานะเป็นวัตถุประดับ (3) นำเสนอรูปทรงสิ่งมีชีวิตที่มีสถานะเป็นวัตถุดิบ โดยผลงานมีเป้าหมายในการสื่อสารเช่นเดียวกันว่า ต้องการให้เห็นถึงสถานะการเป็นอยู่ของสัตว์ป่า ที่ตรงกันข้ามกับความหมายด้านมงคล เพื่อต้องการเสียดสีประชดประชันถึงชีวิตของสัตว์ป่าที่ต้องถูกล่าและฆ่าเพราะความหมายมงคลที่ถูกสร้างความเชื่อโดยมนุษย์

รายการอ้างอิง

กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม. "อพวช. เปิดคลังตัวอย่างทางธรรมชาติวิทยา พร้อมเจาะลึกศูนย์ทำ Taxidermy ยินหนึ่งผู้เชี่ยวชาญการสตัฟฟ์สัตว์อันดับต้นของประเทศ".

Retrieved 29 กรกฎาคม 2565, from <https://www.mhesi.go.th/index.php/news/2246-taxidermy.html>.

กัญญรัตน์ เวชศาสตร์. (2555). มโนทัศน์เรื่องนาคของชนชาติไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

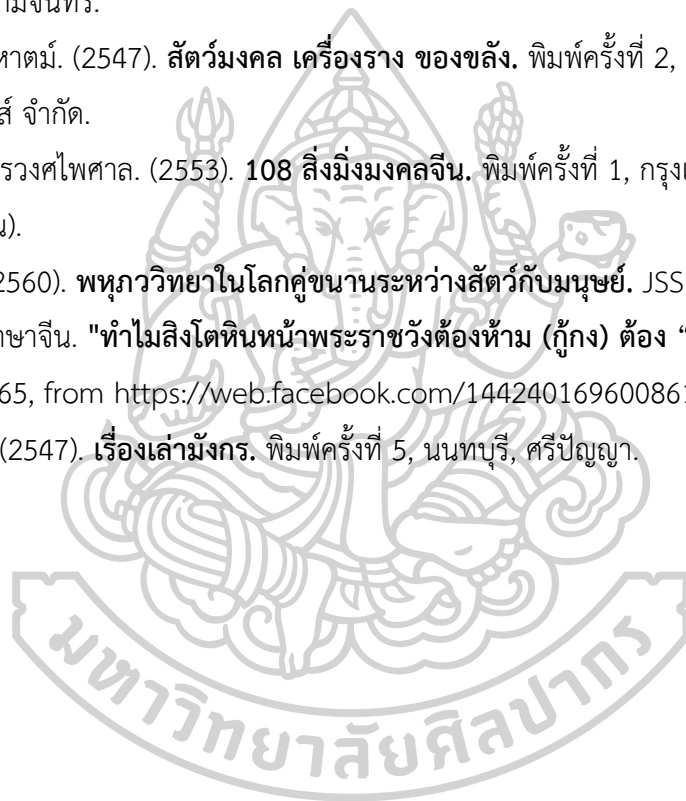
กิตติ วัฒนสมหัทธม. (2547). สัตว์มงคล เครื่องราง ของขลัง. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ, บริษัทสร้างสรรค์บุ๊คส์ จำกัด.

ปิยะแสง จันทร์วงศ์ไพศาล. (2553). 108 สิ่งมงคลจีน. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ, บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

พนา กันรา. (2560). พหุภพวิทยาในโลกคู่ขนานระหว่างสัตว์กับมนุษย์. JSSNU.

เพจเรื่องสั้นภาษาจีน. "ทำไมสิ่งใดที่หน้าพระราชวังต้องห้าม (กู่กง) ต้อง "ตัดผม". Retrieved 1 กรกฎาคม 2565, from <https://web.facebook.com/1442401696008617>.

ส.พลายน้อย. (2547). เรื่องเล่ามังกร. พิมพ์ครั้งที่ 5, นนทบุรี, ศรีปัญญา.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ภาราดา วิรัสวีร์
วัน เดือน ปี เกิด	23 ธันวาคม 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดชลบุรี
วุฒิการศึกษา	2557 - ปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาจิตรศิลป์ เอกประติมากรรม 2561 - ปริญญาโทมหาลัยศิลปากร สาขาประติมากรรม
ที่อยู่ปัจจุบัน	9/11 หมู่ 1 ต.หนองซาก อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี
ผลงานตีพิมพ์	2565 - นิทรรศการศิลปะ 21st CENTURY OF US 2022 จัดแสดง ชั้น 1, Pop Up Exhibition, ไอคอนสยาม - นิทรรศการ Pridemonth 2022 ณ New Gen Space Space For All Generation โดย มูลนิธิเอสซีจี ชั้น 3 หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร (BACC) - นิทรรศการ Dharmavatar ธรรมาวตาร จัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทยร่วมสมัย (MOCA BANGKOK) - THE STATUS AND APPEARANCE OF THE SACRED ANIMAL IN A CONTEMPORARY CONTEXT ART EXHIBITION จัดแสดง ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี ชั้น 2 (ห้อง118) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 2564 - แสดงนิทรรศการศิลปะรูปเปลือย Nude Art Exhibition ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทยร่วมสมัย (MOCA BANGKOK) - นิทรรศการ “Beauty, Now or Later” ที่ ART Space by MOCA BANGKOK, โรงแรม Four Seasons Hotel Bangkok 2563 - แสดงงาน Art for Refugees นิทรรศการศิลปะกรรมเพื่อผู้ลี้ภัย ครั้งที่ 2 เพื่อระดมทุนจัดหาที่พักพิงให้ผู้ลี้ภัยใน 12

ประเทศทั่วโลก ใน แคมเปญ "Nobody Left Outside เราจะ
ไม่ทิ้งใครไว้ข้างนอก" ของ UNHCR ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปะ
ไทยร่วมสมัย (MOCA BANGKOK)

- 2562 - ร่วมแสดง การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 65 ประเภท
สื่อผสม
- 2561 - ร่วมแสดงศิลปกรรมรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 35
- แสดงผลงานที่ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
bacc ในนิทรรศการ กลุ่ม Motivation Peopl's Gallery P1-
P3 room ชั้น 2
- 2560 - ร่วมแสดงศิลปกรรมรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 34
- 2557 - ร่วมแสดง ศิลปกรรมเด็กและเยาว์ชน
- 2552 - การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ในระดับอำเภอ
- การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนรางวัลยอดเยี่ยม
ระดับภาค
- การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับประเทศ
- รางวัลที่ได้รับ 2561 - รางวัลเกียรติคุณ อันดับ 2 ประเภทสื่อผสม การแสดง
ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 64
- รางวัลยอดเยี่ยม Young Thai Artist Award
สาขาศิลปะ 3 มิติ
- 2560 - รางวัลชมเชยศิลปกรรมเพื่อคนตาบอด ปี2560
- 2558 - รางวัลชมเชย การประกวดศิลปะปูนปั้นแห่งประเทศไทย
- รางวัลชมเชยการประกวดวาดภาพเทิดพระเกียรติ
กระทรวงพลังงาน
- 2557 - รางวัลพิเศษ ศิลปกรรมโตชิบา นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต
- 2556 - รางวัลพิเศษ ศิลปกรรมนามมี หัวข้อ สีสันเมืองไทย
- เหรียญเงิน สาขาประติมากรรม งานศิลป์แห่งชาติสัญจร